

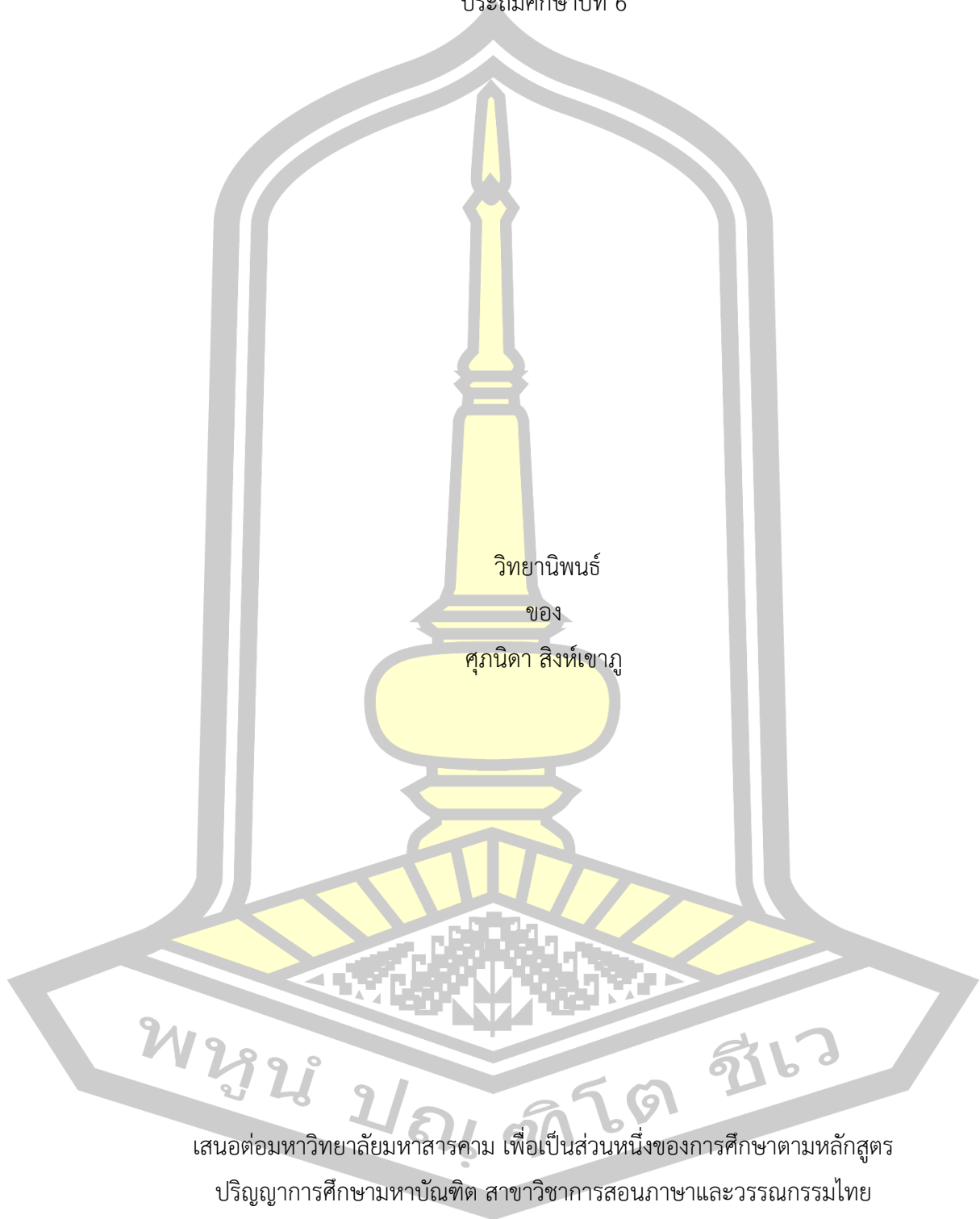
การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

วิทยานิพนธ์
ของ
ศุภนิดา สิงห์เขากู

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย
ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

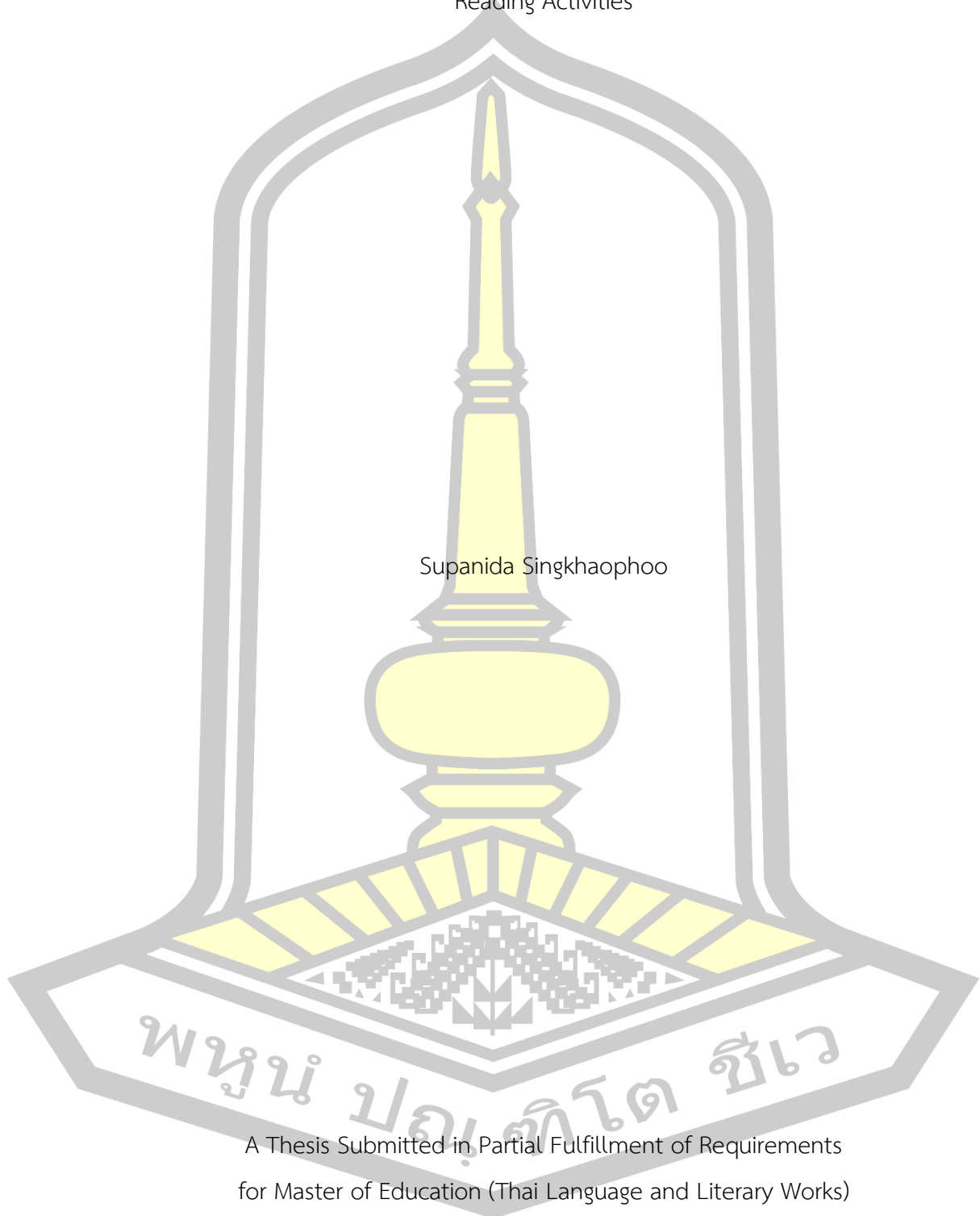

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Thai Reading Ability for Grade 6 Students Using Extensive
Reading Activities

Supanida Singkhaophoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Thai Language and Literary Works)

October 2023

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวศุภนิดา สิงห์เขาภู
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อ. ดร. โสภี อุ๋นทะยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สมัย วรรณอุดร)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ณัฐกฤตา นามมนตรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. กัลยา กุลสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. นิตยา วรรณกิตร์)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
ผู้วิจัย	ศุภนิดา สิงห์เขาวุ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมัย วรรณอุตร		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายคือ 1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 14 คน โรงเรียนหาญฮี อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง จำนวน 20 ชั่วโมง แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t – test Dependent Samples) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน, กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง, หนังสืออ่านนอกเวลา, ประสิทธิภาพ

TITLE	The Development of Thai Reading Ability for Grade 6 Students Using Extensive Reading Activities		
AUTHOR	Supanida Singkhaophoo		
ADVISORS	Assistant Professor Smai Wannaudorn , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Thai Language and Literary Works
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

The aim of this research was 1) to create and to find the effectiveness of lesson plans about reading by using Extensive Reading activities for grade 6 students to be effective in accordance with the 80/80 criteria 2) to compare academic achievement of reading ability between before and after using Extensive Reading activities for grade 6 students. The sample consisted of 14 students in primary school level 6 at Ban Han Hee School, Ruttanaburi District, Surin Province under Surin Primary Educational Service Area Office 2, obtained by Purposive Sampling. The tools used for data collection were Extensive Reading activities lesson plans with 20 hours and exercises, academic achievement test, and 30 items of multiple-choice exam. The reliability of the exam was 0.94. The data was analyzed by using basic statistics such as percentage, mean, standard deviation, and statistical test for t (t - test Dependent Samples). The research results were as follows.

1. The effectiveness of the Analysis revealed that plans for reading ability by using Extensive Reading activities for grade 6 students was 81.52/80.28.

2. The students who learned reading by using Extensive Reading activities had a significantly higher average score of post-study achievement was .05.

Keyword : The Development of Reading Ability, Extensive Reading, Graded Readers, Efficiency

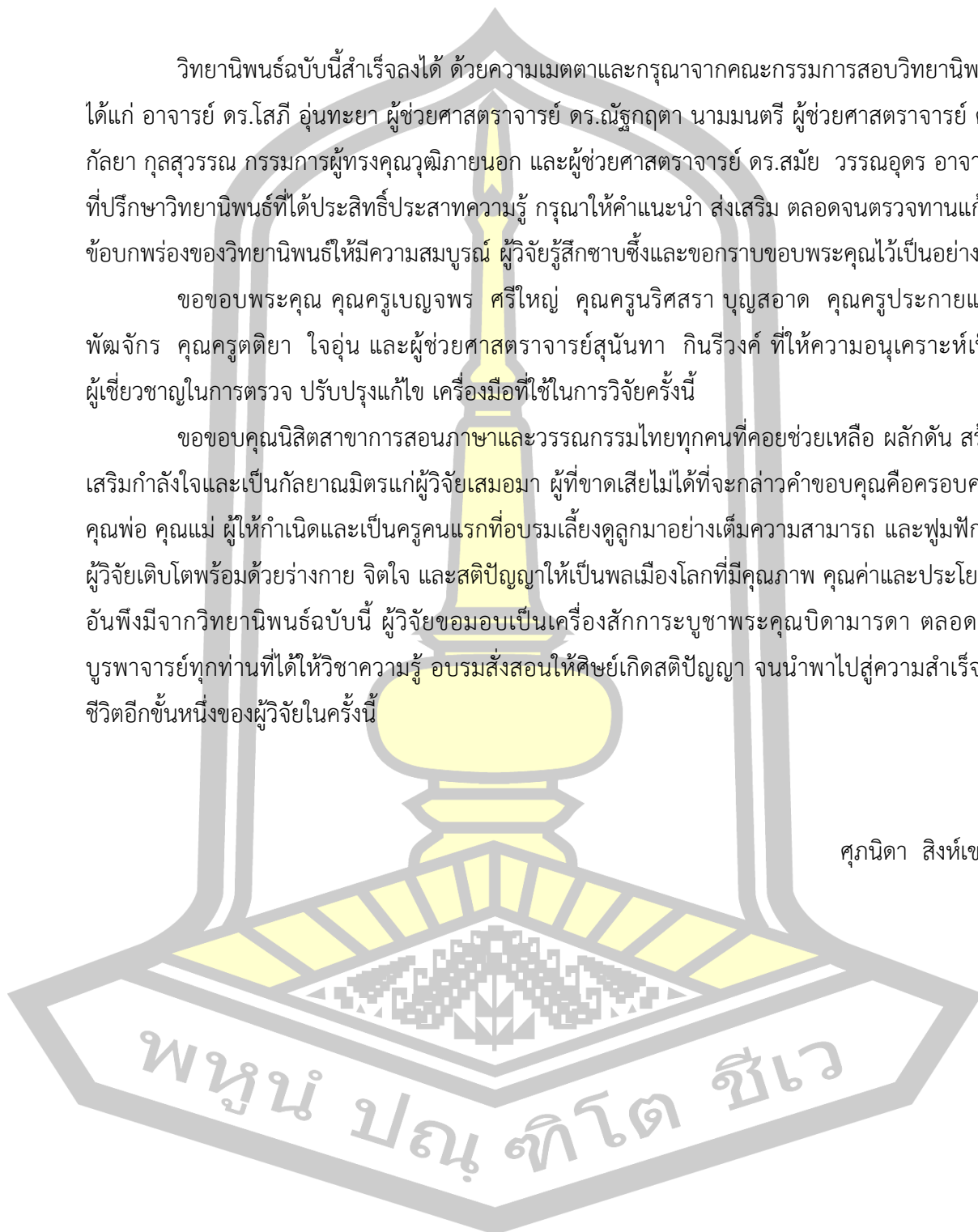
กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความเมตตาและกรุณาจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ อาจารย์ ดร.โสภี อุันทะยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกฤตา นามมนตรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุศลสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมัย วรรณอุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ กรุณาให้คำแนะนำ ส่งเสริม ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณครูเบญจพร ศรีใหญ่ คุณครูนริศสร่า บุญสอาด คุณครูประกายแก้ว พัฒจักร คุณครูตติยา ใจอ่อน และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันทา กินรีวงศ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจ ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนิสิตสาขาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ผลักดัน สร้างเสริมกำลังใจและเป็นกัลยาณมิตรแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้ที่ขาดเสียไม่ได้ที่จะกล่าวคำขอบคุณคือครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิดและเป็นครูคนแรกที่ยอมรับเลี้ยงดูลูกมาอย่างเต็มความสามารถ และพุ่มพักให้ผู้วิจัยเติบโตพร้อมด้วยร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาให้เป็นพลเมืองโลกที่มีคุณภาพ คุณค่าและประโยชน์ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้วิชาความรู้ อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เกิดสติปัญญา จนนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตอีกขั้นหนึ่งของผู้วิจัยในครั้งนี้

ศุภนิดา สิงห์เขากู

สารบัญ

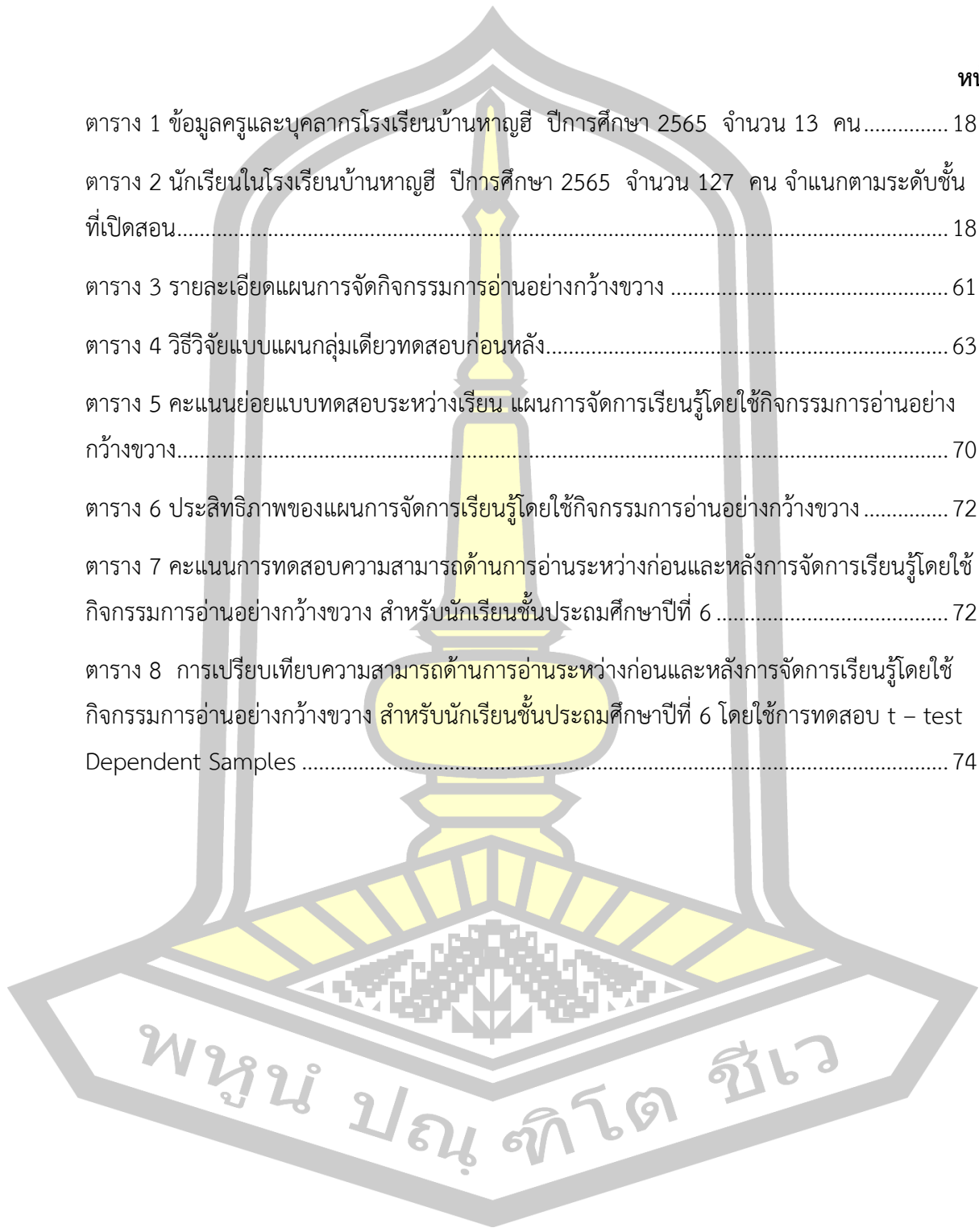
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพประกอบ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง.....	1
1.2 ความมุ่งหมายการวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 ตัวแปร.....	5
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. 11	
2.2 บริบทสถานศึกษา	16
2.3 แนวคิดและองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง	20
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์	36

2.5 องค์ความรู้เรื่อง หนังสืออ่านนอกเวลา	39
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.4 รูปแบบการวิจัย	63
3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	64
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	64
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
5.1 ความมุ่งหมายการวิจัย	75
5.2 สรุปผล.....	75
5.3 อภิปรายผล.....	75
5.4 ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม.....	85
ประวัติผู้เขียน.....	91

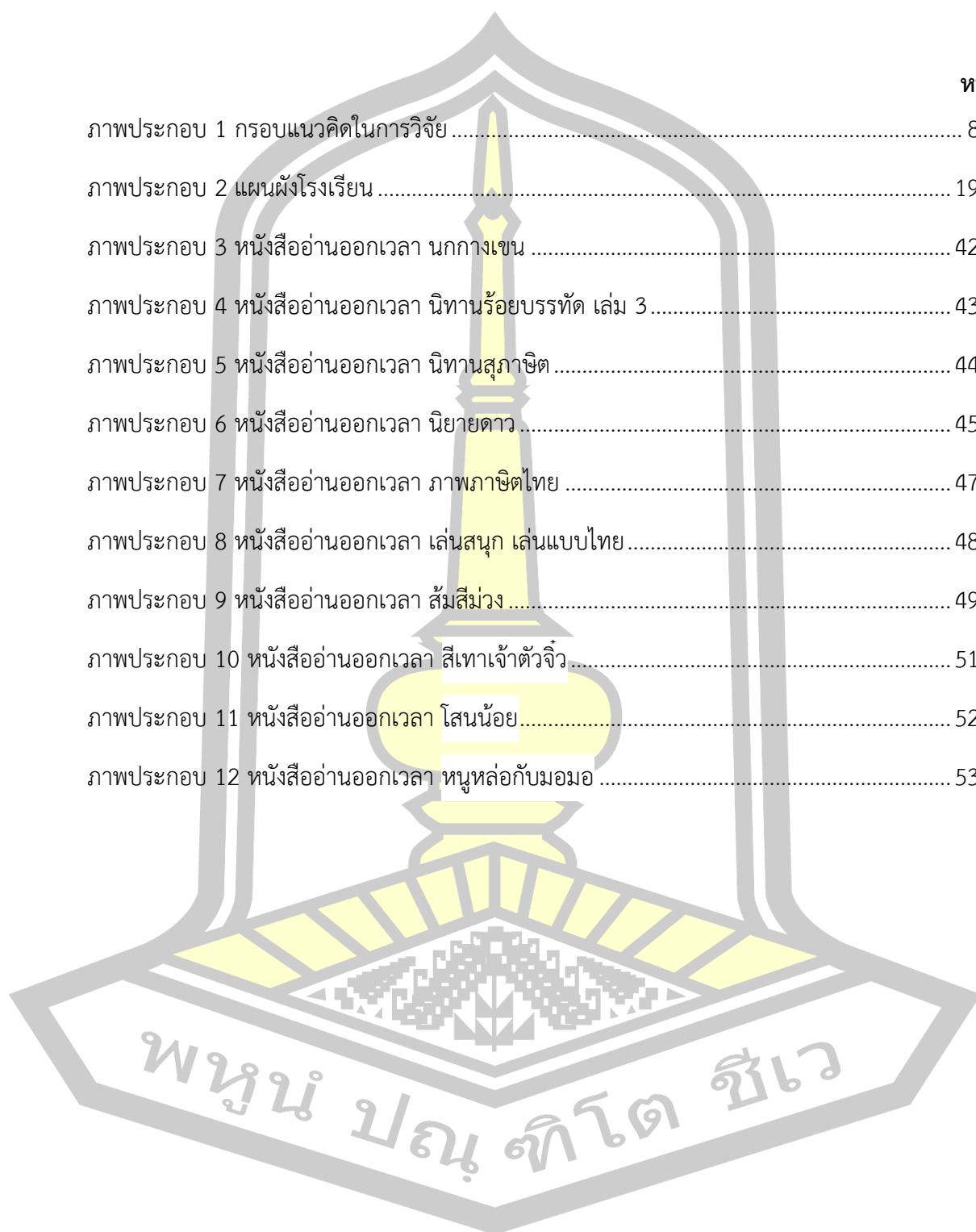
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ข้อมูลครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหาญฮี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13 คน.....	18
ตาราง 2 นักเรียนในโรงเรียนบ้านหาญฮี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 127 คน จำแนกตามระดับชั้น ที่เปิดสอน.....	18
ตาราง 3 รายละเอียดแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง	61
ตาราง 4 วิธีวิจัยแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง.....	63
ตาราง 5 คะแนนย่อยแบบทดสอบระหว่างเรียน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่าง กว้างขวาง.....	70
ตาราง 6 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง	72
ตาราง 7 คะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	72
ตาราง 8 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้การทดสอบ t – test Dependent Samples	74

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ภาพประกอบ 2 แผนผังโรงเรียน	19
ภาพประกอบ 3 หนังสืออ่านออกเวลา นกกางเขน	42
ภาพประกอบ 4 หนังสืออ่านออกเวลา นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3	43
ภาพประกอบ 5 หนังสืออ่านออกเวลา นิทานสุภาพจิต	44
ภาพประกอบ 6 หนังสืออ่านออกเวลา นิยายดาว	45
ภาพประกอบ 7 หนังสืออ่านออกเวลา ภาพภาพจิตไทย	47
ภาพประกอบ 8 หนังสืออ่านออกเวลา เล่นสนุก เล่นแบบไทย	48
ภาพประกอบ 9 หนังสืออ่านออกเวลา สัมสัมพันธ์	49
ภาพประกอบ 10 หนังสืออ่านออกเวลา สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว	51
ภาพประกอบ 11 หนังสืออ่านออกเวลา โสนน้อย	52
ภาพประกอบ 12 หนังสืออ่านออกเวลา หนูหลอกกับมอมอ	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

การอ่าน (Reading) เป็นหนึ่งในทักษะ 3Rs ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย Reading อ่านออก (W) Riting เขียนได้ (A) Rithmetics คิดเลขเป็น ซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปรับตัวทั้งสามด้านจึงจะประสบความสำเร็จ โดยการอ่านเป็นหนึ่งในทักษะ 3Rs ที่ทำได้ง่ายแต่สร้างประโยชน์ได้มาก ทักษะการอ่านจึงควรได้รับการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังให้มีอยู่ในบริบทสังคม โดยจะเป็นเครื่องมือเบื้องต้นในการใช้แสวงหาและสร้างความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีพต่อไป ดังที่ สมชาย หอมยก (2550: 38) ได้อธิบายว่า การอ่านช่วยเพิ่มเติมความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ช่วยส่งเสริมวิจรรย์ญาณในการรับสาร เพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับอมฤตา โอมณี (2558: 1) ที่อธิบายว่า การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาตน พัฒนาสังคม อันจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการอ่านมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา หรือการประกอบอาชีพ ถ้าหากคนในชาติเห็นถึงความสำคัญของการอ่าน ใช้ทักษะการอ่านในการชวนขยายเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้ตนเอง ก็จะสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนและส่งผลถึงความก้าวหน้าในด้านการงานอาชีพ เมื่อพลเมืองในประเทศมีการศึกษาสูงก็จะกลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ ช่วยนำความรู้มาพัฒนาประเทศทั้งในด้าน การเมือง เศรษฐกิจและสังคม นำพาประเทศสู่ความมั่นคงและมั่งคั่ง จากความสำคัญดังกล่าว เยาวชนจึงจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังนิสัยการอ่านและการฝึกฝนทักษะการอ่าน เพื่อเป็นการปูทักษะพื้นฐานที่จะนำไปสู่การต่อยอดพัฒนาความคิดและทักษะอื่น ๆ ต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 2) ได้เห็นความสำคัญของการอ่าน จึงมุ่งเน้นและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ซึ่งบ่งชี้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนทุกระดับชั้นจะต้องสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีจุดเน้นการพัฒนาว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จะต้องสามารถอ่านคล่อง คือ สามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถเข้าใจสาระหลักของเนื้อความที่อ่านได้หรือเรียกว่า อ่านรู้เรื่อง ซึ่งการอ่านเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้นแต่ละบุคคลใช้เวลาในการพัฒนาทักษะต่างกันตามความแตกต่างทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ตอบสนองกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตามจากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการจัดการเรียนรู้อาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าใจสาระหลักของเนื้อความที่อ่าน ซึ่งประเมินได้จากผลการทดสอบอ่านออก-เขียนได้ที่เป็นระบบประเมินและพัฒนาการอ่านการเขียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยปีการศึกษา 2561-2564 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด แสดงให้เห็นว่า นักเรียนขาดทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ตามบริบทชุมชนใกล้เคียงกันก็พบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนคือ นักเรียนอ่านไม่คล่อง ทำให้การเข้าใจเนื้อความไม่ต่อเนื่องและขาดนิสัยรักการอ่าน (เบญจพร ศรีใหญ่, 2564: สัมภาษณ์)

จากปัญหาขาดนิสัยรักการอ่านที่กล่าวมาอาจจะเกิดจากหนังสือเรียนมุ่งเน้นสาระความรู้จนขาดความสนุกสนาน ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการอ่าน อีกทั้งเวลาเรียนในรายวิชาภาษาไทยมีไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียน จึงทำให้ความสามารถด้านการอ่านไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของหลักสูตร ดังที่ เอกภพ ไชยยา (2555: 1) ได้ชี้ให้เห็นว่า การอ่านภายในห้องเรียนยังไม่เพียงพอในการที่จะพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน เนื่องจากนักเรียนมีเวลาในการอ่านอย่างจำกัด และอ่านแบบไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นปัญหาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนจึงเกิดจากการอ่านน้อยเกินไปและไม่ได้รับการส่งเสริมที่เพียงพอทั้งด้านเนื้อหาและเวลาที่จะสนับสนุนนิสัยรักการอ่านเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับที่ Maxwell Maltz (1960 อ้างถึงใน วารุณี มณีคำ, 2563) ได้อธิบายในหนังสือชื่อ Psycho-Cybernetics ว่า ถ้าอยากให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างตกผลึกและฝังลึกในตัวเราจนกลายเป็นนิสัย จะต้องทำพฤติกรรมนั้น ๆ ต่อเนื่องทุกวันเป็นเวลาอย่างน้อย 21 วัน วันละอย่างน้อย 15 นาที

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จึงจำเป็นจะต้องพิจารณาเวลา บทอ่าน และวิธีการอ่านที่ช่วยกระตุ้นความต้องการอ่านและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านที่ผ่านมาพบว่า การใช้วิธีการอ่านแบบกว้างขวาง (Extensive reading) ซึ่งมักจะใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาที่สองโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้กิจกรรมการอ่านสำเร็จได้ โดยช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านตลอดจนพัฒนาความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี ดังที่ บุญรอด โชติวชิรา (2547) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการอ่านดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีขึ้นต่อการอ่านหลังเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญที่ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภิสรา กุมาทะ (2562) ที่ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนมีพัฒนาการการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05 และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับมาก โดย Nuttall (1989 อ้างถึงใน อมฤตา โอมณี, 2558) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างกว้างขวางที่พอสรุปได้ว่าเป็นการอ่านที่ผู้อ่านได้อ่านหนังสือตามความต้องการและความสนใจ ซึ่งเนื้อหาและคำศัพท์ในเรื่องที่อ่านจะต้องไม่ยากเกินระดับความสามารถของผู้อ่าน แล้วเพิ่มระดับความยากในการอ่านขึ้นเรื่อย ๆ โดยหัวใจของการอ่านแบบกว้างขวางคือ การได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน

จะเห็นว่ารูปแบบแนวคิดการอ่านนี้สอดคล้องกับการลดสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนของผู้วิจัยได้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีการนำแนวคิดการอ่านอย่างกว้างขวางมาใช้ในการพัฒนาการอ่านภาษาไทยมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ แต่สำหรับนักเรียนประถมศึกษาในชนบทที่ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน การเรียนภาษาไทยจึงเสมือนการเรียนรู้อีกภาษาที่สอง ด้วยผลจากงานวิจัยที่ผ่านมาและลักษณะผู้เรียนในบริบทของโรงเรียนบ้านหาญฮี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive reading) มาจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน โดยทั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ตามกฎการเรียนรู้ 3 กฎ (กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการเรียนรู้ กฎแห่งผล) มาช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเลือกใช้หนังสืออ่านนอกเวลาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 10 เล่ม ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดสรรไว้มาเป็นขอบเขตการอ่านของนักเรียน ซึ่งหนังสืออ่านนอกเวลาดังกล่าวมีความเหมาะสมเพราะมีจุดมุ่งหมายเดียวกับแนวคิดการอ่านอย่างกว้างขวางที่จะส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และช่วยสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนมาประกอบการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ตามขั้นตอน คือ ก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่านเพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหา โดยจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายและมุ่งเน้นบรรยากาศสนุกสนาน สร้างความผ่อนคลายให้กับผู้เรียนในชั่วโมงกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมทักษะความสามารถด้านการอ่านและทัศนคติที่ดีต่อการอ่านมากขึ้น

ด้วยความสำคัญของการอ่านและแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ให้ผู้เรียน

สามารถนำสาระจากการอ่านไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตและเป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างด้วยบริบททางการศึกษาให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่

1.3.2 ความสามารถด้านอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันหรือไม่

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในด้านแหล่งข้อมูลและกลุ่มประชากร ดังนี้

1.4.1 **ขอบเขตด้านข้อมูล** คือ หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้จัดสรรหนังสือตามความเหมาะสมกับระดับการศึกษาแต่ละระดับ จึงเลือกใช้หนังสืออ่านนอกเวลาจำนวน 10 เล่ม ได้แก่

ชื่อหนังสือ

1. นกกางเขน
2. นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3
ตอน ตื่นแต่เช้า ฟังเท้า ไม่ฟังรถ
3. นิทานสุภาพดี
4. นิยายดาว
5. ภาพภาพชีวิตไทย
6. เล่นสนุก เล่นแบบไทย

ผู้แต่ง

- กীরติวิทโยธาร (ก๊ กীরติวิทโยธาร)
และ อร่าม สิทธิสาริบุตร
หลวงสำเร็จวรรณกิจ
สมาชิกสามัคยาจารย์สมาคม
สิงโต ปุกหุด
กระทรวงศึกษาธิการ
ต้อยติ่ง

7. สัมสัมพันธ์	ดาวกระจาย
8. สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว	รัศมี เปื้อนชุด
9. โสนน้อย	แม่นมาส ชาลิต
10. หนูหล่อกับมอมอ	สมนึก พานิชกิจ

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหาญฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 14 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

1.5 ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนหลังการร่วมกิจกรรมการอ่าน

ตัวแปรควบคุม คือ หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 10 เล่ม

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.6.1 ขั้นการรวบรวมข้อมูล

1) รวบรวมและคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลา ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดไว้จำนวน 10 เล่ม

2) รวบรวมและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive Reading) และหนังสืออ่านนอกเวลา

3) ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive Reading) และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.6.2 ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์และจัดลำดับความยากง่ายของหนังสืออ่านนอกเวลา โดยพิจารณาจากเนื้อเรื่องและความยาว

2) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3) ออกแบบและสร้างแบบทดสอบการอ่าน จากนั้นหาคุณภาพของแบบทดสอบ

- อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
- นำแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงไปทดลองกับกลุ่มทดลอง แล้วนำผลสอบมา

หาค่าอำนาจจำแนก

- วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ

4) นำแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

5) วิเคราะห์ผลการใช้เครื่องมือ คำนวณค่าสถิติทางการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test

1.6.3 ขั้นการนำเสนอข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมและเรียบเรียงผลการศึกษา เพื่อสรุปอภิปรายผล และนำเสนอข้อมูล

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ดังนี้

1.7.1 แนวคิดการอ่านแบบกว้างขวาง (extensive Reading)

การอ่านแบบกว้างขวางเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้อ่านได้อ่านหนังสือจำนวนมากทั้งในและนอกห้องเรียน ส่วนใหญ่มักจะอ่านนอกห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย พัฒนาทักษะการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน จนเป็นผู้อ่านที่ดี เข้าใจเนื้อหาแบบภาพรวม ไม่เน้นไวยากรณ์ทางภาษา หนังสือหรือบทความต้องเหมาะสมกับความสามารถและความพึงพอใจของผู้อ่าน ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างอิสระโดยไร้ความกดดันจากครูผู้สอน (สุชาติดา ชัยวิวัฒน์ตระกูล, 2544) อีกทั้ง Nuttall (1989 อ้างถึงใน อมฤตา โอมณี, 2558) ระบุว่า ความบันเทิงที่ได้จากการอ่านจะเป็นแรงจูงใจที่ดีที่สุดที่ทำให้รู้สึกอยากอ่านอย่างต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ เนื้อหาและคำศัพท์ในเรื่องที่อ่านไม่ยากเกินระดับความสามารถของผู้อ่าน บทความที่ใช้ในการอ่านแบบกว้างขวางจะต้องมีเนื้อหายาวที่จะทำให้ผู้อ่านได้อ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อเข้าใจเนื้อหาโดยภาพรวม ไม่ได้มุ่งเน้นในการเจาะลึกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความรู้จากเรื่องที่อ่านและเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เนื่องจากหัวใจของการอ่านแบบกว้างขวางคือการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน

การที่จะทำให้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องคำนึงถึงบทความและกิจกรรมการอ่านที่เหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน ซึ่งสามารถสรุปหลักการเลือกหนังสือของ Nuttall ได้ว่า

- 1) เนื้อหาสั้น ๆ กระชับ ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายก่อนหมดแรงจูงใจในการอ่าน
- 2) เนื้อหาดึงดูด ตรงตามความสนใจของผู้อ่าน รวมถึงมีภาพหรือสีสันสวยงาม
- 3) เนื้อหามีความหลากหลาย
- 4) เนื้อหาเหมาะกับวัย ไม่ง่ายหรือยากเกินความสามารถในการอ่าน ดังนั้น คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องจะต้องมีคำศัพท์ที่ผู้อ่านคุ้นเคยเป็นส่วนใหญ่ และสอดแทรกคำศัพท์ใหม่ ๆ เป็นส่วนน้อย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์โดยไม่สร้างความกังวลในการอ่าน

การเลือกบทอ่านที่เหมาะสมจะต้องควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมหรือบรรยากาศที่สนับสนุนให้เกิดความพอใจในการอ่านและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การอ่าน ซึ่งกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางหากประสบความสำเร็จจะเกิดประโยชน์ ดังที่ สิตรา ศรีหะรา (2560) กล่าวว่า การอ่านแบบกว้างขวางมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ นอกจากจะช่วยพัฒนาในเรื่องของคำศัพท์และไวยากรณ์แล้วยังช่วยพัฒนาทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน อีกด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การอ่านแบบกว้างขวางจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้ ผู้เรียนมีความมั่นใจและความคล่องแคล่วมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน

1.7.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์

แนวคิดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง Thorndike (1903 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองซึ่งจะเกิดขึ้นด้วยการลองผิด ลองถูก โดยการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหนึ่งจะมีหลาย ๆ รูปแบบจนพบแบบที่ดีที่สุด และหลังจากนั้นเมื่อมีสิ่งเร้าที่นั้น เกิดขึ้นอีกอินทรีย์ก็จะตอบสนองในแบบที่เลือกไว้แล้วว่าดีที่สุดนั่นเอง โดย Thorndike ได้เสนอกฎการเรียนรู้ไว้ 3 กฎ คือ

1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) เน้นถึงสภาพความพร้อมของผู้เรียนทั้งกายและใจ ว่ามีผลต่อการเกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยโดยมีใจความดังนี้

ก. เมื่อบุคคลมีความพร้อมที่จะเรียนหรือกระทำกิจกรรมใด ๆ ถ้าได้เรียนหรือกระทำสมความปรารถนาบุคคลจะเกิดความพึงพอใจ

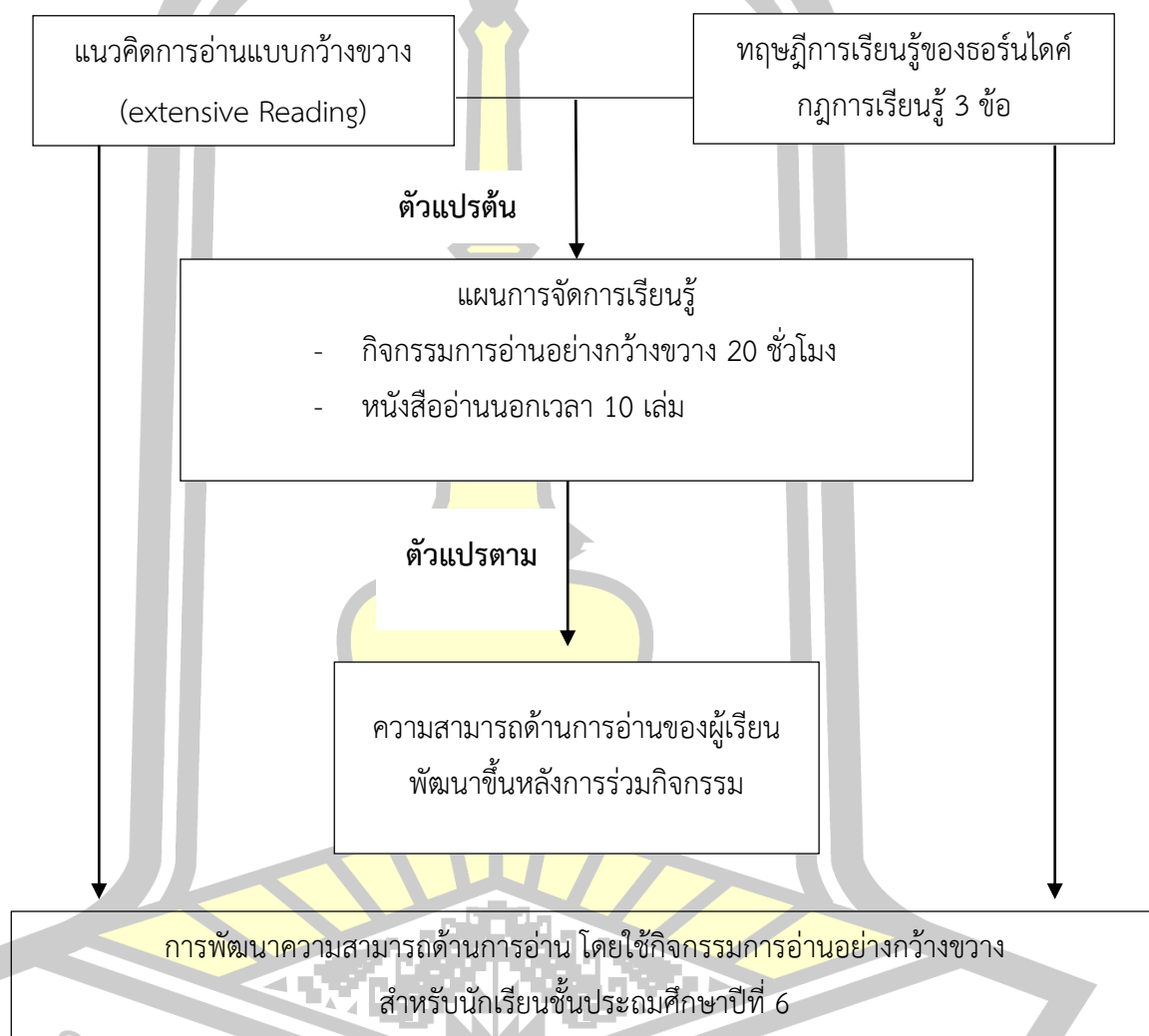
ข. เมื่อบุคคลที่มีความพร้อมที่จะเรียนหรือกระทำกิจกรรมใด ๆ ถ้าไม่ได้เรียนหรือไม่ได้กระทำอย่างปรารถนาบุคคลจะเกิดความไม่พึงพอใจ

ค. เมื่อบุคคลยังไม่พร้อมแต่ถูกบังคับให้เรียนหรือให้กระทำกิจกรรมย่อมก่อให้เกิดความรำคาญ คับข้องใจ ไม่สบายใจไม่พอใจ

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) เน้นว่า การกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้ขึ้น ๆ แขนงแน่นขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมใดแม้เกิดการเรียนรู้แล้วแต่ขาดการกระทำซ้ำบ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้ขึ้น ๆ มีความเข้มข้นน้อยลงไปและอาจไม่ได้ผลเท่าเดิม

3) กฎแห่งผล (Law of effect) เน้นว่า เมื่อพฤติกรรมเกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองแล้วอินทรีย์เกิดความพอใจอินทรีย์จะมีแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ซ้ำอีก

จากการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปแผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยนำองค์ความรู้จากแนวคิดเรื่องการอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive Reading) คือ การให้ผู้อ่านมีอิสระในการอ่านที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้อ่านจนส่งผลให้เกิดการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยครูเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดบรรยากาศที่พร้อมและจัดหาสื่อการอ่านที่เหมาะสมกับระดับผู้อ่าน เพื่อจะส่งเสริมให้เกิดการอ่านต่อไป โดย

แนวคิดหลักของการอ่านอย่างกว้างขวางนี้สอดคล้องและสนับสนุนด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ที่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ข้อ คือ 1) กฎแห่งความพร้อม นักเรียนต้องพร้อมที่จะอ่านด้วยความสนใจ จึงจะเกิดความพึงพอใจให้เกิดการอ่านต่อเนื่อง ซึ่งครูมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อม สนับสนุนความพร้อมของนักเรียน 2) กฎแห่งการฝึกหัด เมื่อนักเรียนได้อ่านอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ จะทำให้คุ้นเคยกับคำศัพท์ ทำให้เกิดความคล่องแคล่วและมั่นใจในการอ่านยิ่งขึ้น และ 3) กฎแห่งผล นักเรียนเห็นถึงพัฒนาการของตนเองและพอใจกับการอ่านด้วยความเพลิดเพลินก็จะดำเนินการอ่านต่อไป ด้วยแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้มาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วย กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 เล่ม เนื้อหามุ่งเน้นความบันเทิง ตรงตามเกณฑ์การคัดเลือกหนังสือเพื่อการอ่านอย่าง กว้างขวาง โดยจัดกิจกรรมทั้งหมด 20 ชั่วโมงต่อเนื่อง ซึ่งจากการจัดกิจกรรมนี้จะสามารถทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าใจสาระหลักของเนื้อความที่อ่านอย่างมีพัฒนาการที่ดีขึ้นหลังจาก ร่วมกิจกรรมแล้ว

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านของ นักเรียนได้จริง

1.7.2 ได้ทราบความสามารถด้านอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการ อ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.7.3 ได้แนวทางการจัดระดับหนังสืออ่านนอกเวลาภาษาไทย ให้สามารถนำไปใช้พิจารณา หนังสืออื่น ๆ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน

1.7.4 เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการ อ่านอย่างกว้างขวาง

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสมรรถนะ ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี ให้สามารถเข้าใจสาระหลักของ เนื้อความที่อ่าน และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านได้

กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง หมายถึง กิจกรรมการอ่านหนังสือตามระดับความยากง่าย มุ่งเน้นความบันเทิงจากการอ่าน โดยเนื้อหาและคำศัพท์ไม่ยากเกินความสามารถของผู้เรียนที่พิจารณาตามความเหมาะสมของระดับความสามารถร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ตามกฎการเรียนรู้ 3 กฎ คือ กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการเรียนรู้ กฎแห่งผล เพื่อช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดกิจกรรมในคาบเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้จำนวน 20 ชั่วโมง

หนังสืออ่านนอกเวลา หมายถึง หนังสือที่นอกเหนือจากหนังสือเรียน เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกัน มุ่งเน้นความบันเทิง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดจำนวน 10 เล่ม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คือ นกนางเขน นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3 นิทานสุภาพดี สัมผัสวัง สี่เทาเจ้าตัวจิ๋ว โสนน้อย หนูหล่อกับมอมอ นิยายดาว ภาพภาพิตไทย และเล่นสนุก เล่นแบบไทย

ประสิทธิภาพ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางที่สามารถเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มเป้าหมาย ในที่นี้กำหนดเกณฑ์ 80/80 โดยตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการสอน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือ กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิผลของกระบวนการสอน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจกรอบแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการวิจัย นำเสนอตามลำดับดังนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 บริบทสถานศึกษา

2.3 แนวคิดและองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์

2.5 องค์ความรู้เรื่อง หนังสืออ่านนอกเวลา

2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในแต่ละลักษณะมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้อธิบายรายละเอียด เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 37-38)

2.1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2.1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง มีสาระความรู้ดังนี้

1) การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2) การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3) การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อนำใจ

4) หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5) วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้ส่งสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.3 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 40)

1) อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2) มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสมใช้แผนภาพ โครงเรื่อง และแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบ

รายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3) พุดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

4) สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยคและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5) เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

2.1.4 สารมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสารมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเกณฑ์การกำหนดคุณภาพผู้เรียนมีรายละเอียดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 44-54)

2.1.4.1 สารที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ป.6/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร

ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาใน

การดำเนินชีวิต

ป.6/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม

ป.6/7 อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและ

กราฟ

ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน

2.1.4.2 สารที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ป.6/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

ป.6/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม

ป.6/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

ป.6/4 เขียนเรียงความ

ป.6/5 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/6 เขียนจดหมายส่วนตัว

ป.6/7 กรอกแบบรายการต่าง ๆ

ป.6/8 เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

ป.6/9 มีมารยาทในการเขียน

2.1.4.3 สารที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ป.6/1 พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู

ป.6/2 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

ป.6/3 วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล

ป.6/4 พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา

ป.6/5 พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

ป.6/6 มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

2.1.4.4 สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ป.6/1 วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ป.6/2 ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

ป.6/3 รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ใน
ภาษาไทย

ป.6/4 ระบุลักษณะของประโยค

ป.6/5 แต่งบทร้อยกรอง

ป.6/6 วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

2.1.4.5 สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ป.6/1 แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

ป.6/2 เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น

ป.6/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไป

ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ป.6/4 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม

ความสนใจ

การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาในสาระที่ 1 การอ่าน จากมาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการ
อ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับลักษณะของงานวิจัย คือ

ป.6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ป.6/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร

ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาใน

การดำเนินชีวิต

ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน

ผู้วิจัยคิดว่าการร่วมกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนสาระ
การอ่านในตัวชี้วัดดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จได้

2.2 บริบทสถานศึกษา

บริบทของสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมอีกอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งผลให้เกิดข้อแตกต่างของผู้เรียนในบริบทต่าง ๆ กัน ซึ่งหากบริบทของสถานศึกษามีความพร้อมก็จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพได้อีกทางหนึ่ง ในการวิจัยในครั้งนี้จะชี้ให้เห็นว่า บริบทของสถานศึกษาที่นักเรียนอาศัยอยู่ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งถือว่าเป็นภาษาที่สองอย่างไร ศึกษาได้จากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหาญฮี (บ้านหาญฮี, 2564: 4-7)

2.2.1 ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหาญฮีตั้งอยู่เลขที่ 167 หมู่ 3 บ้านหาญฮี ตำบลดอนแรด อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2470 โดยใช้ศาลาวัดสระกุด เป็นอาคารเรียน ชื่อว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลธาตุ 2 นักเรียนในตำบลดอนแรดมาเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้

ปี พ.ศ. 2509 ได้ย้ายจากวัดสระกุด มาตั้งอยู่ที่ศาลาวัดบ้านหาญฮี หมู่ที่ 3 (วัดท่าสว่าง อารมณ)

ปี พ.ศ. 2514 ได้ย้ายจากศาลาวัดบ้านหาญฮี มาตั้งที่ตึกปัจจุบัน บนเนื้อที่ทั้งหมด 25 ไร่ 3 งาน 12 ตารางวา โดยนายพาน วรธรรม ครูใหญ่เป็นผู้จัดหาที่จัดจองไว้เป็นสาธารณะประโยชน์

ปี พ.ศ. 2517 โรงเรียนบ้านหาญฮีได้เปิดเรียนหลักสูตร 2503 คือ ประถมปลาย ป.5-7 คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 นักเรียนในตำบลดอนแรดมาเรียนที่นี่ทั้งหมดในชั้น ป.5 – ป.7

ปี พ.ศ. 2521 นักเรียนรุ่นแรกได้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เป็นรุ่นแรก และโรงเรียนเป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดอนแรด ประจำตำบลดอนแรด

ปี พ.ศ. 2526 ทางกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 6 ประถม (ป.7) เป็นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรใหม่ ปี 2521

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านหาญฮีเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูทั้งหมด 9 คน นักเรียน 127 คน ช่างครุภัณฑ์ 1 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการเรียนร่วม 1 คน โดยมีนายเสถียร มงคล ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

2.2.2 สภาพสังคมและวัฒนธรรมชนบทธรรมเนียมประเพณี เศรษฐกิจ

การเมืองการปกครอง

สภาพสังคมและวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม ประเพณีของประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนจึงมีลักษณะอุปนิสัยเอื้ออาทร รักท้องถิ่นบ้านเกิด มีความรักเคารพในระบบอาวุโสตามจารีตประเพณีดั้งเดิม และมีวิถีชีวิตการดำรงชีวิตแบบเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

สภาพเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของประชากรในเขตบริการของโรงเรียนบ้านหาญฮีมีฐานะค่อนข้างยากจน รายได้น้อย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป ใช้จ่ายงานมักเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด วัยชราและวัยเด็กจึงอาศัยอยู่ร่วมกัน ส่วนคุณภาพของประชาชนยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ขาดทักษะการจัดการ ขาดนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งยังไม่สามารถเข้าถึงการพัฒนาความสามารถการสื่อสารภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีเท่าที่ควร

สภาพของโรงเรียนและนักเรียน โดยภาพรวมโรงเรียนยังขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน จึงต้องเน้นสื่อที่เป็นเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนและชุมชนส่วนมากอยากพัฒนางานมุ่งสู่คุณภาพตามทิศทางของสังคม แต่มีข้อมูลสารสนเทศไม่เพียงพอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจโดยภาพรวมของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนต้องปรับปรุงมาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม การวัดผลประเมินผล และนำผลไปพัฒนาผู้เรียน ต้องปรับปรุงมาตรฐานด้านผู้เรียนในส่วนของความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร พัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ การมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และการมีวิสัยทัศน์ รวมทั้งการพัฒนาทักษะในการทำงานและความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้

ด้านการบริหารจัดการนั้นโรงเรียนต้องพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วนถูกต้องตรงกับความต้องการ และทันต่อการใช้ มีทิศทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีเป้าหมายและมีการเปรียบเทียบอย่างต่อเนื่อง มีการบันทึกและการรายงานผลการประเมินที่เป็นรูปธรรม และรายงานผลการประเมินที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงได้ ส่วนของการระดมสรรพกำลังและความร่วมมือร่วมใจเพื่อการจัดการศึกษาด้วยกันนั้นโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาด้วยกันอย่างมีคุณภาพได้

2.2.3 ข้อมูลบุคลากร

ตาราง 1 ข้อมูลครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหาญฮี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13 คน

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ตำแหน่ง/ วิทยะฐานะ	วุฒิ	วิชา เอก	สอนวิชา/ ชั้น
1	นายเสถียร มงคล	ผู้อำนวยการโรงเรียน	กศ.ม.	บริหารการศึกษา	-
2	นางสาวศุภนิดา สิงห์เขาภู	ครู คศ.1	คบ.	ภาษาไทย	ป.4-ป.6
3	นางพิศนภา วรวัฒน์	ครู คศ.3	คบ.	ประถมศึกษา	อนุบาล 3
4	นางวิจิตรา สายสมบัติ	ครู คศ.3	คบ.	คอมพิวเตอร์	ป.2
5	นางกัลยารัตน์ เลี้ยวไพบูลย์	ครู คศ.1	ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	ป.1-6
6	นายกมลศักดิ์ หาพันธุ์	ครู คศ.1	คบ.	คณิตศาสตร์	ป.4-ป.6
7	นางสาวณัฐพร บุชบา	คร คศ.3	กศ.บ.	ภาษาไทย	ป.1
8	นายประสิทธิ์ บุชบา	ครู คศ.3	คบ.	การประถมศึกษา	ป.3
9	นางปิยกุล บุญมั่น	ครู คศ.2	คบ.	วิทยาศาสตร์	ป.4-ป.6
10	นางสุรณี บุชบา	ครู คศ.3	กศ.บ.	บริหารการศึกษา	อนุบาล 2
11	นางสาวอารีรัตน์ วรรณวงศ์	ครูพี่เลี้ยง	ศศบ.	ภาษาไทย	ป.1-6
12	นางสาววันวิสา บุญกิจ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	คบ.	วิทยาศาสตร์	-
13	นายประดิษฐ์ สานุสันต์	ช่างครุภัณฑ์			-

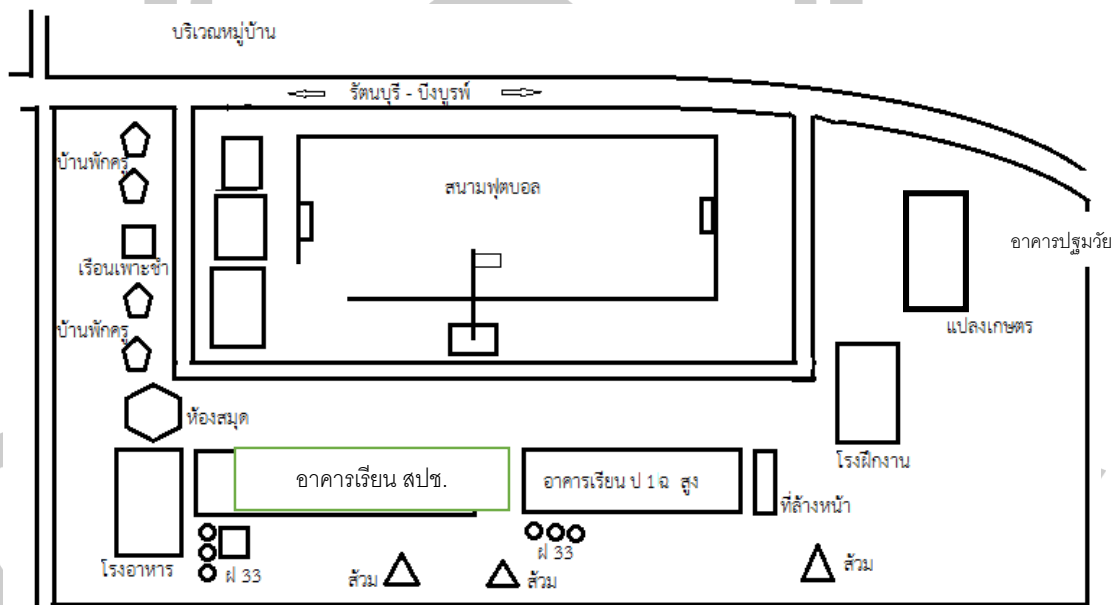
ตาราง 2 นักเรียนในโรงเรียนบ้านหาญฮี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 127 คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
อ.2	1	5	7	12	1
อ.3	1	11	8	19	1
รวม	2	16	15	31	
ป.1	1	4	8	12	1
ป.2	1	9	7	16	1

ตาราง 2 นักเรียนในโรงเรียนบ้านหาญฮี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 127 คน จำแนกตามระดับชั้น
ที่เปิดสอน (ต่อ)

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ย
		ชาย	หญิง		ต่อห้อง
ป.3	1	4	10	14	1
ป.4	1	4	11	15	1
ป.5	1	10	15	25	1
ป.6	1	10	4	14	1
รวม	6	41	55	96	
รวมทั้งหมด	8	57	70	127	

แผนผังโรงเรียน รหัส. 650308

ภาพประกอบ 2 แผนผังโรงเรียน

จากรายละเอียดบริบทสถานศึกษาจะเห็นว่า โรงเรียนบ้านหาญฮีให้บริการเขตชุมชนในพื้นที่ชนบท แนวคิดและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่พึ่งพาอาศัยกันด้วยขีดจำกัดทางสังคม ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาและเทคโนโลยีที่จะสามารถสนับสนุนบริบททางการศึกษา นอกจากนี้จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตยังส่งผลกระทบต่อรูปแบบการเรียนการสอนภายในโรงเรียนอีกด้วย ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสำคัญกับการมีอยู่มีกินมากกว่าคุณภาพการศึกษาที่จะได้รับ การได้รับการเรียนรู้ภายในโรงเรียนจึงอาจขัดแย้งกับค่านิยมที่ถูกปลูกฝังผ่านวิถีชีวิต การสื่อสารใช้ภาษาถิ่นเป็นหลัก ภาษาไทยมาตรฐานมักได้ใช้สื่อสารภายในห้องเรียน ซึ่งใช้ในปริมาณน้อยมาก เพราะส่วนใหญ่ผู้เรียนสามารถเข้าใจสาระที่เรียนเมื่อสื่อสารเป็นภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทยมาตรฐาน

2.3 แนวคิดและองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง

องค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวางที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ ความหมายของการอ่าน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างกว้างขวาง วิธีการอ่านอย่างกว้างขวาง รูปแบบการเลือกเอกสารประกอบการอ่าน ลักษณะของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านแบบกว้างขวาง ประโยชน์ของการอ่านอย่างกว้างขวาง อธิบายตามลำดับดังนี้

2.3.1 ความหมายของการอ่านอย่างกว้างขวาง

Davis (1995 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 42) กล่าวว่ากิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเป็นเพียงส่วนหนึ่งของวิชาภาษาอังกฤษที่ครูผู้สอนส่งเสริมให้มีการอ่านนอกห้องเรียน โดยนักเรียนจะต้องอ่านหนังสือให้ได้มากที่สุดภายในระยะเวลาที่จำกัด บทความหรือหนังสือที่อ่านจะเป็นประเภทบันเทิงคดี คือ นักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือตามความพึงพอใจให้เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของตนเอง โดยไม่มีการสอบเก็บคะแนนเพราะนักเรียนไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร นอกจากแข่งขันกับตัวเองเท่านั้น

Day & Bamford (1998 อ้างถึงใน ศักดิ์เกียรติกร ปัญญาวัตร, 2548: 11) กล่าวว่า การอ่านแบบกว้างขวาง มีจุดประสงค์ของการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผู้เรียนสามารถเลือกบทอ่านให้เหมาะสมกับระดับภาษาของตนเองและเลือกอ่านในสิ่งที่สนใจ อ่านในใจอย่างรวดเร็ว ในปริมาณมากตามเวลาและสถานที่ที่ต้องการ โดยไม่ใช้พจนานุกรม เมื่อพบศัพท์ยากควรข้าม หรือเดาความหมายจากบริบท ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ภาษา โดยมีผู้สอนเป็นตัวอย่างที่ดีในการอ่านและสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านแก่ผู้เรียนได้

สุชาติ ชัยวิวัฒน์ตระกูล (2544: 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านแบบกว้างขวางไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสือจำนวนมากทั้งในและนอกห้องเรียน โดยส่วนใหญ่มักจะอ่านนอกห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย พัฒนาทักษะการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านจนเป็นนักอ่านที่ดี เข้าใจเนื้อหาแบบภาพรวม ไม่เน้นไวยากรณ์ทางภาษา หนังสือหรือบทความต้องเหมาะสมกับความสามารถและความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างอิสระโดยไร้ความกดดันจากครูผู้สอน

ศักดิ์เกรียงไกร ปัญญาวัตร (2548: 11) การอ่านแบบกว้างขวาง หมายถึงการอ่านตามความสนใจ เพื่อความเพลิดเพลินและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่าน ก่อนการอ่านมีการสร้างแรงจูงใจในการอ่าน และมีกิจกรรมหลังการอ่านเชิงสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดจินตนาการรวมทั้งพัฒนาความสามารถในการเขียน เป็นการอ่านที่เน้นความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวมเป็นหลัก ไม่เน้นการทดสอบ

สิตรา ศรีหระ (2560: 27) การอ่านแบบกว้างขวาง คือ การอ่านที่ไม่ได้เน้นคำศัพท์หรือตัวภาษามากนัก แต่จะเน้นไปที่การแปลความหมายภาพรวมของสิ่งที่อ่าน ความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน จะได้เลือกอ่านหนังสือที่ตนสนใจอย่างอิสระตามความพึงพอใจของผู้เรียน มีทั้งการเรียนภายในและนอกห้องเรียนทำให้ผู้เรียนผ่อนคลายและมีความสุขในการเรียนมากขึ้น เกิดความมั่นใจในการอ่านและจะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือได้คล่องแคล่วและมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนมั่นใจในการอ่านและหลังจากเรียนแล้วจะทำกิจกรรม หรือไม่ทำกิจกรรมก็ได้

วิกรม จันทจร (2563: 15) กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง เป็นกิจกรรมการอ่านหนังสือตามระดับภาษาที่เน้นการอ่านหนังสือในปริมาณมาก ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตามความสมัครใจอย่างต่อเนื่องและอิสระไม่มีสิ่งใดรบกวน เป็นการอ่านหนังสือในใจอย่างต่อเนื่องโดยปราศจากสิ่งรบกวน โดยมุ่งให้ผู้อ่านมีการพัฒนานิสัยรักการอ่าน เพิ่มพูนความรู้ทางคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรักอยากอ่าน ตลอดจนสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างกว้างขวางเป็นกิจกรรมการอ่านอย่างหนึ่งที่จะต้องสร้างความบันเทิงใจด้วยหนังสือที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและค่อย ๆ เพิ่มระดับความยาก โดยไม่สร้างความอึดอัดใจแก่ผู้อ่าน หนังสือที่ดีด้วยเนื้อหาจรรโลงใจและบรรยากาศการอ่านที่เป็นอิสระจึงช่วยส่งเสริมให้การอ่านอย่างกว้างขวางประสบความสำเร็จ

2.3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างกว้างขวาง

มีหลายทฤษฎีที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการอ่านแบบกว้างขวาง ซึ่งมีทฤษฎีที่โดดเด่น 3 ทฤษฎีที่ช่วยสนับสนุนการอ่านแบบกว้างขวาง ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Theory of

second language acquisition) ทฤษฎีการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (The transactional theory) และทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole language approach) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Theory of second language acquisition)

Krashen and Terrell (1983 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 29) ได้แยกองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษาที่สอง ออกเป็น 2 ประเภท คือ ระบบที่ได้รับมา (Acquired system) ซึ่งเป็นกระบวนการตามธรรมชาติของเด็กในการเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาแรกจากสิ่งแวดล้อมรอบข้างโดยไม่รู้ตัว และระบบการเรียนรู้ (Learning system) เป็นผลมาจากกระบวนการเรียนการสอนในห้องและการใส่ใจของครูผู้สอน ถือเป็นการเรียนรู้ทางภาษาที่ผู้เรียนจะต้องมีสติหรือจิตสำนึกและมีความตั้งใจ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้หลักไวยากรณ์ในการใช้ภาษา อย่างไรก็ตาม Krashen มองว่าระบบที่ได้รับมามีความสำคัญมากกว่าระบบการเรียนรู้เพราะเด็กจะใช้ความรู้จากระบบที่ได้รับมาก่อนระบบการเรียนรู้แบบอัตโนมัติ เนื่องจากเป็นความทรงจำในระยะยาว ส่วนระบบการเรียนรู้จะถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขการใช้ภาษาจากระบบที่ได้มาผิดพลาดเท่านั้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สองของ Krashen (1982 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 30) สอดคล้องกับกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง ดังนี้

การเรียนรู้ภาษาที่สองเป็นการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง ผู้อ่านจะต้องอ่านหนังสือเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ โดยผู้อ่านจะเห็นทั้งสองสิ่งนี้ วนไปวนมา จากการอ่านหนังสือเป็นจำนวนมาก จนในที่สุดก็เกิดความเข้าใจในการอ่าน

ทางด้านความรู้สึกของผู้เรียนเมื่อใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง ผู้เรียนจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ส่งผลให้มีความพยายามในการเรียนภาษาที่สองมากขึ้น ดังนั้นเวลานักเรียนอ่านหนังสือ ก็จะรู้สึกพึงพอใจกับหนังสือที่เลือกอ่าน ผ่อนคลายและมีความมั่นใจในการอ่านหนังสือ ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Krashen ยังได้พูดถึงการใช้สื่อกับนักเรียนและการเรียนรู้ภาษาที่สองว่า กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางจะมีการใช้หนังสือที่มีการจัดระดับความยากง่ายของภาษาให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ เกิดการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ เมื่ออ่านปริมาณมาก ผู้เรียนก็จะเกิดการพัฒนาทักษะการอ่าน จนเกิดเป็นความเข้าใจในที่สุด

2) ทฤษฎีการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (The transactional theory)

ทฤษฎีดังกล่าวเป็นของ Rosenblatt (1969 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 30-31) ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) ที่เน้นการสั่งสมความรู้เดิมและประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้อ่าน นอกจากนี้พบว่า ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการใช้ทฤษฎีการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์จะต้องคำนึงถึงการผสมผสานกันระหว่างกระบวนการอ่านที่เน้นความรู้ (Knowledge

based Process / Top - down Model) และกระบวนการอ่านที่เน้นเนื้อหา (Text based Process / Bottom – up Model) กล่าวคือผู้อ่านจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากการอ่านที่เริ่มจากระดับสูงมาที่ระดับพื้นฐานและข้อมูลการอ่านที่เริ่มจากระดับล่างสู่ระดับสูง

แนวคิดของทฤษฎีนี้สอดคล้องกับกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง กล่าวคือผู้อ่านจะมีปฏิสัมพันธ์กับบทความในหลายรูปแบบ ซึ่งผู้อ่านจะนำเอา ความรู้เดิม ประสบการณ์ และบริบททางวัฒนธรรมของตนเองมาใช้ในการสร้างความเข้าใจในบทความนั้น ๆ

3) ทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole language approach)

ทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติเกิดจากแนวคิดของ Piaget (1971 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 31-32) นักการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาการทางสติปัญญา Piaget เชื่อว่าเด็กจะเป็นคนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Active) ไม่ใช่ผ่านการรับฟังเฉยๆ (Passive) ลักษณะการสอนจะไม่สอนแบบแยกย่อยของภาษาทีละส่วน แต่จะสอนให้เข้าใจแบบภาพรวมก่อนแล้วค่อยเรียนโครงสร้างทางภาษาในภายหลังการเรียนรู้ภาษาของเด็กจึงเริ่มจากการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม มีการหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพ เสียง และตัวอักษร เด็กจึงได้เรียนรู้การใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ถือเป็นการเรียนรู้แบบองค์รวมที่เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฟังเรื่องเล่า การอ่านนิทาน การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังหรืออ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถใช้ประสบการณ์เดิมช่วยทำให้เข้าใจสื่อที่อ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.3.3 วิธีการอ่านอย่างกว้างขวาง

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการอ่านอย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยมีความสนใจในแนวคิดและวิธีการของ Day and Bamford (2002 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 33) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางไว้ในบทความ Reading in a Foreign Language ว่า ขั้นตอนในการสอนกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมี 10 ขั้นตอน ซึ่งประกอบไปด้วย

- 1) เลือกสื่อที่จะอ่านให้มีความง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน
- 2) สื่อที่อ่านควรมีหลากหลาย เช่น นิตยสาร หนังสือ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- 3) ให้นักเรียนเลือกหนังสือที่เขาต้องการจะอ่านตามความพึงพอใจ
- 4) ให้นักเรียนอ่านมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 5) ตั้งจุดประสงค์ในการอ่านว่าอ่านเพื่อได้รับความรู้ หรืออ่าน เพื่อค้นหาข้อมูล
- 6) ให้มองว่าการอ่านเป็นเหมือนรางวัล เพราะมันสามารถดึงเอาทัศนคติและประสบการณ์ของผู้เรียนออกมาได้
- 7) ความเร็วในการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้เร็วขึ้นและคล่องแคล่ว

8) การอ่านแบบรายบุคคลและการอ่านแบบเงียบจะช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา

9) ครูควรให้คำแนะนำถึงผู้เรียน เกี่ยวกับทำอย่างไรให้อ่านเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้นหรือการอ่านอย่างไรที่จะนำไปสู่การเป็นนักอ่านที่ดี

10) ครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาและเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน

2.3.4 รูปแบบการเลือกเอกสารประกอบการอ่าน

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า Nuttall (1989 อ้างถึงใน ศักดิ์เกรียงไกร ปัญญาวัตร, 2548) ได้เสนอวิธีการเลือกหนังสืออ่านไว้ 2 ประการ คือ หนังสือสั้น ๆ จะต้องมีลักษณะที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ นั่นคือมีระดับภาษาที่สามารถอ่านได้และหนังสือมีความเหมาะสมในตัวเองเหมาะสมสำหรับผู้อ่านและยังกล่าวเสริมไว้ว่า หากต้องการพัฒนาให้นิสัยรักการอ่าน หนังสือที่จัดสรรมาให้อ่านต้องน่าอ่านจริง ๆ ซึ่งส่วนนี้จะสำคัญกว่าแรงจูงใจอื่นใด และนอกจากนี้แล้วยังเสนอวิธีการเลือกหนังสืออีกหนึ่งวิธี คือ s a v e ย่อมาจากคำว่า Short, Appealing, Varie และ Easy กล่าวคือ เด็กจะต้องการอ่านในเนื้อหาที่มีบทสั้น ๆ เพื่อให้อ่านเสร็จไว ๆ ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและหมดแรงใจก่อนที่จะอ่านจบ เนื้อหาต้องมีลักษณะดึงดูดแล้วเกิดความรู้สึกอยากอ่าน นั่นคือรูปแบบการเรียบเรียงหนังสือสวยงาม มีภาพประกอบ ตัวหนังสือน่าดึงดูดให้อ่าน ไม่มีคำถามหรือข้อความใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่าน เป็นต้น เนื้อหาควรมีลักษณะหลากหลายเหมาะสมต่อผู้เรียนทุกคน เหมาะสมในเนื้อหาภาษาและสติปัญญาของผู้เรียน และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือพัฒนาการอาจจะเกิดขึ้นได้ดี หากเนื้อหาไม่มีความง่ายที่จะทำให้เสร็จในเวลาอันสั้น

ส่วน Schmidt (1996 อ้างถึงใน สิตรา ศรีเหรา, 2560: 31) ได้เสนอรูปแบบการเลือกเอกสารประกอบการอ่านไว้ 3 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบเอกสารที่มีลักษณะเป็นแบบเดียวกันทั้งชั้น ซึ่งก็คือเอกสารที่ให้ผู้เรียนอ่านเหมือนกันทั้งชั้น มีข้อดีก็คือช่วยให้การอภิปรายภายในชั้นเรียนมีความสะดวกมากขึ้นในขณะที่ข้อเสียก็คือไม่เอื้อต่อระบบการอ่านตามความสนใจและความกระตือรือร้นในการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน เพราะความแตกต่างระหว่างบุคคลนั่นเอง

2) เอกสารหรือหนังสือที่จัดไว้ตามมุมอ่านภายในห้องเรียน เป็นเอกสารที่มีลักษณะอ่านนอกเวลาเรียน เพื่อว่าผู้เรียนจะสามารถหาอ่านได้อย่างสะดวกสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจในปริมาณที่มากที่สุดตามความต้องการของตัวผู้เรียนเองหรือตามปริมาณที่ผู้สอนกำหนดรวมกันกับผู้เรียน

3) รูปแบบเอกสารอ่านนอกชั้นเรียนที่เป็นเอกสารหรือหนังสือที่จัดไว้ตามห้องสมุดของโรงเรียนซึ่งมีอยู่ในปริมาณที่มากผู้อ่านสามารถเลือกหาอ่านได้ตามความพอใจสามารถเรียนรู้เรื่องการยืมคืนหนังสือการเลือกหาหนังสือได้ด้วยตนเองเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ

จากการพิจารณาการเลือกหนังสือ รูปแบบการคัดเลือกหนังสือที่ผู้วิจัยใช้ คือ หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้จัดสรรหนังสือตามความเหมาะสมกับระดับการศึกษาแต่ละระดับ ซึ่งมุ่งหวังตั้งแต่ต้นให้หนังสืออ่านนอกเวลาเป็นตัวส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และช่วยสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน ตลอดจนปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน

2.3.5 ลักษณะของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง

วิกิร ม จันทรจิตร (2563: 15-18) ได้อธิบายถึงลักษณะของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางซึ่งสามารถช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพ โดยศึกษาจาก Day and Bamford (1998) ที่ได้ อธิบายคุณลักษณะของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางไว้ดังนี้

1) บทอ่านง่าย หมายถึงบทอ่านจะต้องสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้อ่าน โดยในบท อ่านนั้น ๆ จะมีคำศัพท์ยากหรือศัพท์ใหม่บ้าง และอาจมีไวยากรณ์ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยบ้าง

2) บทอ่านหลากหลาย หมายถึงมีบทอ่านหลายรูปแบบและมีหัวข้อมากมายให้กับผู้อ่านได้เลือก เพราะผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผลในการเลือกบทอ่านที่ต่างกัน

3) ผู้เรียนเป็นคนเลือกบทอ่านเอง คือผู้สอนจะอนุญาตให้ผู้อ่านเลือกบทอ่านที่พวกเขาต้องการและให้อิสระในการเปลี่ยนบทอ่านใหม่เมื่อไหร่ก็ได้ที่พวกเขาเห็นว่าบทอ่านเดิมนั้นยากเกินไปหรือไม่น่าสนใจแล้วสำหรับพวกเขา

4) อ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะการอ่านบทอ่านจำนวนมากนั้นเป็นเป้าหมายของการอ่านแบบกว้างขวาง ในการที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านอ่านบทอ่านจำนวนมาก ๆ จำเป็นต้องให้พวกเขาได้พบหนังสือที่พวกเขาสนใจเพราะทำให้อ่านได้อย่างมีความสุข

5) ความเร็วในการอ่านที่สูงกว่าปกติ เมื่อผู้เรียนได้รับบทอ่านที่ง่ายและเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของพวกเขา ย่อมส่งผลให้มีการใช้พจนานุกรมน้อยลง เพราะพวกเขาสามารถข้ามหรือเดาความหมายของคำที่ไม่รู้ได้

6) จุดมุ่งหมายของการอ่านคือ ความพึงพอใจข้อมูลและความเข้าใจแบบกว้าง ๆ ผู้เรียนจะถูกกระตุ้นให้อ่านเพื่อความพอใจและได้ข้อมูลต่างจากการอ่านเชิงลึก (Intensive Reading) ซึ่งเป็นการอ่านที่มีเป้าหมายในการศึกษาหาความรู้เชิงวิชาการ

7) อ่านคนเดียวในใจ โดยผู้เรียนอ่านในใจตามความเร็วของแต่ละคนในชั้นเรียน ในส่วนของการบ้านนั้นผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้อย่างอิสระว่าจะอ่านที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ตามที่พวกเขาต้องการ

8) การอ่านเป็นรางวัลของตัวเอง หมายถึงผู้เรียนจะไม่ถูกขอให้ตอบคำถามเพื่อความเข้าใจหลังการอ่านเพราะคำถามอาจเป็นสิ่งที่ทำให้พวกเขาไม่อยากอ่านอีกในอนาคต ผู้สอนจึงควรประเมินและติดตามกระบวนการอ่านของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับการอ่านแบบกว้างขวางโดยเฉพาะ

9) ผู้สอนแนะนำและแนะนำผู้เรียน กล่าวคือผู้สอนจำเป็นที่จะต้องให้คำแนะนำว่าการอ่านแบบกว้างขวางคืออะไร ทำไมพวกเขาควรจะต้องอ่านและพวกเขาจะอ่านอย่างไร ผู้สอนสามารถแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านแบบนี้ เพื่อให้พวกเขาอ่านมากเท่าที่จะอ่านได้

10) ผู้สอนเป็นต้นแบบให้กับผู้อ่านโดยผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนการอ่านของผู้เรียน ผู้สอนอาจเป็นต้นแบบของผู้อ่านที่ดีและให้คำแนะนำหนังสือมาอ่านแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนยังเป็นส่วนหนึ่งในสังคมการอ่านที่จะแบ่งปันประสบการณ์การอ่านให้แก่กันด้วย

นพรัตน์ วิวาสุขุ (2551: 30-32) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเอาไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นสากลคือเป็นการอ่านเน้นการอ่านในใจในปริมาณมาก เช่น คนละ 1 ชั่วโมงหรือมากกว่า 1 ชั่วโมงซึ่งการอ่านในใจจะทำในชั้นเรียนหรือในเวลาว่างของนักเรียน แต่โดยมากมักจะเป็นการอ่านนอกชั้นเรียนโดยที่นักเรียนเลือกหนังสือที่เป็นบันเทิงคดี (Fiction) หรือเรื่องจริง (Non-Fiction) ที่หลากหลายจากชั้นเรียนหรือห้องสมุดไปอ่านด้วยตนเอง หลังจากรับการอ่านสิ้นสุดลงจะไม่มีการฝึกทักษะทางภาษาต่าง ๆ แต่จะมีการจัดกิจกรรมหลังการอ่านตามความเหมาะสมและไม่มีการสอบอย่างเป็นทางการด้วย การอ่านดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการสอนแล้วอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ นพรัตน์ วิวาสุขุ ยังได้อธิบายว่าการอ่านแบบกว้างขวางจะประสบความสำเร็จต้องประกอบด้วย

1) เอกสารควรประกอบด้วยตัวป้อนทางภาษาที่เข้าใจได้ ส่วนการอ่านเอกสารที่ยากกว่าระดับความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนถือเป็นตัวป้อนที่ไม่สามารถเข้าใจได้ การเรียนรู้ก็จะไม่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเดียวกันอาจมีผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการอ่านที่แตกต่างกันหลายระดับ ดังนั้นควรมีการเตรียมบทอ่านหรือหนังสือที่มากพอสำหรับระดับการอ่านที่แตกต่างกันออกไปของผู้เรียนแต่ละคน

2) เอกสารให้ผู้เรียนอ่านควรแตกต่างและหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกหนังสือที่สอดคล้องกับความสนใจของแต่ละคนได้อย่างสะดวก เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกันใน ขณะที่บางคนชอบเรื่องสยองขวัญ แต่บางคนกลับชอบเรื่องเกี่ยวกับความรักฉะนั้นการเปิดโอกาสให้ได้เลือกอย่างเสรีจึงมีความสำคัญมาก

3) กิจกรรมหลังการอ่านควรเป็นกิจกรรมที่สั้นง่ายและใช้เวลาน้อยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสอ่านหนังสือในปริมาณมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการอ่านเป็นกิจกรรมหลักและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านแบบกว้างขวาง ดังนั้นจึงไม่ควรให้ผู้เรียนเสียเวลาไปกับภาระงานหลังการอ่านมากนัก

2.3.6 การจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

จากการศึกษาพบว่า สุชาติ ชัยวิวัฒน์ตระกูล (2545: 22-23) ได้แยกกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางไว้ 2 ลักษณะกล่าวคือ กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและ กิจกรรมการอ่านกว้างขวางที่เกิดขึ้นนอกชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในชั้นเรียน

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในชั้นเรียนนั้นสามารถเริ่มต้นด้วยการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสามารถเตรียมความพร้อมได้ใน 3 ชั้น คือ ชั้นการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ ชั้นการเตรียมความพร้อมด้านกลวิธีการอ่าน และชั้นเตรียมความพร้อมด้านการฝึกนำตนเองใน

ชั้นการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจนั้นผู้สอนสามารถใช้รูปแบบของการทำแบบสอบถาม เพื่อถามถึงนิสัยรักการอ่านของผู้เรียนให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการอ่าน กลวิธีการอ่าน การเลือกหนังสือหรือบทอ่าน หรือผู้สอนเองสามารถที่จะบอกให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านแบบกว้างขวาง ซึ่งมีความแตกต่างจากการอ่านแบบเร่งรัดที่ผู้เรียนคือเรียนมา สำหรับในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในด้านกลวิธีการอ่านนั้น ผู้สอนสามารถที่จะฝึกกลวิธีการอ่านแบบต่าง ๆ ให้ผู้เรียนศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกนำไปใช้ได้ในการอ่านของตนเอง ซึ่งวิธีการอ่านนั้นในเบื้องต้นควรจะเป็นการสอนการมองภาพรวมของบทอ่าน เรียกว่า preview ดูเนื้อหา ปก ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ และผู้สอนคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในหนังสือหรือบทอ่านที่อ่านต่อไปอาจจะใช้กลวิธีการถาม

ส่วนในชั้นการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกนำตนเองเป็นการแนะนำให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองว่าจะเลือกอ่านอะไร อย่างไร ใช้กลวิธีการอ่านแบบใด มีการวางแผนการอ่านด้วยตนเอง และหลังจากที่อ่านแล้วผู้เรียนรู้ว่าประเมินความก้าวหน้าหรือพัฒนาการอ่านของตนเองอย่างไร หลังจากที่มีผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมแล้วสามารถดำเนินกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเต็มรูปแบบต่อไป

กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางนอกชั้นเรียน

ลักษณะกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางนอกชั้นเรียนนั้นมีลักษณะไม่ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมตามความพร้อมของผู้เรียนและสถานศึกษา การดำเนินการกิจกรรมผู้สอนควรให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและประโยชน์ให้นักเรียนทราบว่าไม่มีการทดสอบใด ๆ จากกิจกรรม ผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง ศึกษาการอ่านด้วยตนเองหาสถานที่อ่านด้วยตนเอง เลือกสิ่งที่ได้อ่านด้วยตนเอง ใช้กลวิธีการอ่านที่ได้เรียนมาแล้วในการอ่านด้วยตนเอง ผู้สอนเองสามารถที่จะหาวิธีการกระตุ้นความสนใจในการอ่านของผู้เรียนด้วยการให้ผู้เรียนเล่าเรื่องที่ตัวเองอ่านโดยไม่ต้องเล่าตอนจบของเรื่อง

Day and Bamford (1998 อ้างถึงใน วิกรม จันทรจิตร, 2563: 20-21) ได้เสนอแนวทางการนำเอากิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมาจัดหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาภาษาต่างประเทศไว้ 4 แนวทาง ได้แก่

1) จัดรายวิชาการอ่านแบบกว้างขวางโดยเฉพาะ (A Separate Course) คือการจัดวิชาการอ่านแบบกว้างขวางเป็นรายวิชา ๆ หนึ่ง โดยมีองค์ประกอบเหมือนกับกับวิชาอื่น ๆ ทั่วไป ได้แก่ ผู้สอน สื่อการสอน ชั้นเรียน หลักสูตร และตารางเรียน อาจมีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1-5 คาบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรของโรงเรียน

2) จัดให้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาการอ่านที่มีอยู่แล้ว (Part of an Existing Reading Course) คือการนำเอากิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมารวมกับวิชาการอ่านที่มีการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว เพื่อเพิ่มเวลาอ่านให้กับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพิ่มเติมในชั้นเรียนหรือจะเป็นการอ่านนอกชั้นเรียนโดยมอบหมายให้เป็นการบ้าน มีเกณฑ์การให้คะแนนและประเมินขึ้นอยู่กับปริมาณสัดส่วนเวลาที่จัดสรรให้การทำกิจกรรมอ่านแบบกว้างขวางนอกเหนือจากการเรียนอ่านตามปกติ

3) จัดเป็นส่วนเสริมของรายวิชาการอ่านโดยไม่นับหน่วยกิต (A Noncredit Addition to an Existing Reading Course) คือให้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้สอน กำหนดให้ผู้เรียนอ่านตามความสนใจโดยไม่มีการให้คะแนนและไม่มีการบังคับ ผู้เรียนสามารถเลือกได้ ว่าทำกิจกรรมดังกล่าวหรือไม่ อย่างไรก็ตามผู้สอนอาจนับเป็นคะแนนพิเศษเพื่อช่วยเพิ่มระดับผลการเรียนในรายวิชานั้น ๆ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน

4) จัดเป็นรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร (An Extracurricular Activity) คือสถานศึกษาอาจ กำหนดให้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเป็นรูปแบบชมรม ซึ่งชมรมการอ่านแบบกว้างขวางนี้ สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนภาษาทั้งหมดเข้าทำกิจกรรมของชมรมโดยไม่จำกัดระดับชั้นปีหรือชั้น เรียน เช่นเดียวกับกิจกรรมชมรมอื่น ๆ ทั้งนี้ผู้สอนอาจกำหนดเวลาในการเข้ากิจกรรมชมรมหรือจะ กำหนดตามที่ตกลงไว้กับผู้เรียนก็ได้

ขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง

เมื่อก้าวถึงลักษณะขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า สามารถอธิบายได้ในหลายรูปแบบ โดยข้อมูลจากหนังสือเรียนอ่านจับใจความ Cover to Cover Reading Comprehension and Fluency โดย Richard R. Day, Junko Yamanaka, and Genevieve Kocienda (2008 อ้างถึงใน วิกรม จันทระจิตร, 2563: 21-22) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1) ชั้นแนะนำ ประกอบด้วย

1.1) ผู้เรียนอ่านบทนำของเรื่องที่จะอ่านในใจ จากนั้นตอบคำถามด้านคำศัพท์ โดยผู้สอนอาจให้ร่วมกันอ่านบทนำทั้งห้องก็ได้

1.2) ผู้สอนถามคำถามจับใจความง่าย ๆ เกี่ยวกับตัวละครของเรื่อง เช่น ความสัมพันธ์ของพวกเขากันเป็นอย่างไร เรื่องราวเกิดขึ้นที่ไหน เป็นต้น

1.3) ผู้เรียนบางคนสรุปบทนำโดยใช้ภาษาของพวกเขาเอง

2) ชั้นก่อนการอ่าน ประกอบด้วย

2.1) ผู้เรียนอ่านข้อความที่ให้มาในใจ จากนั้นตอบคำถามข้อความที่ให้ไว้ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ โดยพิจารณาจากบทนำที่ได้อ่านมาในชั้นแรก

2.2) ให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่รูปภาพแล้วให้พวกเขาอธิบายรูปที่เห็น จากนั้นผู้สอนถามถึงความสัมพันธ์ของรูปภาพกับเรื่องที่จะอ่าน ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้ด้วยตนเอง

2.3) เมื่อเสร็จแล้วจึงให้ผู้เรียนจับคู่และอภิปรายคำตอบร่วมกัน

3) ชั้นการอ่าน ประกอบด้วย

3.1) ผู้เรียนเริ่มอ่านบทอ่าน กระตุ้นให้พวกเขาอ่านอย่างกระตือรือร้นโดยการให้ขีดเส้นใต้ เน้นข้อความ หรือจดบันทึกระหว่างการอ่าน ชั้นนี้ผู้เรียนสามารถใช้พจนานุกรมได้

3.2) ผู้สอนคอยสังเกตการณ์และให้ความช่วยเหลือ

4) ชั้นหลังการอ่าน ประกอบด้วย

4.1) ผู้เรียนทำกิจกรรมตอบคำถามหลังการอ่านด้วยตนเอง

4.2) ผู้เรียนจับคู่หรือรวมกลุ่มเล็กเพื่ออภิปรายคำตอบ

4.3) ผู้สอนเฉลยและตรวจคำตอบพร้อมกันทั้งชั้นเรียน

5) ชั้นแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วย

5.1) ให้เวลาผู้เรียนอ่านและคิดพิจารณาคำถามที่พบและตอบคำถาม

5.2) ผู้เรียนจับคู่หรือรวมกลุ่มเล็กเพื่ออภิปรายคำตอบ แล้วบอกคำตอบของคู่

ของตนต่อชั้นเรียน

5.3) ผู้สอนอาจให้ทำแบบสำรวจในชั้นเรียนหรืออภิปรายร่วมกันทั้งชั้น หากมีเวลาเหลือพอ

6) ชั้นอ่านทวน ประกอบด้วย

ให้เวลาผู้เรียนได้อ่านเรื่องซ้ำและจับเวลา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ทำซ้ำมากขึ้น และสามารถอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

Extensive Reading Foundation (2011: 12-13) ได้เสนอขั้นตอนกระบวนการการสอนอ่านแบบกว้างขวางไว้ในเอกสาร The Extensive Reading Foundation's Guide to Extensive Reading โดยเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมสื่อการอ่าน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผนห้องสมุด

ผู้สอนวางแผนและออกแบบห้องสมุดของตนเองเพื่อให้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดการเรียนการสอนอ่านแบบกว้างขวาง อาจเริ่มจากห้องสมุดขนาดเล็กก่อนและเมื่อเวลาผ่านไปขนาดของห้องสมุดและจำนวนของหนังสือก็จะค่อย ๆ เติบโตขึ้นเอง ในขั้นนี้ผู้สอนต้องคำนวณหาจำนวนของหนังสือที่จะใช้ในการสอนอ่านแบบกว้างขวาง โดยคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน ความถี่ในการอ่าน ระยะเวลาของชั้นเรียนอ่าน ระดับของความสามารถทางภาษาและของความสำเร็จของผู้เรียน สถานที่เก็บหนังสือ การจัดการห้องสมุด การเปลี่ยนและ คินหนังสือ งบประมาณในการจัดหาหนังสือ ตลอดจนผู้ที่จะมาดูแลห้องสมุด

2) ขั้นตอนเลือกหนังสือ ผู้สอนเลือกหนังสือมาบรรจุไว้ในห้องสมุด โดยเลือกจากหนังสือที่น่าสนใจที่มีอยู่อย่างมากมายเพื่อให้ครอบคลุมความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน

ในขั้นนี้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงประเภทของหนังสือโดยจะต้องมีทั้งหนังสือวรรณกรรมและหนังสือสารคดี ความหลากหลายของหัวเรื่องและแนวของหนังสือ เช่น แนวสืบสวน แนวโรแมนติก แนวสยองขวัญ เป็นต้น ตลอดจนระดับความยากของหนังสือก็ต้องสอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียน และหนังสือที่เลือกมาจะต้องยังน่าสนใจไปอีกหลายปีข้างหน้าเพื่อให้สามารถใช้กับผู้เรียนรุ่นต่อ ๆ ไปได้ จากนั้นจึงใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านแบบกว้างขวาง ดังนี้

1) ขั้นแนะนำการอ่านแบบกว้างขวาง ผู้สอนเริ่มต้นด้วยการแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการอ่านแบบกว้างขวางในชั้นเรียนอ่านอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากผู้เรียนบางคนอาจไม่เคยอ่านหนังสือนอกชั้นเรียนมาก่อน จึงต้องใช้วิธีการที่ไม่เป็นการบังคับผู้เรียนหรือทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่ติดกับการอ่าน

2) ขั้นอ่านทั้งชั้นเรียน ผู้สอนเริ่มให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านบางส่วนพร้อมกันในห้องเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับการอ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น ผู้สอนควรเริ่มต้นด้วยการเลือกบทอ่านที่ง่าย ๆ ที่ผู้เรียนที่อ่อนที่สุดในชั้นสามารถอ่านไปพร้อมกันได้ โดยต้องเตรียมบทอ่านนี้ไว้ให้เพียงพอ

ทั้งชั้นเรียน เป้าหมายของขั้นตอนนี้คือการทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่านนั้นง่าย โดยสนใจที่ความเพลิดเพลินที่ได้จากการอ่านและการอ่านได้อย่างรวดเร็ว

3) ชั้นเลือกอ่านเอง ผู้สอนเริ่มให้ผู้เรียนได้เลือกหนังสือที่จะอ่านด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนเริ่มคุ้นเคยกับการอ่านแบบง่ายแล้ว โดยผู้สอนอธิบายถึงความสำคัญของการอ่านแบบกว้างขวาง จากนั้นเลือกหนังสือบางส่วนจากห้องสมุดมาวางแล้วให้ผู้เรียนลองเปิดดู ให้ผู้เรียนเลือกรื่องที่ชอบโดยความยากของหนังสือต้องอยู่ในระดับเดียวกับความสามารถของผู้ที่เลือกด้วย เมื่อผู้เรียนเลือกหนังสือได้แล้ว ให้ลองอ่านเงียบ ๆ ในชั้นเรียนโดยผู้สอนคอยดูและคอยถามคำถามเช่น “หนังสือเป็นอย่างไรบ้าง?” “มันง่ายสำหรับคุณไหม?” หรือ “คุณเข้าใจมันไหม?” ถ้าพบว่าระดับความยากไม่เหมาะสมก็สามารถเปลี่ยนเล่มได้

4) ชั้นอ่านนอกห้องเรียน ผู้สอนอธิบายถึงความจำเป็นในการอ่านนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนทราบหลังจากผู้เรียนทำการอ่านหนังสือบางส่วนในชั้นเรียนแล้ว โดยในช่วงแรกผู้เรียนอาจเริ่มจากใช้เวลาในการอ่านสั้น ๆ ประมาณ 20 นาทีต่อสัปดาห์ และค่อย ๆ เพิ่มเวลาในการอ่านขึ้นอย่างช้า ๆ ในแต่ละสัปดาห์ จนอาจจะสามารถอ่านได้มากถึงสัปดาห์ละเล่มเมื่อจบภาคเรียน

5) ชั้นหลังการอ่าน ผู้สอนเลือกใช้กิจกรรมเพื่อประเมินความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเมื่อผู้เรียนอ่านหนังสือจบแต่ละเล่ม เช่น ให้ผู้เรียนอภิปรายถึงเรื่องที่ได้อ่านร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นคนอื่น ๆ ในชั้นตอนนี้ ผู้เรียนนำหนังสือมาคืนแล้วเลือกยืมเล่มใหม่ไปอ่าน และสามารถช่วยผู้สอนในการลงบันทึก ยืม-คืน รวมถึงนำหนังสือไปเก็บให้ตรงตำแหน่งด้วยตนเอง

นอกจากนี้ Day and Bamford (1998 อ้างถึงใน ญัฐมน ศรีสุข, 2560: 21) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านแบบกว้างขวาง โดยมีรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลายในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เป็นทางเลือกแก่ผู้สอน ดังนี้

1) กิจกรรมก่อนการอ่าน ผู้สอนสนทนาเกี่ยวกับหนังสือที่ได้อ่าน (Book Talks by the Teacher) ประมาณ 1 นาที โดยผู้เรียนเป็นผู้ฟังและดูหนังสือประกอบการเล่าไปด้วย เริ่มจากดูหน้าปกจากนั้นอาจลองอ่านประโยคข้อความในหนังสือสั้น ๆ กิจกรรมขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อเป็นการชักจูงให้ผู้เรียนยืมหนังสือไปอ่าน เพื่อแสดงให้เห็นความสนุกของการอ่านหนังสือและเป็นแบบอย่างในการรายงานปากเปล่าเกี่ยวกับหนังสือที่ผู้เรียนอาจได้ทำในขั้นตอนหลังการอ่าน

2) กิจกรรมระหว่างการอ่านและการฝึกอ่าน มีการแนะนำกิจกรรมที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านแบบกว้างขวางหลายรูปแบบ ดังนี้

2.1) การอ่านในใจด้วยตนเอง (Sustained Silent Reading) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนอ่านหนังสือหรือบทอ่านของตนเองในใจไปพร้อม ๆ กัน หากผู้เรียนถามความหมายของคำศัพท์ ผู้สอนอาจบอกความหมาย บอกให้เดา หรือบอกให้อ่านข้ามคำนั้นไปก็ได้ โดยผู้สอนเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการอ่านของผู้เรียนและเป็นที่ปรึกษาเรื่องการอ่านให้กับผู้เรียนด้วย

2.2) การอ่านออกเสียงให้ผู้เรียนฟัง (Teachers Read Aloud to Students) กิจกรรมนี้เป็นการขังจูงให้ผู้เรียนอ่านหนังสือด้วยความซาบซึ้งในเนื้อเรื่อง โดยก่อนการอ่านออกเสียงในแต่ละย่อหน้า ผู้สอนจะพูดสรุปความแต่ละย่อหน้าเพื่อให้เป็นตัวอย่างเมื่อผู้เรียนต้องการเขียนย่อเนื้อเรื่อง หรือผู้สอนอาจตั้งคำถาม 2-3 ข้อ ให้ผู้เรียนเขียนตอบไปพร้อม ๆ กับฟังผู้สอนอ่านออกเสียงไปด้วย

2.3) การอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง (Repeated Timed Reading) เป็นการฝึกการจดจำ คำศัพท์ด้วยสายตาและฝึกให้สามารถอ่านได้แบบอัตโนมัติ โดยการให้ผู้เรียนทำเครื่องหมายจุดที่จะเริ่มต้นอ่านด้วยดินสอ เมื่อผู้สอนให้สัญญาณเริ่มอ่านผู้เรียนก็จะอ่านในใจไปเรื่อย ๆ ประมาณ 2-3 นาทีจนกระทั่งมีสัญญาณหยุดอ่าน ผู้เรียนจึงทำเครื่องหมายตรงตำแหน่งที่พวกเขาอ่านถึง จากนั้นทำซ้ำอีก 2 ครั้งโดยเริ่มอ่านจากจุดเริ่มต้นเดิม เมื่อผู้สอนให้สัญญาณหมดเวลาอ่านอาจมีผู้เรียนบางคนที่อ่านได้เกินจุดสิ้นสุดที่ทำเครื่องหมายไว้ในครั้งก่อน ๆ กิจกรรมนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วในการอ่านให้กับผู้เรียนและมักจะใช้เป็นกิจกรรมอุ่นเครื่องก่อนการอ่านในใจด้วยตนเอง

2.4) การอ่านซ้ำเอกสารเดิม (Rereading the Same Material) เป็นการที่ผู้เรียนอ่านบทอ่านเดิมซ้ำหลาย ๆ ครั้งโดยไม่ต้องมีการจับเวลาในการอ่าน กิจกรรมนี้จะช่วยพัฒนาความสามารถการจดจำคำศัพท์ด้วยสายตาส่งผลให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะได้พบว่า การอ่านบทอ่านซ้ำ ๆ ทำให้พวกเขาอ่านได้ง่ายขึ้นและเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากขึ้น

2.5) การใช้เวลาอิสระ (Free Time) เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนอนุญาตให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกทำอะไรในชั้นเรียนได้อย่างอิสระตามความต้องการ เช่น การเลือกหนังสือ การอ่านในใจ และการเขียนรายงานหนังสือที่อ่าน ในขณะที่อ่านผู้สอนอาจจะทำหน้าที่สาคิตแต่ละกิจกรรมเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ให้คำปรึกษา รวมถึงตรวจงานของผู้เรียน

3) กิจกรรมหลังการอ่าน ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะมอบหมายให้ผู้เรียนทำกิจกรรม เมื่อพวกเขาอ่านบทอ่านหรือหนังสือเสร็จสิ้นแล้ว ได้แก่

3.1) การตอบคำถาม (Answering Questions) กิจกรรมนี้ผู้สอนควรเลือกใช้คำถามที่ เน้นไปที่เนื้อเรื่องโดยรวมหรือจุดสำคัญของเรื่องมาถาม ไม่ควรใช้คำถามประเภทถามรายละเอียด เพราะไม่มีประโยชน์ต่อการอ่านแบบกว้างขวางนี้และยังใช้เวลามากอีกด้วย

3.2) การเขียนสรุปความ (Writing Summaries) ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนสรุปเนื้อหาของหนังสือหรือบทอ่านเป็นภาษาที่ 1 หรือภาษาที่ 2 เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน แต่อาจเป็นกิจกรรมที่ไม่น่าสนใจสำหรับผู้เรียนเท่าใดนัก

3.3) การเขียนสะท้อนสิ่งที่อ่าน (Writing Reaction Reports) โดยผู้เรียนจะได้เขียนสื่อสารกับผู้สอนโดยตรง เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้อ่านหนังสือจริงหรือไม่ ในการเขียนแต่ละ

ครั้ง ผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อที่จะเขียนได้ เช่น สิ่งที่พวกเขาสนใจจากหนังสือ สิ่งที่พวกเขาไม่ชอบใจ ในหนังสือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่านหนังสือ เนื้อเรื่องที่พวกเขาอยากเปลี่ยนแปลง ปัญหาที่พบ ในเนื้อเรื่อง และความคิดเห็นส่วนตัวต่อเรื่องที่อ่าน โดยในกิจกรรมนี้ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเลือก เขียนสัก 1-2 หัวข้อก็พอ

3.4) การรายงานปากเปล่าเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน (Giving Oral Reports) ผู้เรียน ทำกิจกรรมนี้แบบเดี่ยวหรือแบบกลุ่มหน้าชั้นเรียน ใช้เวลาในการรายงานประมาณ 10-15 นาที โดย ก่อนการรายงานปากเปล่าผู้เรียนควรเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน จากนั้นเขียนข้อความที่จะ รายงานแล้วฝึกอ่านออกเสียงก่อนแล้วจึงรายงานจริงให้เพื่อนในชั้นและผู้สอนฟัง อาจแสดงหนังสือที่ ได้อ่านให้เพื่อนในชั้นดูเพื่อเพิ่มความน่าสนใจด้วยก็ได้

จากการศึกษาผู้วิจัยเลือกประยุกต์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของ Day and Bamford (1998 อ้างถึงใน ญัฐมน ศรีสุข, 2560: 21) มาใช้ในการดำเนินการกิจกรรมของการวิจัยครั้งนี้ โดยมี ลำดับขั้นตอน คือ 1) กิจกรรมก่อนการอ่าน 2) กิจกรรมในระหว่างการอ่านและการฝึกอ่าน และ 3) กิจกรรมหลังการอ่าน

2.3.7 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านแบบกว้างขวาง

กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเหมือนการเรียนการสอนทั่วไป ที่ต้องมีการวัดและ ประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางตามที่คาดหวังไว้

Extensive Reading Central (2020 อ้างถึงใน ศุภิสรา กุมาทะ, 2562: 36) กล่าวว่า โดยส่วนมากครูผู้สอนนิยมวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบ ในความเป็นจริง แล้วการวัดผลเช่นนี้ไม่ได้มีความจำเป็นสำหรับกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง เพราะสิ่งสำคัญที่สุด ของการกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางคือ การช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็วและ คล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น จนสามารถกลายเป็นผู้อ่านภาษาอังกฤษที่มีความมั่นใจในการอ่าน ทาง Extensive Reading Central จึงได้เสนอวิธีการวัดผลความเข้าใจในการอ่านแบบกว้างขวาง ดังนี้

- 1) ครูให้นักเรียนเขียนสรุปเนื้อเรื่องและเขียนบันทึกหลังการอ่าน
- 2) ครูจัดระดับความสามารถของนักเรียนในการอ่านจากจำนวนคำในหนังสือ
- 3) ครูวัดความเร็วในการอ่านของนักเรียนตั้งแต่เริ่มการอ่านจนถึงสิ้นสุดการอ่าน
- 4) ครูจัดกิจกรรมโปสเตอร์รีวิวหนังสือที่นักเรียนอ่าน โดยอาจจะเลือกนักเรียน อาสาสมัครออกมานำเสนอเรื่องที่ตนเองอ่าน
- 5) ครูคอยช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำแนะนำในการเลือกหนังสือหรือเป็นที่ปรึกษา เมื่อพบว่า นักเรียนมีปัญหาในการอ่านหนังสือคืออ่านที่ไม่ตรงกับระดับความสามารถของ ตนเอง (ยากเกินไปหรือง่ายเกินไป)

Extensive Reading Foundation (2011: 9) ได้แบ่งการวัดและการประเมินผล ออกเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินทางตรงและการประเมินผลทางอ้อมสำหรับการประเมินผล ทางตรง เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนอ่านหนังสือคนละเล่มกันมีความสามารถแตกต่างกัน ทางอ้อมก็ร จึงได้แนะนำให้ทำการวัดและประเมินข้อสอบออนไลน์ (Online Testing) จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่มีชื่อเสียงและมาตรฐานในการจัดระดับผู้อ่าน เช่น Cambridge University Press, Cengage Learning, Macmillan Readers, Oxford University Press และ Penguin Graded Readers ส่วนการประเมินผลทางอ้อมครูสามารถเป็นผู้ทำการประเมิน ดังต่อไปนี้

- 1) ประเมินจากผลงานนักเรียน เช่น สมุดจดบันทึก การสรุป การนำเสนอ โปสเตอร์
- 2) ประเมินผลการเรียนจากจำนวนหน้าที่นักเรียนอ่าน คุณภาพของสมุดบันทึก การสรุปที่ชัดเจนและการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง
- 3) ประเมินความเร็วในการอ่านโดยอาศัยตารางบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านของ นักเรียน
- 4) ประเมินจากการตอบคำถามของนักเรียนในขณะที่กำลังอ่านอย่างเงียบ ๆ
- 5) ประเมินความเข้าใจของนักเรียนในขณะก่อนอ่าน กำลังอ่าน และหลังการอ่าน

2.3.8 ประโยชน์ของการอ่านอย่างกว้างขวาง

สุชาติ ชัยวิวัฒน์ตระกูล (2544: 62-64) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านแบบกว้างขวาง ไว้ว่า

- 1) การอ่านแบบกว้างขวาง ช่วยให้ผู้เรียนมีกลวิธีในการอ่านที่ดีขึ้น
- 2) การอ่านแบบกว้างขวางจะเน้นให้นักเรียนได้อ่านมากที่สุด จึงทำให้ผู้อ่านสามารถ อ่านได้อย่างคล่องแคล่ว
- 3) การอ่านแบบกว้างขวางทำให้นักเรียนสามารถอ่านได้เร็วขึ้นและมีนิสัยรักการอ่าน มากขึ้น

มีนักการศึกษาหลายคนได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมนี้ ดังที่ Bell (2001 อ้างถึง ใน วิกรม จันทรจิตร, 2563: 18-19) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านแบบกว้างขวางไว้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่พวกเขาสามารถเข้าใจได้และยังเป็นการอ่าน เพื่อความเพลิดเพลินในขณะที่รู้สึกผ่อนคลาย จึงก่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาให้สูงขึ้นได้ เช่น ผู้เรียน สามารถระลึกถึงคำศัพท์ที่พบจากการอ่านได้โดยอัตโนมัติ
- 3) ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษามากขึ้น ซึ่งการใช้ภาษานี้จะเป็นขยายผลประโยชน์ที่ ผู้เรียนได้จากการอ่านนำไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการเขียน การพูด และโครงสร้างไวยากรณ์
- 4) ช่วยเพิ่มพูนความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน โดยพวกเขาสามารถขยายคลังคำศัพท์จาก การอ่านแบบกว้างขวางได้

5) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียน ผู้เรียนที่สนใจการอ่านและได้อ่านบ่อย ๆ มักจะมีความสามารถทางการเขียนที่ดี

6) ช่วยสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้ผู้เรียน เพราะกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับระดับภาษาในหัวข้อที่พวกเขาสนใจและต้องการ

7) ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่เรียนผ่านมามากยิ่งขึ้นในการอ่านแบบกว้างขวาง ผู้เรียนจะได้ทบทวนโครงสร้างไวยากรณ์ รวมถึงคำศัพท์ที่เคยเรียนมาอีกครั้ง ทำให้เกิดการจดจำ

8) ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการอ่านเนื้อหายาว ๆ โดยปกติบทอ่านที่อ่านในห้องเรียนจะเป็นบทอ่านสั้น ๆ และมุ่งเน้นด้านการสอนโครงสร้างและคำศัพท์ แต่ในการอ่านแบบกว้างขวางนั้น ผู้เรียนจะได้ฝึกอ่านเนื้อหาที่ยาวกว่า

9) ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อ่านแบบบริบทต่างจากการอ่านแบบคำต่อคำและตีความหมายคำนั้น ๆ ทำให้อ่านช้าและความหมายคลาดเคลื่อนได้ ในการอ่านแบบกว้างขวางผู้เรียนใช้พื้นความรู้เดิมบวกกับบริบทในเนื้อหาเพื่อช่วยให้เข้าใจในการอ่าน

10. ช่วยพัฒนาทักษะการคาดเดากิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้เดิมมาใช้ในการคาดเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทในการอ่าน

วิกิร ม จันทรจิตร (2563: 20) ได้อธิบายสรุปว่า การใช้กิจกรรมอ่านแบบกว้างขวางมีคุณประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก ทั้งพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ เพิ่มความเร็วและความมั่นใจในการอ่าน เพิ่มพูนคลังคำศัพท์ ตลอดจนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้อ่านโดยใช้บริบทรอบข้างช่วยในการทำความเข้าใจ อันจะเป็นผลให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ในศาสตร์ที่ตนเองสนใจในอนาคตได้อย่างดีและยังเหมาะสมกับผู้เรียนที่ผู้วิจัยสอนอยู่ที่มีพื้นฐานทางภาษาไม่เท่ากันในแต่ละคน โดยส่วนมากจะค่อนข้างไปในทางที่ไม่ถึงเกณฑ์ เนื่องจากการทำกิจกรรมการอ่านที่ซับซ้อนของการอ่านแบบกว้างขวางนั้นสามารถขยายขอบเขตความรู้ของผู้อ่านได้มากกว่าการอ่านแบบอื่น ๆ นอกจากนี้การเขียนสรุปและการนำเสนอหลังการอ่านแบบกว้างขวางยังช่วยวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างละเอียดและเป็นไปตามความเป็นจริงอีกด้วย กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางนี้จึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตัวเองโดยที่ไม่มีแรงกดดันจากการทดสอบด้วยการทำข้อสอบใด ๆ ทั้งสิ้น

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive Reader) ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างกว้างขวาง และเห็นว่ารูปแบบวิธีการที่สามารถนำมาใช้พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮีได้ จึงเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางตามแนวทางของ Day and Bamford คือ กิจกรรมก่อนการอ่าน กิจกรรมระหว่างอ่าน และกิจกรรมหลังอ่าน ซึ่งผู้วิจัยนำมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และประยุกต์ให้เข้ากับกิจกรรมการเรียนการ

สอนในรายวิชาภาษาไทยให้มีความหลากหลายสนองหัวใจของแนวความคิดอ่านอย่างกว้างขวางที่นักเรียนจะต้องได้รับความเพลินเพลินจากการอ่าน จนเกิดการพัฒนาทักษะการอ่านด้วยปริมาณการอ่านที่มากขึ้น โดยกิจกรรมถูกออกแบบให้มีลำดับความง่ายไปหายาก สอดคล้องกับหนังสือที่มีขนาดสั้นไปหาขนาดยาว รวมถึงกิจกรรมกลุ่มไปหากิจกรรมเดี่ยว โดยทุกกระบวนการจะมุ่งเน้นที่การสร้างบรรยากาศแห่งการอ่านที่เป็นกันเอง และไม่นำมาตัดสินผลการเรียน แต่เป็นเพียงกิจกรรมที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนเท่านั้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์

ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางร่วมกับหนังสืออ่านนอกเวลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมที่จะมองมนุษย์เหมือนกับผ้าขาวที่ว่างเปล่ามีแนวคิดว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จะเกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยต้องจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมภายนอกเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ หากมีการกระทำซ้ำอีกบ่อยครั้งพฤติกรรมนั้นก็จะเป็นพฤติกรรมอัตโนมัติที่แสดงออกให้เห็น โดยเชื่อว่าองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ ประกอบด้วย แรงขับ (Drive) สิ่งเร้า (stimulus) การตอบสนอง (Response) และการเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งมีรายละเอียดของทฤษฎีที่นำมาใช้ ดังนี้

ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism)

Thorndike, Edward L. (1966: 28-29 อ้างถึงใน กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2558) นักการศึกษาและจิตวิทยาชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงได้เป็นผู้ให้กำเนิดทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีชื่อว่า ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionism Theory) จากการที่ธอร์นไคค์ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ของสัตว์ และต่อมาได้กลายมาเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไปโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์นั้นเป็นที่รู้จักกันดีในนามทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง ในเรื่องนี้นอกจากธอร์นไคค์จะได้อธิบายในเรื่อง การฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำแล้ว เขายังให้ความสำคัญของการให้รางวัลหรือการลงโทษความสำเร็จหรือความผิดหวัง และความพอใจหรือความไม่พอใจแก่ผู้เรียนอย่างตัดเทียมกันด้วย ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไคค์ได้เน้นที่ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) เขาเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกต้องนั้นมาเชื่อมต่อ (Connect) เข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสมหรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็โดยการสร้างสิ่งเชื่อมโยง (Bond) ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองให้เกิดขึ้น ดังนั้นเราจึงเรียกทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ว่า ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับตอบสนอง (S-R Bond Theory) หรือทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionism Theory) จากการทดลองและแนวความคิด

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของฮอร์นไคค์ดังกล่าวข้างต้น เขาได้เสนอกฎการเรียนรู้ที่สำคัญขึ้นมา 3 กฎ ซึ่งถือว่าเป็นหลักการเบื้องต้นที่นำไปสู่เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอน กฎทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

1) กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) กฎนี้หมายถึง ความพร้อมของร่างกายในอันที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมา ความพร้อมจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1) เมื่อบุคคลพร้อมแล้ว ได้กระทำก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ แล้วจะเกิดการเรียนรู้

1.2) เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำ แล้วไม่ได้กระทำก็จะทำให้เกิดความพอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้

1.3) เมื่อบุคคลไม่พร้อม แต่ต้องกระทำจะทำให้ไม่พอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้

2) กฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) ซึ่งเขาได้ชี้ให้เห็นว่า การกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ และซ้ำเดิมจะทำให้การกระทำนั้น ๆ ถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง จำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้ (สุวรรณา มีวิฒนะ, 2554: 30)

2.1) กฎแห่งการใช้ หมายถึง การฝึกฝนการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เสมอ ย่อมทำให้เกิดพันธะที่แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้อยู่เสมอ ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้มั่นคงถาวรขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าเมื่อได้เรียนรู้สิ่งใดแล้วได้นำไปใช้อยู่เป็นประจำจะทำให้ความรู้ยังคงทนถาวรและไม่ลืม

2.2) กฎแห่งการไม่ใช้ หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝนหรือไม่ได้ใช้ไม่ได้ทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ความมั่นคงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลงหรือลดความเข้มลง เมื่อบุคคลได้เกิดการเรียนรู้แล้ว แต่ไม่นำความรู้ไปใช้หรือไม่เคยใช้ ย่อมทำให้การทำการกิจกรรมนั้นไม่ดีเท่าที่ควรหรืออาจทำให้ความรู้นั้นลบลบกันไปได้

3) กฎแห่งผล (The Law of Effect) เป็นกฎที่มีชื่อเสียงและได้รับความสนใจมากที่สุดใจความสำคัญของกฎนี้ก็คือ รางวัลหรือความสมหวังจะช่วยส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้น แต่การทำโทษหรือความผิดหวังจะลดอาการแสดงพฤติกรรมนั้นลง

การนำกฎการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน

การนำกฎการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น สุวรรณา มีวิฒนะ (2554: 32) กล่าวว่า ควรส่งเสริมลองผิดลองถูก เพราะในเรื่องการเรียนรู้ผู้เรียนมีแบบของการเรียนรู้ได้หลายแบบและแบบหนึ่งก็คือ เรียนโดยการลองผิดลองถูกหรือการมีประสบการณ์จริงด้วยตนเองก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และค้นพบวิธีการเรียนหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นและอยากเรียนในโอกาสต่อไป อีกรอกจากนั้นผู้เรียนก็ได้เกิดการเรียนรู้ตระหนักถึงความแตกต่างของความสำเร็จหรือความล้มเหลวและรู้คุณค่าของสิ่งที่ตนได้สัมผัสเป็นการทำให้ผู้เรียนได้ปรับตนใหม่ในทางที่เหมาะสมต่อไป

1) การนำกฎความพร้อมมาใช้ หมายถึง การเรียนรู้ที่จะมีประสิทธิภาพสูงเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม ฉะนั้นจึงควรส่งเสริมจากสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งสภาพกาย ใจ ภูมิหลัง และแรงจูงใจของผู้เรียน

2) การนำกฎการฝึกหัดมาใช้ ผู้เรียนไม่ควรเน้นการเรียนรู้เพียงเพื่อรู้อย่างเดียว แต่การสอนให้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้นั้นย่อมสำคัญกว่า ดังนั้นการสอนที่สอนและให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ได้ก็จะต้องให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มชัด ซึ่งอาจต้องหมายรวมถึงให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติขณะที่เรียนและนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ และนำไปใช้บ่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นคงแน่นแฟ้นในสิ่งที่เรียน

การประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา

ทิตนา แชมมณี (2548: 51) ได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้กฎการเรียนรู้ในด้านการเรียนการสอนควรมีวิธีการคือ

1) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูกด้วยตนเองบ้างจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหา โดยสามารถจดจำผลจากการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2) การสำรวจความพร้อมหรือการสร้างความพร้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการก่อนการเรียนเสมอ

3) หากต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะในเรื่องใดแล้ว ต้องให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้และให้ผู้เรียนฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4) เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว ควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้ไปใช้

5) การให้ผู้เรียนได้รับผลที่น่าพึงพอใจจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

จากทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวผู้วิจัยนำองค์ความรู้จากแนวคิดเรื่อง การอ่านอย่างกว้างขวาง (Extensive Reading) คือ การให้ผู้อ่านมีอิสระในการอ่านที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้อ่านจนส่งผลให้เกิดการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยครูเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดบรรยากาศที่พร้อมและจัดหาสื่อการอ่านที่เหมาะสมกับระดับผู้อ่าน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการอ่านต่อไป โดยแนวคิดหลักของการอ่านอย่างกว้างขวางนี้สอดคล้องและสนับสนุนด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ที่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ข้อ คือ 1) กฎแห่งความพร้อม นักเรียนต้องพร้อมที่จะอ่านด้วยความสนใจจึงจะเกิดความพึงพอใจให้เกิดการอ่านต่อเนื่อง ซึ่งครูมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมสนับสนุนความพร้อมของนักเรียน 2) กฎแห่งการฝึกหัด เมื่อนักเรียนได้อ่านอย่างต่อเนื่องเป็นประจำจะทำให้คุ้นเคยกับคำศัพท์ ทำให้เกิดความคล่องแคล่วและมั่นใจในการอ่านยิ่งขึ้น และ 3) กฎแห่งผล นักเรียนเห็นถึงพัฒนาการของตนเองและพอใจกับการอ่านด้วยความเพลิดเพลินก็จะดำเนินการอ่านต่อไป

ด้วยแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้มาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง นำกฎทั้งสามข้อมาเป็นลำดับขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ทุกแผนจัดการเรียนรู้เริ่มต้นด้วยการสร้างความพร้อมให้กับนักเรียนผ่านบรรยากาศในห้อง เช่น การเลือกสถานที่อ่านที่เหมาะสมกับเนื้อหา หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาที่น่าสนใจของครู เป็นต้น กฎนี้จะอยู่ในขั้นตอนก่อนอ่าน จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการของกฎข้อที่สอง การฝึกหัด อยู่ในขั้นตอนระหว่างอ่าน นักเรียนจะได้ดำเนินกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบต่าง ๆ ที่ครูออกแบบให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการอ่านอย่างกว้างขวาง ขั้นตอนนี้จะใช้เวลามากที่สุด และสุดท้ายจะเป็นขั้นตอนหลังอ่าน นักเรียนที่เกิดความพึงพอใจจากการทำกิจกรรมก่อนหน้าจะเกิดแรงจูงใจในการอ่านหรือร่วมกิจกรรมในครั้งต่อ ๆ ไป นักเรียนแต่ละคนจะเกิดความพึงพอใจมากน้อยต่างกัน แต่เมื่อดำเนินกิจกรรมไปเรื่อย ๆ นักเรียนจะสามารถเห็นถึงพัฒนาการของตนเองและได้รับการเสริมแรงจากครู ก็จะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและรักการอ่านมากขึ้นตามมาด้วย ทั้งนี้การเลือกหนังสือเพื่อใช้ในการอ่านมีความสำคัญมากให้กิจกรรมสำเร็จไปได้ตามแนวคิด ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาถึงหลักการคัดสรรหนังสือตามแนวคิดการอ่านอย่างกว้างขวางและเห็นว่าหนังสืออ่านนอกเวลามีลักษณะร่วมที่น่าสนใจและน่าจะนำมาใช้ให้เกิดผลดีตามกระบวนการอ่านอย่างกว้างขวางได้ ดังรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

2.5 องค์ความรู้เรื่อง หนังสืออ่านนอกเวลา

หนังสืออ่านนอกเวลาเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ที่มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอ่าน โดยประกอบไปด้วยสาระความรู้และความบันเทิง ผู้วิจัยเห็นถึงคุณค่าของหนังสือนอกเวลา จึงนำมาประกอบกับกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยได้ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนอกเวลา ดังนี้

2.5.1 ความหมายของหนังสืออ่านนอกเวลา

หนังสืออ่านนอกเวลาโดยทั่วไปจะเข้าใจกันว่าเป็นหนังสือที่อ่านนอกเหนือจากหนังสือเรียน จะเป็นหนังสือประเภทใดก็ได้และอ่านนอกเหนือจากเวลาเรียน ซึ่งมีการให้ความหมายในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

สมร เจนจิระ (2527: 2-18) อธิบายเกี่ยวกับหนังสืออ่านนอกเวลา ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าหนังสืออ่านนอกเวลาเป็นหนังสืออ่านประกอบที่กำหนดให้ผู้เรียนอ่านนอกเวลาเรียน เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน มุ่งให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสหาความรู้และเสริมทักษะตามความสามารถและความเร็วที่ตนอ่านได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยได้ความรู้ที่อาศัยความเพลิดเพลินที่ได้จากการอ่านหนังสืออ่านนอกเวลา

สมพร รัตมีสว่าง (2530: 11) กล่าวว่า หนังสืออ่านนอกเวลาเป็นหนังสือสำหรับเด็ก ประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่แบบเรียนสำหรับให้นักเรียนอ่านด้วยตนเองนอกเหนือจากเวลาเรียนเพื่อจะได้ฝึกทักษะการอ่านใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558: 3) ได้อธิบายไว้ในประเภทของหนังสือ เสริมประสบการณ์ว่า หนังสืออ่านนอกเวลา คือหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในการเรียน วิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรนอกเหนือจากหนังสือเรียน สำหรับให้นักเรียนอ่านนอกเวลาเรียน โดยถือว่ากิจกรรมการเรียนเกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร

2.5.2 ความสำคัญของหนังสืออ่านนอกเวลา

ทรรศนียา กัลยาณมิตร (2517: 46) กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือนอกเวลาไว้ว่า “นอกเวลามีความสำคัญสำหรับนักเรียนมากในปัจจุบัน เพราะสามารถสนองความต้องการในการอ่านเป็นการ สร้างเสริมลักษณะนิสัยให้รักการค้นคว้าและสร้างคุณธรรมขึ้นในใจ เช่น ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละ และความอดทน”

สมร เจนจิจะ (2527: 2-3) กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือนอกเวลาว่า ช่วยให้นักเรียน รักการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ปลูกฝังให้มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกอ่านหนังสือได้ตามความสามารถของตน เป็นการ ช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนให้อ่านหนังสืออ่านประกอบที่มีความรู้ต่ำกว่าชั้นเรียน เป็นการเรียนรู้ด้วย ตนเองเพื่อหาความรู้ให้ทันเพื่อน นักเรียนที่เรียนเก่งก็สามารถอ่านหนังสือประกอบที่มีระดับสูงขึ้นไป เพื่อหาความรู้กว้างขวางขึ้น และยังช่วยให้นักเรียนหาความเพลิดเพลินยามว่างด้วยการอ่านหนังสือ จึง เป็นการใช้เวลาว่างให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

ไพศาล กรุมรัมย์ (2556: 16) อธิบายว่า หนังสืออ่านนอกเวลาถูกกำหนดขึ้นมาให้นักเรียน อ่านเพื่อเพิ่มนอกเวลาเรียนปกติเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านได้รับความรู้และประสบการณ์จากเนื้อหาในหนังสือและสามารถใช้การอ่านพัฒนาตนเอง

2.5.3 ประโยชน์ของหนังสืออ่านนอกเวลา

การอ่านทุกประเภทล้วนมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน ทำให้เกิดการสร้างเสริมความรู้และ ประสบการณ์ แต่การอ่านแต่ละประเภทมีประโยชน์มุ่งเน้นแตกต่างกัน การอ่านหนังสือนอกเวลาเองก็ สร้างประโยชน์แก่ผู้อ่าน หากแต่มีจุดมุ่งเน้นดังที่นักวิชาการหลายคนได้อธิบายไว้ดังนี้

ศุสิทธิ์ นิमितกุล (2525: 11) กล่าวว่า หนังสือนอกเวลาช่วยให้การฝึกทักษะการอ่าน ของนักเรียนมีความคล่องแคล่วนอกเหนือจากการฝึกอ่านในห้องเรียนยังทำให้ได้เรียนรู้จักค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเองได้รับประสบการณ์กว้างขึ้น

บันลือ พุกษะวัน (2521: 59) ได้กล่าวว่าหนังสืออ่านนอกเวลาที่ดีว่าช่วยเสริมสร้าง คุณค่าในการอ่านสำหรับเด็กได้หลายด้าน คือ

- 1) เสริมสร้างความสนใจในการอ่าน เพราะอ่านแล้วสนุก ประทับใจ
- 2) เสริมสร้างประสบการณ์ ขยายประสบการณ์เฉพาะเรื่องได้กว้างขวางและลึกซึ้ง
- 3) ช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์ คำอรรถ ตลอดจนการใช้ภาษาหลายรูปแบบ ซึ่งนับเป็นการเสริมสร้างทักษะในการอ่านที่ดี
- 4) ช่วยปูพื้นฐานและเตรียมความพร้อมในการฝึกอ่าน ฟัง พูด และเขียนเลียนแบบ ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นอย่างมากสำหรับเด็กแรกเรียนและเริ่มเรียนชั้นใหม่ ๆ
- 5) ช่วยส่งเสริมให้รักการอ่าน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนสนองความต้องการของเด็กที่ต้องการความเป็นอิสระในบางขณะ

พิชิต แก้วสุริวงษ์ (2558: 17) ได้สรุปประโยชน์ของหนังสืออ่านนอกเวลาจาก วิริยะ สิริสิงห (2524) ว่า การให้เด็กอ่านหนังสือก็เพื่อจะส่งเสริมความงอกงามในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา โดยเฉพาะด้านอารมณ์จิตใจและสติปัญญานั้นหนังสือช่วยได้มาก สรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

- 1) ให้ความสนุกเพลิดเพลิน แต่มีใช้อย่างดูตลกหรือลำตัด หนังสือให้ความจรรโลงใจ หรือความสุขทางใจ
- 2) ได้รับความรู้ ความคิด ก่อให้เกิดปัญญาหรือคิดเป็นและมีเหตุผล
- 3) ส่งเสริมจินตนาการในทางสร้างสรรค์ เป็นต้นว่าเมื่อมองเห็นเมฆก้อนหนึ่งก็สามารถจินตนาการได้มากมาย ก่อให้เกิดความสุขในชีวิตได้
- 4) ได้อารมณ์ที่พึงปรารถนาซึ่งในปัจจุบันหาได้ยาก

2.5.4 หนังสืออ่านนอกเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และปรับเปลี่ยนรายการหนังสืออ่านนอกเวลา โดยสามารถนำรายการหนังสืออ่านนอกเวลามา ปรับประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเรียนและครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศไว้ ณ วันที่ 12 พฤษภาคม พุทธศักราช 2554

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ประกาศรายชื่อหนังสืออ่านนอกเวลาจำนวน 44 เล่ม จัดหนังสือให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาทั้ง 4 ช่วงชั้น โดยคาดหวังที่จะใช้หนังสืออ่านนอกเวลาเป็นตัวส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และช่วยสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการส่งเสริมการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีจำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง
1. นกกางเขน	กิริติวิทโยลาร (ก๊ กิริติวิทโยลาร) และ อร่าม สิทธิสาริบุตร
2. นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3 ตอน ตื่นแต่เช้า ฟังเท้า ไม้ฟังรถ	หลวงสำเร็จวรรณกิจ
3. นิทานสุภาสิต	สมาชิกสามัคยาจารย์สมาคม
4. นิยายดาว	สิงโต ปุกหุต
5. ภาพภาสิตไทย	กระทรวงศึกษาธิการ
6. เล่นสนุก เล่นแบบไทย	ตั๋ยตั้ง
7. สัมสัมพันธ์	ดาวกระจาย
8. สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว	รัศมี เป็อขุนทด
9. โสนน้อย	แม่นมาส ขวลิต
10. หนูหล่อกับมอมอ	สมนึก พานิชกิจ

2.5.5 รายละเอียดโดยสังเขปของหนังสืออ่านนอกเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาหนังสือนอกเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ควรอ่านตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 เล่ม โดยสามารถเลือกอ่านตามที่เหมาะสม ซึ่งมีรายละเอียดหนังสือที่ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) นกกางเขน

ภาพประกอบ 3 หนังสืออ่านนอกเวลา นกกางเขน

ชื่อหนังสือ : นกนางเขน

ชื่อผู้แต่ง : หลวงสำเร็จวรรณกิจ

ปีที่พิมพ์ : 2544 พิมพ์ครั้งที่ 52

จำนวน : 48 หน้า

หนังสือเรื่องนกนางเขนเป็นหนังสือนิยายประกอบเพลงที่เคยใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปัจจุบันหนังสือเรื่องนกนางเขนเป็นหนังสืออ่านนอก เวลาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาที่ปลูกฝังให้รักธรรมชาติ มีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ และปลูกฝังให้รักและเข้าใจพ่อแม่ รวมทั้งเข้าใจในวิถีชีวิตในกายภาคหน้าเมื่อต้องจาก พ่อแม่สู่โลกและสังคมภายนอก

แก่นเรื่องชัดเจนและการใช้ภาษาที่ง่าย ๆ แต่สละสลวยกินใจ ทำให้นิทานประกอบภาพ เรื่องนี้เป็นแบบเรียนอีกเล่มหนึ่งที่สร้างความประทับใจให้ผู้อ่านมาทุกยุคทุกสมัยจวบจนปัจจุบัน ทั้งยัง ได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 100 หนังสือดี ชื่อเรื่องที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน กลุ่มเด็กวัย 7-12 ปี ประเภทนิทาน/นวนิยาย

เนื้อเรื่องเป็นการเล่าถึงธรรมชาติและสัญชาตญาณของนกนางเขนสองตัว ตั้งแต่การสร้างรัง การกกไข่ การออกหากิน การเลี้ยงดูลูก จนลูกสามารถออกไปใช้ชีวิตด้วยตนเองได้ เนื้อเรื่องใช้บทสนทนา ของนกที่เปรียบเสมือนมนุษย์ มีการอบรมสั่งสอนและให้แง่คิดในการดำเนินชีวิต โดยใช้สำนวนภาษา เข้าใจง่าย เนื้อเรื่องกระชับ ภาพประกอบเรื่องสวยงามมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องนั้น ๆ แก่นเรื่อง มุ่งเน้นการเชื่อฟังการอบรมสั่งสอนของผู้ใหญ่ ซึ่งต้องการปลูกฝังคุณลักษณะนี้แก่เด็กที่ได้อ่านหนังสือ

2) นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3 เรื่อง ครูที่รักเด็ก

ตอน ตั้งแต่เช้า ฟังเท่า ไม่ฟังรถ

ภาพประกอบ 4 หนังสืออ่านนอกเวลา นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3

ชื่อหนังสือ : นิทานร้อยบรรทัด

ชื่อผู้แต่ง : หลวงสำเร็จวรรณกิจ

ปีที่พิมพ์ : 2501

หนังสือนิทานร้อยบรรทัดนี้ กรมวิชาการได้ขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้หลวงสำเร็จวรรณกิจ เรียบเรียงขึ้น เพื่อใช้เป็นหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับชั้นประถม พิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2501 ได้รับการคัดเลือกให้เป็น หนังสือดี 100 ชื่อเรื่องที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน กลุ่มเด็กวัย 7-12 ปี กลุ่มนิทาน/นิยายเรื่อง"หนังสือภาพชุด นิทานร้อยบรรทัด เป็นหนังสือคำกลอนสำหรับเด็กอายุระหว่าง 7-12 ปี แต่ละเล่มระดับความยากง่ายของภาษาและเรื่องต่างกันไป เป็นหนังสือเพื่อใช้ประกอบการเรียน ทำให้ภาษาไทยแตกฉานมากยิ่งขึ้น

เนื้อเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนที่ต้องมาโรงเรียนในตอนเช้าเคารพธงชาติก่อนเข้าเรียน ซึ่งในทุกเช้าก็จะมีคุณครูอบรมสั่งสอน ครูใหญ่บ่นว่าพวกที่ชอบมา รวมถึงเด็กชายตุ้ที่ถูกดุก็รีบวิ่งหน้าตื่นเข้ามา ครูจึงสอนตุ้ให้เป็นคนที่ไม่เกียจคร้าน ตั้งแต่เช้า รีบสลัดความเกียจคร้านทิ้งไปให้ได้ แล้วครูใหญ่ก็เหลือบไปเห็นตุ้มที่หลบอยู่จึงเรียกให้มาหา ตุ้มได้ยืนก็วิ่งเหยาะอย่างไม่เต็มใจเข้าไปหา ครูจึงถามว่าทำไมถึงมาสาย ตุ้มก็ตอบว่า รถมันขับช้าทำให้เสียเวลา ครูจึงถามว่า ทำไมไม่พึ่งเท้าของตนเอง ตุ้มจึงตอบว่า เดินได้แต่มันจะช้ากว่าเดิม ครูจึงเตือนว่า ให้ตื่นแต่เช้าจะทำอะไรได้หลาย ๆ อย่าง จะใกล้หรือไกลยังไงก็มาทันแน่ ๆ อย่าเป็นคนเกียจคร้าน ต้องหัดเป็นคนขยัน เมื่อเติบโตขึ้นจะได้มีชื่อเสียง การงานที่ดีถ้าหากมีความขยัน ในเมื่อเราเป็นนักเรียนเราก็ต้องมาให้ทันโรงเรียนไม่ใช่มาแว้วแว้วรอพึ่งรถในการมาโรงเรียนเท่านั้น เราควรพึ่งเท้าของเราให้เกิดความเคยชินไม่ใช่พึ่งแต่รถอย่างเดียว

3) นิทานสุภาพิต

ภาพประกอบ 5 หนังสืออ่านออกเวลา นิทานสุภาพิต

จาก : www.chulabook.com/family-and-children/73988

ชื่อหนังสือ : นิทานสุภาชิต

ชื่อผู้จัดทำ : สมาชิกสามัคยาจารย์สมาคม

ชื่อผู้เรียบเรียง : สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

ชื่อผู้วาดภาพประกอบ : หม่อมเจ้าวิบูลย์ สวัสดิ์วงศ์

ปีที่พิมพ์ครั้งแรก : 2453 (ร.ศ.128)

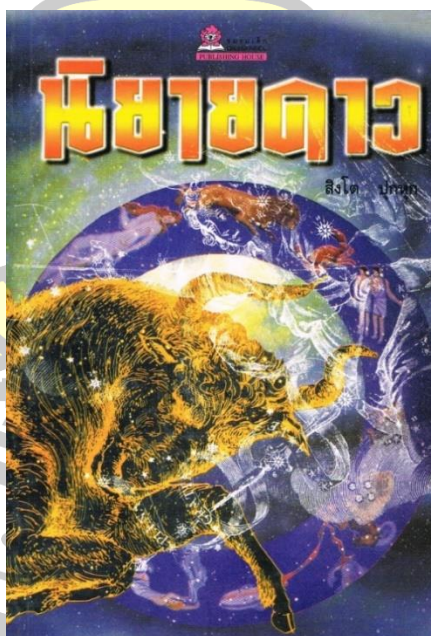
สำนักพิมพ์ : โรงพิมพ์คุรุสภา

วิทยากร เชียงกุล และคณะ (2543: 105-106) ได้อธิบายถึงหนังสือเล่มนี้โดยสรุปได้ว่า

หนังสือนิทานสุภาชิตเป็นหนังสือที่กรมศึกษาธิการ ประกาศให้สมาชิกของสามัคยาจารย์สมาคมแต่งประกวดกันในหัวข้อจรรยา และคัดเลือกเรื่องดีมาพิมพ์รวมเล่ม พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวิชิรญาณวโรรสได้ประทานไว้ 6 เรื่องได้แก่ นกกินปลา, หงส์ทองลงอีกที, ความเชื่อ, เป็นอะไรดีเอ๋ย? และเงินสลึง นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง เช่น โคนันทวิศาล, เด็กเลี้ยงแกะ, กระจายตีนตุ้ม, ม้าอารี, ช้างกั้มดแดง, กิ้งก่าได้ทอง, นกมีหูหนูมีปีก, สอนลูกให้เป็นโจร เป็นต้น

นิทานสุภาชิตเล่มนี้เป็นนิทานที่มีความหลากหลายทั้งเรื่องราวและแก่นเรื่อง ผู้เขียนแต่งอย่างบรรจงเป็นตัวอย่างของใช้ภาษาที่ดี และนอกจากจะสนุกแล้วยังมีแก่นเรื่องที่มุ่งเน้นปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรมและเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคม

4) นิยายดาว

ภาพประกอบ 6 หนังสืออ่านออกเวลา นิยายดาว

ชื่อหนังสือ : นิยายดาว

ชื่อผู้แต่ง : สิงโต ปุกหุด

ปีที่พิมพ์ : 2543

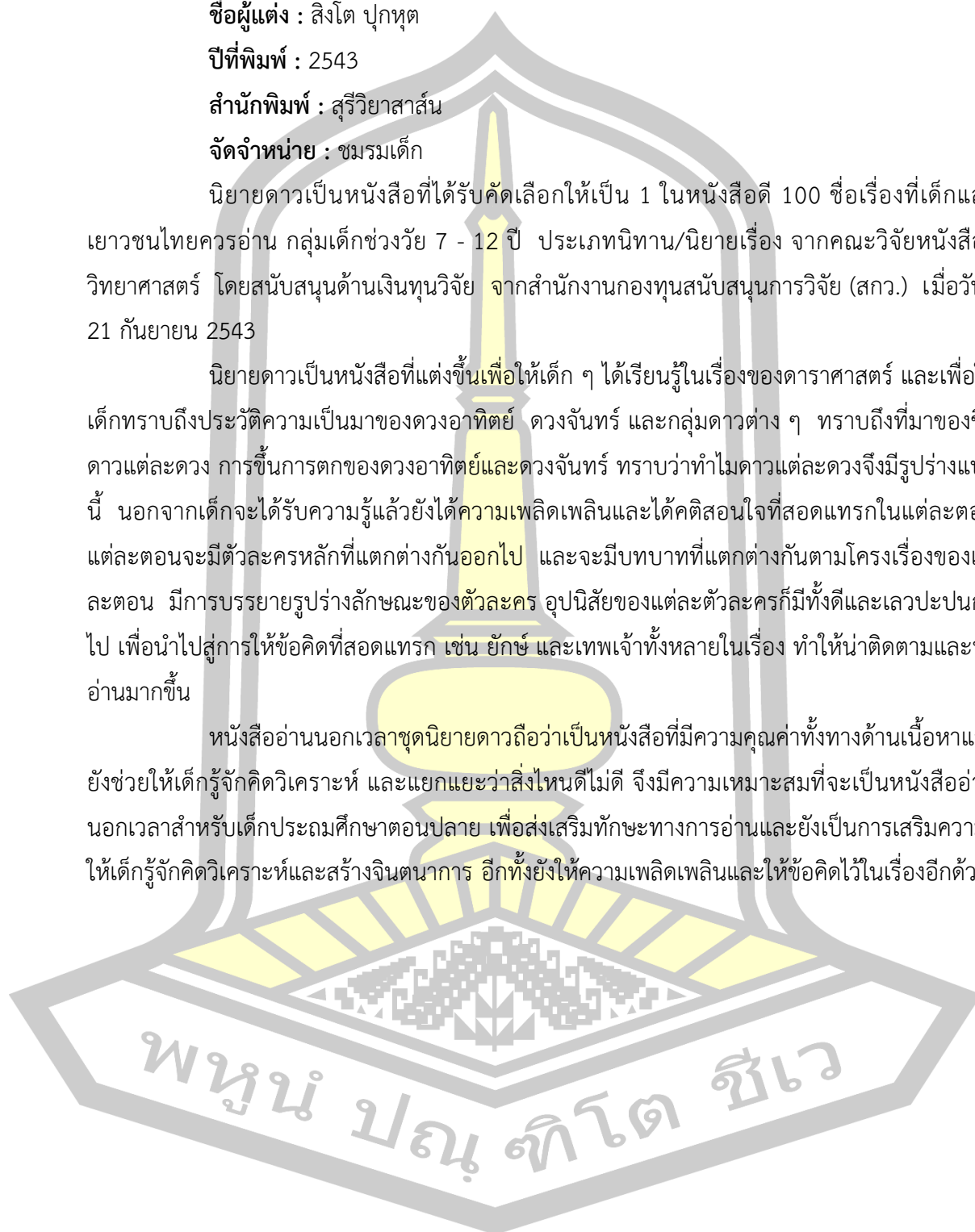
สำนักพิมพ์ : สุวีริยาสาส์น

จัดจำหน่าย : ชมรมเด็ก

นิยายดาวเป็นหนังสือที่ได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ในหนังสือดี 100 ชื่อเรื่องที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน กลุ่มเด็กช่วงวัย 7 - 12 ปี ประเภทนิทาน/นิยายเรื่อง จากคณะวิจัยหนังสือดี วิทยาศาสตร์ โดยสนับสนุนด้านเงินทุนวิจัย จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2543

นิยายดาวเป็นหนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ในเรื่องของดาราศาสตร์ และเพื่อให้เด็กทราบถึงประวัติความเป็นมาของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และกลุ่มดาวต่าง ๆ ทราบถึงที่มาของชื่อดาวแต่ละดวง การขึ้นการตกของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ทราบว่าทำไมดาวแต่ละดวงจึงมีรูปร่างแบบนี้ นอกจากนี้เด็กจะได้รับความรู้แล้วยังได้ความเพลิดเพลินและได้คติสอนใจที่สอดแทรกในแต่ละตอน แต่ละตอนจะมีตัวละครหลักที่แตกต่างกันออกไป และจะมีบทบาทที่แตกต่างกันตามโครงเรื่องของแต่ละตอน มีการบรรยายรูปร่างลักษณะของตัวละคร อุปนิสัยของแต่ละตัวละครก็มีทั้งดีและเลวปะปนกันไป เพื่อนำไปสู่การให้ข้อคิดที่สอดแทรก เช่น ยักษ์ และเทพเจ้าทั้งหลายในเรื่อง ทำให้เราติดตามและน่าอ่านมากขึ้น

หนังสืออ่านนอกเวลาชุดนิยายดาวถือว่าเป็นหนังสือที่มีความคุณค่าทั้งทางด้านเนื้อหาและยังช่วยให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์ และแยกแยะว่าสิ่งไหนดีไม่มีดี จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมทักษะทางการอ่านและยังเป็นการเสริมความรู้ให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์และสร้างจินตนาการ อีกทั้งยังให้ความเพลิดเพลินและให้ข้อคิดไว้ในเรื่องอีกด้วย

5) ภาพภษิตไทย

ภาพประกอบ 7 หนังสืออ่านออกเวลา ภาพภษิตไทย

ชื่อหนังสือ : หนังสืออ่านชุด ภาษาไทย ภาพภษิตไทย

โดย : กระทรวงศึกษาฯ

พิมพ์ : สี่

ขนาด : 6 x 8 นิ้ว

จำนวน : 75 หน้า

กรมวิชาการได้นำหนังสือเล่มนี้มาปรับปรุงและวาดภาพประกอบใหม่ เพื่อจะส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เนื้อหามีสาระประโยชน์ที่ช่วยอธิบายความหมายของภษิตไทย เนื้อหาเป็นการอธิบายด้วยสำนวนภาษาที่เข้าใจได้ง่ายเป็นความเรียงประกอบกับภาพที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน จึงทำให้การอธิบายสำนวน 35 สำนวน จำนวน 73 หน้าให้มีความน่าสนใจ

พูนุ ปณุกิตโต ชิว

6) เล่นสนุก เล่นแบบไทย

ภาพประกอบ 8 หนังสืออ่านออกเวลา เล่นสนุก เล่นแบบไทย

ชื่อหนังสือ : เล่นสนุก เล่นแบบไทย

ชื่อผู้แต่ง : ด้อยดิ่ง

ปีที่พิมพ์ : 2554

สำนักพิมพ์ : นานมี บุ๊คส์ พับลิเคชันส์

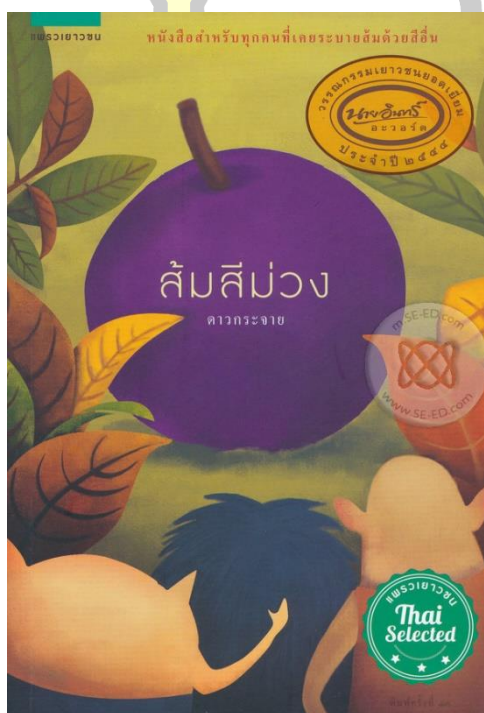
พิมพ์ครั้งที่ : 6

เล่นสนุก เล่นแบบไทย เป็นหนังสือเรื่องสั้นของเด็ก ที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของคนไทย สมัยนั้นในเยาว์ เชิญชวนให้เด็ก ๆ มาสู่โลกกว้างที่มีเพื่อนเล่นมากมาย เพื่อมาสร้าง “ของเล่น” ที่ไม่ต้องแก่งแย่งกัน แต่มาเล่นสนุกด้วยกัน

หนังสือเรื่องนี้จะรวมเรื่องการละเล่นที่หลากหลายไว้ในเล่ม เช่น การเล่นชายแต่งโมรีริข้าวสาร โดย “เล่นสนุก เล่นแบบไทย” เน้นถึงความสำคัญของเหตุการณ์และลำดับเรื่องออกเป็นตอน ๆ จุดเด่นของโครงเรื่องก็คือ ปัญหาในแต่ละตอนจะนำไปสู่เรื่องราวของการละเล่นแบบไทยเสมอ ตัวละครหลักเป็นเด็กผู้หญิงชื่อ เกด เกดเติบโตท่ามกลางครอบครัวที่มีความอบอุ่นและได้รับการอบรมตามรูปแบบครอบครัวไทยสมัยก่อน จึงมีนิสัยมีน้ำใจ เห็นใจผู้อื่น แม้จะมีลักษณะชอบเล่นซุกซนกับเพื่อน ๆ แต่ก็มีความเคารพผู้ใหญ่และเชื่อฟังคำสั่ง

หนังสือเรื่องนี้มีความโดดเด่นในการใช้คำที่เรียบง่าย สื่อความหมายได้ดี และทำให้ผู้อ่านจินตนาการภาพตามเรื่องราวได้อย่างชัดเจน มีการใช้คำที่มีความหมายโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ มีความหมายแฝงอยู่บ้างในลักษณะสำนวน มีการใช้ภาษาเลียนเสียงในบางตอน และต้องการเสนอคุณค่าของการละเล่นแบบไทยที่ให้ความสนุกสนาน ช่วยฝึกทักษะต่าง ๆ ของเด็ก การเสริมสร้างมิตรภาพ รวมถึงเชิญชวนให้เด็กมาเล่นแบบไทยเพื่ออนุรักษ์ความเป็นไทยไว้ด้วย

7) ส้มสีม่วง

ภาพประกอบ 9 หนังสืออ่านออกเวลา ส้มสีม่วง

ชื่อหนังสือ : ส้มสีม่วง

ชื่อผู้แต่ง : ดาวกระจาย

ปีที่พิมพ์ครั้งแรก : 2544

สำนักพิมพ์ : แพรวเยาวชน

จำนวน : 191 หน้า

ส้มสีม่วงเป็นวรรณกรรมที่ทำให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าของจินตนาการความฝันว่าหากปราศจากความฝันแล้ว ชีวิตมนุษย์จะแห้งแล้งหยาบกระด้าง ไร้สีสัน ไร้จุดหมาย ไร้อารมณ์ และไร้สุขเพียงใด ลุงเทิด จ้อย และแก้ม จึงผินีกกำลังร่วมกันต่อสู้กับ "กองทัพปราบฝัน" จนเอาชนะได้

เนื้อเรื่องกล่าวถึง จ้อยที่ชอบอ่านหนังสือที่แต่งโดยลุงเทิดมาก ลุงเทิดเป็นคนที่เขียนหนังสือสนุกทำให้จ้อยติดใจ ปิดเทอมนี้จ้อยจะใช้เวลาหมดไปอ่านหนังสือที่แต่งโดยลุงเทิดชื่อ กองทัพปราบฝืน การย้ายบ้านใหม่จ้อยรู้ว่าเพื่อนบ้านคนใหม่ของเขาไม่ใช่ใครอื่น ๆ เลย แต่เป็นตัวลุงเทิดนั่นเอง ในวันหนึ่งจ้อยเดินสำรวจสนามหญ้าของบ้านใหม่ได้เก็บเศษกระดาษเรียงต่อเข้าด้วยกันเป็นแผ่นใหญ่อ่านแล้วและคิดว่า เศษกระดาษเป็นต้นฉบับหนังสือของลุงเทิด จึงตัดสินใจที่จะนำต้นฉบับนี้ไปส่งคืนลุงเทิด เมื่อได้เอาต้นฉบับส่งคืนลุงเทิด ลุงเทิดเล่าให้จ้อยฟังว่าเขาถูกกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา รวมถึงการที่ต้นฉบับหายไปในครั้งนี้ด้วย ทั้งหมดเป็นฝีมือของกองทัพปราบฝืนที่ไม่ต้องการให้ลุงเทิดเขียนหนังสือเรื่องใหม่เปิดโปงอาณาจักรลับของพวกเขา เพราะหนังสือทำให้เด็ก ๆ มีความฝัน มีความคิด มีจินตนาการ เหล่ากองทัพปราบฝืนจึงไปปลอกลอกเอาความฝันของเด็ก ๆ ทำให้เด็ก ๆ เลิกคิด เลิกฝัน เมื่อเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ก็กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ไร้จินตนาการ อยู่แต่ในกรอบที่สร้างขึ้นและไม่ก่อให้เกิดพัฒนาการทางความคิด เหล่ากองทัพปราบฝืนในหนังสือของลุงเทิดมีตัวตนอยู่จริง เป็นสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ประกอบไปด้วย นายพล ชี้เกียจคิด ชี้เกียจฝัน, นายช่างใหญ่ ช่างมันเถอะ, ผู้อาวุโสอย่างเสี่ยว ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง, ผัดวันประกันพรุ่ง นอกจากนี้เหล่ากองทัพปราบฝืนยังประกอบไปด้วย หงุดหงิด งุ่นง่าน, เสียดสี แดกดัน, ไม้ไว้เนื้อเชื่อใจ, เยาะหยัน ถากถาง, เกล็ดผัก, ไม่มีทางเลือก ฯลฯ เหล่ากองทัพปราบฝืนจะปลอกลอกเอาฝันของคนอื่น ๆ มาสร้างอาณาจักร

แก้ม เป็นเพื่อนใหม่ของจ้อยที่เป็นแฟนหนังสือของลุงเทิดเช่นกัน จึงร่วมมือกันป้องกันไม่ให้เหล่ากองทัพปราบฝืนมาขัดขวางการเขียนหนังสือของลุงเทิดได้ จนในที่สุดจ้อยและแก้มก็ได้เผชิญหน้ากับเหล่ากองทัพปราบฝืน จ้อยได้ทำข้อตกลงกับเหล่ากองทัพปราบฝืนโดยกองทัพปราบฝืนจะต้องเลิกขัดขวางการเขียนหนังสือของลุงเทิดเพื่อแลกกับการที่จ้อยจะไม่เปิดเผยความจริงที่ว่าอาณาจักรของเหล่ากองทัพปราบฝืน คือ อาณาจักรก้านส้มเขียวหวาน เหล่ากองทัพปราบฝืนกลัวว่าถ้าเรื่องนี้แพร่พรายออกไปทุกคนจะรู้ว่า แท้จริงแล้วโลกไม่ได้กลมและป่องตรงกลางเหมือนผลส้มเท่านั้น แต่ยังมีก้านส้มซึ่งเป็นที่อยู่ของพวกเขาอีกด้วย เขาจึงยอมรับข้อเสนอ ทำให้ลุงเทิดสามารถเขียนหนังสือที่ให้เด็ก ๆ เกิดความคิด เกิดจินตนาการต่อไปได้

8) สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว

ภาพประกอบ 10 หนังสืออ่านออกเวลา สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว

ชื่อหนังสือ : สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว

ชื่อผู้แต่ง : รัศมี เป็อขุนทด

ปีที่พิมพ์ครั้งแรก : 2548

สำนักพิมพ์ : มติชน

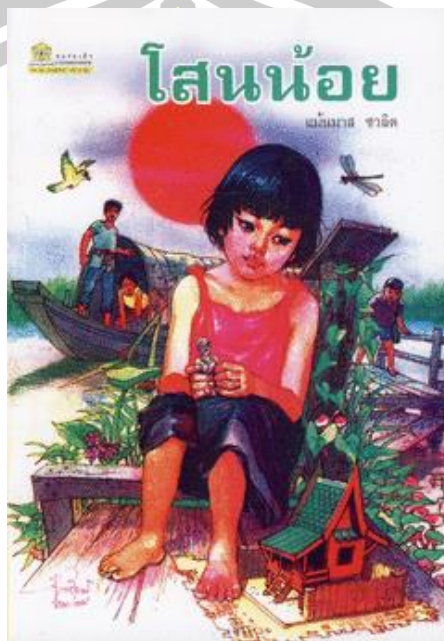
จำนวน : 96 หน้า

สีเทาเจ้าตัวจิ๋ว หนังสืออ่านออกเวลา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หนังสือชมเชยจาก รักลูกอวอร์ด เป็นหนังสือสำหรับเด็ก 7-9 ปี ประจำปี 2554 แต่งโดย รัศมี เป็อขุนทด เนื้อหาที่น่าสนใจ น่าตื่นเต้น ชวนติดตาม ภาษาง่าย ได้แต่งขึ้นโดยพิมพ์ครั้งแรกใน พ.ศ. 2548 โดยสำนักพิมพ์มติชน จนปัจจุบันนี้พิมพ์ครั้งที่ 5 เดือนกันยายน พ.ศ. 2555

สีเทาเป็นค้างคาวที่เพิ่งจะคลอดออกมาจากท้องแม่ วันหนึ่งขณะที่แม่ของสีเทาออกไปหาอาหาร สีเทาก็ได้พลัดตกจากต้นไม้ รู้ตัวอีกทีก็อยู่กลางทุ่งนา สีเทาได้มาพบกับป้าวู้วและหูกาง ซึ่งเป็นลูกของป้าวู้ว สีเทาตัวเล็กมากไม่ทราบแม้กระทั่งว่าตัวเองเป็นตัวอะไร และยังสร้างความแปลกประหลาดใจให้กับสัตว์ทุกตัวที่พบเห็นเพราะสัตว์กลางวันทุกตัวที่พบสีเทาไม่มีสัตว์ตัวไหนที่เคยเห็นสัตว์ที่มีรูปร่างหน้าตาแบบสีเทามาก่อนไม่มีใครบอกได้ว่าสีเทาเป็นตัวอะไร สัตว์ทุกตัวก็ช่วยสีเทาในการออกตามหาแม่และค้นหาว่าสีเทาคือตัวอะไร จนในที่สุดเมื่อสัตว์กลางวันพาสีเทาไปถามบ่างช่าง

ร้อนซึ่งเป็นสัตว์กลางคืนก็สามารถบอกได้ว่าสีเทาคือค้างคาว และบางช่วงร้อนก็ช่วยสีเทาออกตามหาแม่ ในขณะที่สุดสีเทาก็ได้พบแม่และกลับไปอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

9) โสนน้อย

ภาพประกอบ 11 หนังสืออ่านออกเวลา โสนน้อย

ชื่อหนังสือ : โสนน้อย

ชื่อผู้แต่ง : แมนมาส ชาลิต

ปีที่แต่ง : 2528

สำนักพิมพ์ : สุวีริยาสาส์น

จำนวน : 96 หน้า

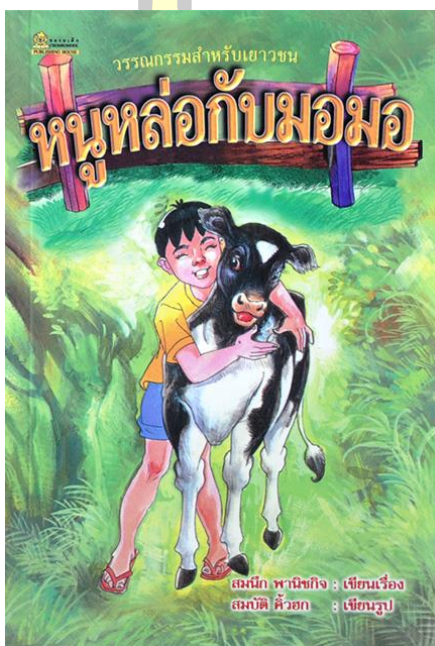
หนังสือเรื่องโสนน้อยได้สะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชีวิตชาวเรือเร่ร่อนได้เป็นอย่างดี โดยใช้การเล่าเรื่องผ่านเด็กหญิงที่ใช้ชีวิตตั้งแต่จำความได้อยู่บนเรือ ซึ่งเด็กหญิงมีความฝันที่อยากจะมีบ้าน อยากจะใช้ชีวิตบนบกเหมือนคนอื่น ๆ

เนื้อหาของเรื่องใช้ความฝันและความเชื่อของเด็กหญิงเป็นตัวดำเนินเรื่อง และเกิดเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาพสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในราว พ.ศ.2500 ได้เป็นอย่างดี เล่าถึงเด็กหญิงคนหนึ่งที่มีครอบครัวอาศัยอยู่ในเรือเอี่ยมจุ่น ตั้งแต่จำความได้ “จาด” เด็กหญิงในเรื่องนี้ใช้ชีวิตอยู่ในเรือมาตลอด เธอไม่ชอบชีวิตแบบนี้เท่าไรนัก บ้านไม่อยู่ประจำที่ ต้องออกเรือเมื่อพ่อได้งานใหม่เรื่อย ๆ เพื่อนๆ ก็เปลี่ยนหน้าไป ไม่เคยมีเพื่อนสนิทจริงจัง พี่น้องก็ไม่มี จาดจึงเป็นเด็กผู้หญิงเหงาๆ

คนหนึ่ง ที่หล่อเลี้ยงหัวใจด้วยนิทานของแม่เรื่องโสนน้อยเรือนงาม จากอยากมีบ้านอยากนอนบนพื้นที่ อยู่บนดินอยากมีชีวิตปกติเหมือนคนอื่น ๆ เขา เธอรู้สึกเป็นคนแปลกแยกสำหรับทุกที่ จนกระทั่งวัน หนึ่งที่เธอพบโสนน้อยของเธอ

ภาษาที่ใช้ค่อนข้างมีความเก่าตรงกับยุคสมัยที่แต่ง การบรรยายฉากต่าง ๆ ก็อาจไม่คุ้นตา กับคนยุคหลัง ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่าน โดยเฉพาะเด็กจึงอาจไม่เข้าใจในเนื้อหา หรือคำบางคำที่ใช้ จึง จำเป็นจะต้องมีผู้รู้คอยแนะนำเพิ่มเติม

10) หนูหลอกับมอม

ภาพประกอบ 12 หนังสือนิทานออกเวลา หนูหลอกับมอม

ชื่อหนังสือ : หนูหลอกับมอม

ชื่อผู้แต่ง : สมนึก พานิชกิจ

ปีที่พิมพ์ : 2545

สำนักพิมพ์ : สุวีริยาสาส์น

จำนวน : 92 หน้า

เป็นเรื่องราวความผูกพันระหว่างเด็กชายหนูหลอกับลูกวัวตัวผู้ที่ครอบครัวยุคก่อนไม่ต้องการ เพราะไม่สามารถผลิตนมสร้างรายได้ให้ครอบครัวได้ พ่อจึงตัดสินใจจะขายลูกวัวตัวนั้น แต่หนูหลอกอ เลี้ยงลูกวัวไว้เพื่อเป็นของขวัญวันเกิดและตั้งชื่อว่า มอม หนูหลอกให้คำสัญญาว่าจะดูแลเอาใจใส่มอม อย่างดีที่สุด ทุกคนในโรงเรียนต่างรู้ว่ามอมเป็นสัตว์เลี้ยงที่หนูหลอรักมาก จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ ที่หนูหลอกปล่อยไพลตามประสาเด็ก ทำให้มอมสร้างความเสียหายหลายครั้ง พ่อตัดสินใจจะขายมอม

แต่เกิดเหตุการณ์สำคัญที่มอมอได้ช่วยชีวิตหนูหล่อไว้ได้ จึงทำให้พ่อใจอ่อนและหนูหล่อเองก็ปรับปรุงตัว ดูแลมอมอให้ดีกว่าที่ผ่านมา เพื่อให้มอมอปล่อยภัยจากการถูกขाय

เรื่องสั้นเรื่องนี้เป็นการสะท้อนความผูกพันระหว่างคนกับสัตว์เลี้ยงได้เป็นอย่างดี ภายใต้อบรยากาศท้องนาท้องไร่ในชนบท เนื้อเรื่องสะท้อนให้เห็นการดำเนินชีวิตของชาวนา ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร การเลี้ยงวัวของเด็ก ๆ ที่สำคัญคือเนื้อเรื่องสอดแทรกข้อคิดในการมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่จะนำมาซึ่งความเสียหายอย่างที่จะเกิดกับมอมอและหนูหล่อ

ผู้วิจัยได้รวบรวมและอ่านหนังสืออ่านนอกเวลาทั้งหมด และเห็นว่าเป็นหนังสือที่จะเป็นประโยชน์ในการนำมาพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้แนวทางการอ่านอย่างกว้างขวางให้ประสบความสำเร็จได้ ด้วยเนื้อเรื่องที่สนุกสนาน น่าติดตาม มีความเหมาะสมกับวัย สอดแทรกแง่คิดที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งสำนวนภาษามีความเหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในภาษาไทยนั้นยังไม่ได้ได้รับความสนใจและแพร่หลายในการนำมาศึกษาทดลองนัก อาจเนื่องจากเป็นแนวคิดที่นิยมใช้ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ สำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง ในประเทศไทยจึงนิยมนำใช้กับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก อย่างไรก็ตามพบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างกว้างขวางที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย คือ งานวิจัยของ บุญรอด โชติวชิรา (2547) เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 55 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางจำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยและแบบวัดเจตคติต่อการอ่านเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยและวัดเจตคติต่อการอ่านก่อนและหลังเรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนและการวิจัยในครั้งต่อไปว่า การตั้งคำถามจากการอ่านควรเป็นคำถามปลายเปิดที่สามารถแสดงความคิดเห็นมากกว่ามุ่งเน้นข้อเท็จจริงจากเรื่อง โดยครูมีบทบาทสำคัญมากที่จะทำให้บรรยากาศการอ่านดำเนินไปได้ด้วยดี จึงต้องมีความอดทน หากพบว่านักเรียนไม่อ่านจะต้องไม่ดุ แต่จะต้องหาสาเหตุและโน้มน้าวให้นักเรียนอ่านด้วยความเต็มใจ และควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้น เพื่อศึกษาว่าความสามารถการเขียนการอ่านของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นหรือไม่

ลิตรา ศรีเหรา (2560) ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียน และเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการทำกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมการอ่านกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหลังเขา อำเภอป่าพอลอย จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 16 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยมีผลวิจัยคือ ความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ .05 จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านหลังเรียนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมแบบกว้างขวางนักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และจากการศึกษาแบบฝึกหัดในชั้นเรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มรวมถึงแบบบันทึกการอ่านพบว่า นักเรียนมีคะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

สำหรับเอกสารงานวิจัยการอ่านอย่างกว้างขวางอื่น ๆ ในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องจะเกี่ยวกับการสอนภาษาที่สอง โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงประสิทธิภาพในการนำกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางมาพัฒนาทักษะทางภาษาที่ส่งผลดีต่อผู้เรียนตามงานวิจัย ดังนี้

สาริตา แก้วอินตา (2555) ศึกษาการใช้การอ่านอย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้คำศัพท์ของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยการใช้การอ่านอย่างกว้างขวาง กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2554 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนโดยการใช้การอ่านอย่างกว้างขวาง 9 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และระดับคุณภาพ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. หลังการเรียนโดยใช้การอ่านแบบกว้างขวางความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นและอยู่ในระดับพอใช้

2. หลังการเรียนโดยการใช้การอ่านแบบกว้างขวาง ความรู้คำศัพท์ของนักเรียนหลังการเรียนสูงขึ้นและอยู่ในระดับดีมาก

อมฤตา โอมณี (2558) ศึกษาการใช้วิธีการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านภาษาอังกฤษการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะคิดและนิสัยการอ่านภาษาอังกฤษ มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของการใช้วิธีการอ่านแบบกว้างขวางผ่านกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมออนไลน์ในการพัฒนาระดับสมรรถนะในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงศึกษาความพึงพอใจในการใช้กิจกรรมการอ่านทั้ง 2 แบบ และศึกษาทักษะคิดและนิสัยการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังใช้กิจกรรมการอ่านแต่ละแบบ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกันตังพิทยากรจำนวน 40 คนซึ่งกำลังศึกษาในปีการศึกษา 2557 แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มคือกลุ่มในห้องเรียนและกลุ่มออนไลน์กลุ่มละ 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกิจกรรมการอ่านทั้ง 2 แบบไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยยะสำคัญทางสถิติ ซึ่งสรุปได้ว่า การอ่านแบบกว้างขวางผ่านกิจกรรมทั้ง 2 แบบสามารถพัฒนาสมรรถนะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ และส่งผลเชิงบวกใกล้เคียงกันส่วนด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณนั้นพบว่าทั้งสองกลุ่มมีคะแนนทดสอบหลังการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกระดับ นอกจากนี้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการใช้วิธีการอ่านแบบกว้างขวางเพิ่มขึ้น 70%

ต่อมา อุบลวรรณ พันธุ์พรหม (2559) ศึกษาการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน การเขียนและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ศึกษาความสามารถในการเขียนและเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี จำนวน 45 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่านเขียน (อ 23202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรม การอ่านอย่างกว้างขวาง ทั้งหมด 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและแบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้นหลังการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

2. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. ความรู้คำศัพท์ของผู้เรียนสูงขึ้นหลังการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

ศุภิสรา กุมาทะ (2562) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอินทาราม กรุงเทพมหานคร ที่เรียนในรายวิชา อ 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 34 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) หนังสืออ่านนอกเวลา (Graded Readers) จำนวน 95 เล่ม 2) แบบบันทึกการอ่าน 3) แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบนัยสำคัญทาง สถิติด้วย t-test แบบจับคู่ ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

วิกรม จันทระจิตร (2563) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้รูปแบบการสอนอ่าน แบบกว้างขวางร่วมกับการสอนกลวิธีการอ่าน เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและปัญหาของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านแบบกว้างขวางร่วมกับการสอนกลวิธีการอ่าน 2) พัฒนารูปแบบการสอนอ่านแบบกว้างขวางร่วมกับการสอนกลวิธีการอ่านเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 3) ทดลองใช้ ประเมินผลและศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอน 4) รับรองรูปแบบการสอน โดยศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ได้มาด้วยวิธีการเลือกตามความสะดวก ผู้วิจัยสอนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประเมินผลจากคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียน และประเมินผลความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการสอนภายหลังสิ้นสุดการสอน ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัญหาด้านทัศนคติและแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีต่อการอ่านมากที่สุดคือระดับภาษาของบทอ่านยากเกินไป ปัญหาในการใช้กลวิธีการอ่านที่มากที่สุดคือการที่ไม่สามารถคาดเดา

ความหมายของคำศัพท์ในบทอ่านได้และนักศึกษาต้องการทำกิจกรรมอ่านร่วมกับกลุ่มเพื่อนนอกเวลาเรียนมากที่สุด

2) รูปแบบการสอนอ่านแบบกว้างขวางร่วมกับการสอนกลวิธีการอ่าน (MIRE Model) ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสาธิตกลวิธี (Modelling of Reading Strategies) ขั้นฝึกฝนกลวิธีในชั้นเรียน (Intensive Reading Practice) ขั้นฝึกฝนการอ่าน (Reading Engagement) ขั้นขยายประสบการณ์อ่าน (Extend Reading Experience) และขั้นร่วมกันแบ่งปัน (Sharing Community)

3) คะแนนทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาหลังใช้รูปแบบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มตามปริมาณการอ่าน ผลคะแนนของนักศึกษากลุ่มอ่านมากกว่านักศึกษากลุ่มอ่านน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ซึ่งนักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนดังนี้รูปแบบการสอนมีกระบวนการที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยพอใจขั้นสาธิตกลวิธีการอ่านมากที่สุดคือ สามารถอ่านได้เร็วขึ้น ได้พัฒนาการใช้กลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องที่อ่านและได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ รวมถึงมีทัศนคติต่อการอ่านที่ดีขึ้น

4) ผลการรับรองรูปแบบการสอนที่ได้รับการประเมินสูงที่สุดมีดังนี้ ขั้นตอนมีเป้าหมายที่ชัดเจน เนื้อหามีความหลากหลายและน่าสนใจ กิจกรรมขั้นสาธิตกลวิธีการอ่านช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์และขั้นตอนวิธีการใช้กลวิธีการอ่าน และรูปแบบช่วยส่งเสริมความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากกลุ่มงานวิจัยข้างต้นมักจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษาที่ใช้ภาษาไทยในระดับภาษาแม่และเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในขณะที่สำหรับนักเรียนประถมศึกษาในท้องถิ่นต่าง ๆ ภาษาถิ่นถือเป็นภาษาแม่ ส่วนภาษาไทยเปรียบเป็นการเรียนภาษาที่สอง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการวิจัยในครั้งนี้เป็นกลุ่มเป้าหมายระดับประถมศึกษาที่ใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารเป็นภาษาแม่ ระดับความเข้าใจคำศัพท์และรูปประโยคในภาษาไทยมาตรฐานยังมีปัญหา การนำแนวคิดการอ่านอย่างกว้างขวางน่าจะสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนได้เช่นเดียวกับภาษาอื่น ๆ จึงนำข้อเสนอแนะจากงานวิจัยและรูปแบบวิธีการจัดการกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางที่เหมาะสมตรงกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย มาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 รูปแบบการวิจัย
- 3.5 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหาญฮี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 14 คน โดยใช้ในการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด ได้แก่

- 3.2.1 แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน จำนวน 1 ชุด ข้อสอบ 30 ข้อ 4 ตัวเลือก
- 3.2.2 แผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 แผนจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยจำแนกตามลักษณะของเครื่องมือวิจัยดังนี้

3.3.1 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งเป็นแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ ต้องการใช้จริง จำนวน 30 ข้อ 4 ตัวเลือก โดยศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบจากตำราการวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี, 2551: 155 – 178) โดยมีขั้นตอนการคัดเลือก ดังนี้

3.3.1.1 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องในการใช้ภาษาความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อคำถามและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.3.1.2 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ชุดเดียวกับการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3.1.3 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างคำถามของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้สูตร IOC เพื่อหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้

3.3.1.4 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองหิน จำนวน 18 คน แล้วนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของแบบทดสอบ จากนั้นนำกระดาษคำตอบที่ได้ มาตรวจให้คะแนนโดยให้ ข้อที่ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

- หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าดัชนี B ตามวิธีของ เบรนนัน (Brennan) แล้วคัดข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ไว้ใช้

- นำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ ทั้งฉบับ ตามวิธีของโลเวท (Lovett)

3.3.1.5 จัดพิมพ์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.3.2 การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเฉพาะสาระที่ 1 การอ่าน ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

3.3.2.2 ศึกษาแนวคิดและรูปแบบการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

3.3.2.3 ศึกษาหลักการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนการจัดกิจกรรม

3.3.2.4 กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของ Day and Bamford (1998 อ้างถึงใน ญัฐมน ศรีสุข, 2560: 21) มีลำดับขั้นตอน คือ 1) กิจกรรมก่อนการอ่าน 2) กิจกรรมในระหว่างการอ่านและการฝึกอ่าน และ 3) กิจกรรมหลังการอ่าน

3.3.2.5 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง จำนวน 10 แผนจัดการเรียนรู้ โดยแต่ละแผนจะมีจำนวนชั่วโมงไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยากและความยาวของเนื้อหาหนังสือที่ใช้อ่าน ซึ่งรวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ดังนี้

ตาราง 3 รายละเอียดแผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

ลำดับ	เรื่อง	จำนวนเวลา
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1	นิทานร้อยบรรทัด เล่ม 3 ตอน ตื่นแต่เช้า ฟังเท้า ไม่ฟังรถ	1 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2	ภาพภษิตไทย	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 3	นกนางเขน	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 4	นิทานสุภษิต	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 5	หนูหล่อกับมอมอ	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 6	สีเทเจ้าตัวจิ๋ว	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 7	เล่นสนุก เล่นแบบไทย	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 8	นิยายดาว	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 9	โสนน้อย	2 ชั่วโมง
แผนจัดการเรียนรู้ที่ 10	ส้มส้ม่วง	3 ชั่วโมง

3.3.2.6 นำแผนการจัดกิจกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามเสนอแนะ

3.3.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้างผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นางเบญจพร ศรีใหญ่ คุณวุฒิ ค.บ. ภาษาไทย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหิน ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านภาษาไทยและสอนอยู่ในโรงเรียนที่มีบริบทเดียวกันกับโรงเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนันทา กิ่งวิงค์ คุณวุฒิ ศศ.ม.ภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

3) นางสาวตติยา อุ่นใจ คุณวุฒิ กศ.ม.การสอนภาษาอังกฤษ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเมืองวาปีปทุม มีประสบการณ์และผลงานวิชาการด้านการสอนโดยใช้การอ่านอย่างกว้างขวาง ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

4) นางประกายแก้ว พัฒจักร คุณวุฒิ กศ.ม.การวิจัยการศึกษา ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาลศีลาลาด ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย

5) นางสาวนริศสรา บุญสอาด คุณวุฒิ ศศ.บ.ภาษาอังกฤษธุรกิจ และ กศ.ม.บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ครู และหัวหน้าฝ่ายวัดผลและประเมินผล โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (เข้มประชาอุทิศ) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

3.3.2.8 ผู้เชี่ยวชาญประเมินตามแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 162)

5	คะแนน	เหมาะสมมากที่สุด
4	คะแนน	เหมาะสมมาก
3	คะแนน	เหมาะสมปานกลาง
2	คะแนน	เหมาะสมน้อย
1	คะแนน	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 เหมาะสมน้อย

0.00-1.50 เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่งแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสอนจริง

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง คือ แบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) ตามหลักการในหนังสือเรื่องการวิจัยทางการศึกษา ของไพศาล วรคำ (2558: 142) ซึ่งอธิบายวิธีวิจัยแบบแผนนี้ไว้ ดังนี้

1.1 วิธีวิจัยแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง

1.1.1 เลือกลุ่มทดลองมา 1 กลุ่ม ซึ่งโดยทั่วไปเป็นกลุ่มที่มีอยู่แล้ว

1.1.2 ทำการสังเกตหรือวัดตัวแปรตาม ก่อนทำการทดลอง (O1)

1.1.3 ให้สิ่งทดลองกับหน่วยทดลอง (X)

1.1.4 ทำการสังเกตหรือวัดตัวแปรตามหลังจากให้สิ่งทดลอง (O2) และทำการเปรียบเทียบผลการวัดก่อนกับหลังการทดลอง

1.2 แผนภาพวิธีวิจัยแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง

ตาราง 4 วิธีวิจัยแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง

การสุ่ม	กลุ่ม	ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
-	E	O1	X	O2

ความหมายของสัญลักษณ์

E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experiment group)

O1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง

X หมายถึง การทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

O2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน ทำการทดลอง มีลำดับขั้นตอนดำเนินการดังนี้

3.5.1 ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาญฮีและแจ้งให้คณะครูในโรงเรียนทราบเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย ตามกระบวนการหาคุณภาพของเครื่องมือซึ่งจะนำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มเป้าหมาย

3.5.2 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบทดสอบปรนัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ 4 ตัวเลือก กำหนดเวลา 60 นาที

3.5.3 ดำเนินการทดลองสอน เพื่อทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางในคาบเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลาในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 20 ชั่วโมง

3.5.4 ทำการทดสอบวัดผลและประเมินผลหลังจากเรียนด้วยแบบฝึกทักษะสิ้นสุดลงโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.5.6 เก็บรวบรวมข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติตามลำดับดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ค่าร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 228)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรที่ใช้คำนวณดังนี้ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ค่าคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

2. การหาค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 การหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามสูตรการหาค่า E_1/E_2 ตามสูตรดังนี้ (ชวลิต ชูกำแพง, 2553: 131-132)

$$E_1 = \frac{\left[\frac{\sum X}{N} \right]}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	สื่อประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\left[\frac{\sum Y}{N} \right]}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ค่า t - test (Dependent sample) ตามสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 148)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง ตลอดจนการสื่อความหมายของข้อมูลที่ตรงกัน ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test Dependent Samples)
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลตามลำดับดังนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบทดสอบระหว่างเรียน ในแต่ละแผนมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ดังตาราง 5 จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน และทำแบบทดสอบย่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 244.57 คะแนน จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 81.5 หรือมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.52

ตาราง 5 คะแนนย่อยแบบทดสอบระหว่างเรียน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

№ เลข	หน่วยที่ 1		หน่วยที่ 2		หน่วยที่ 3		หน่วยที่ 4		หน่วยที่ 5		หน่วยที่ 6		หน่วยที่ 7		หน่วยที่ 8		หน่วยที่ 9		หน่วยที่ 10		รวม (300)
	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุกรรมการเรียน (20)	ทดสอบย่อย (10)	
1	16	8	18	9	17	7	18	8	19	9	17	7	18	9	19	10	17	10	17	7	259
2	14	6	15	7	13	7	15	6	16	7	16	7	15	6	16	5	16	7	12	5	209
3	13	6	11	5	10	6	14	5	15	7	13	5	13	5	16	7	15	7	12	4	193
4	17	8	18	9	16	9	18	9	20	10	10	8	17	8	18	8	20	9	18	7	266
5	18	9	19	10	19	10	18	8	20	10	10	8	17	8	18	10	20	10	18	9	280
6	16	7	15	8	17	8	18	6	18	8	18	6	16	6	17	8	18	8	17	8	244
7	16	7	15	6	17	8	18	9	16	7	18	8	17	6	16	6	18	8	17	7	240
8	18	8	19	8	19	8	19	7	19	8	19	8	16	7	18	9	19	9	18	7	263
9	18	8	18	8	17	9	19	8	19	8	19	9	18	8	18	9	20	8	18	8	269
10	17	9	17	10	19	10	18	8	18	8	18	10	18	8	19	10	20	10	19	8	277

ตาราง 5 คะแนนย่อยแบบทดสอบระหว่างเรียน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง (ต่อ)

เลขที่	หน่วยที่ 1		หน่วยที่ 2		หน่วยที่ 3		หน่วยที่ 4		หน่วยที่ 5		หน่วยที่ 6		หน่วยที่ 7		หน่วยที่ 8		หน่วยที่ 9		หน่วยที่ 10		รวม (300)
	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	พหุคูณการอ่าน (20)	ทดสอบย่อย (10)	
11	12	9	11	6	14	7	15	6	14	5	15	7	11	4	15	7	16	7	13	6	197
12	10	4	12	6	12	5	14	6	12	3	15	5	12	5	14	6	16	6	10	4	177
13	18	9	19	10	18	8	20	10	18	8	20	9	17	8	18	10	20	10	18	8	276
14	18	8	18	9	19	8	19	10	18	8	20	9	18	9	18	9	20	9	18	9	274
รวม	221	103	225	111	227	111	247	117	235	96	252	116	220	95	238	113	257	118	225	97	3424
X	15	7	16	7	16	7	17	8	16	6	18	8	15	6	17	8	18	8	16	6	244.57
	.79	.36	.07	.93	.21	.93	.64	.36	.79	.86	.00	.29	.71	.79	.00	.07	.36	.43	.07	.93	
S.D.	2.58	1.45	2.95	1.69	2.89	1.27	1.95	1.55	2.19	1.66	1.96	1.44	2.40	1.48	1.52	1.64	1.86	1.34	2.95	1.64	5.00
ร้อยละ	78.93	73.57	80.36	79.29	81.07	79.29	88.21	83.57	83.93	68.57	90.00	82.86	78.57	67.86	85.00	80.71	91.79	84.29	80.36	69.29	81.52

ตาราง 6 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	300	244.57	5.00	81.52
คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2)	30	24.14	3.94	80.28

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28

จากตาราง 6 พบว่า ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 244.57 จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.52 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.14 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.28 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลดังตาราง 7

ตาราง 7 คะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	การประเมินความสามารถด้านการอ่าน		ผลต่าง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	17	26	9
2	15	20	5
3	16	22	6
4	21	26	5

ตาราง 7 คะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้
กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

เลขที่	การประเมินความสามารถด้านการอ่าน		ผลต่าง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
5	19	28	9
6	17	25	8
7	16	26	10
8	17	25	8
9	20	28	8
10	19	24	5
11	15	20	5
12	10	14	4
13	20	26	6
14	21	28	7
รวม	243	338	95
$\bar{x}$	17.36	24.14	6.79
S.D.	2.98	3.94	4.87
ร้อยละ	57.86	80.48	22.62

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนความสามารถด้านการอ่าน
ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.36 และได้คะแนนความสามารถด้านการอ่านหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 24.14 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

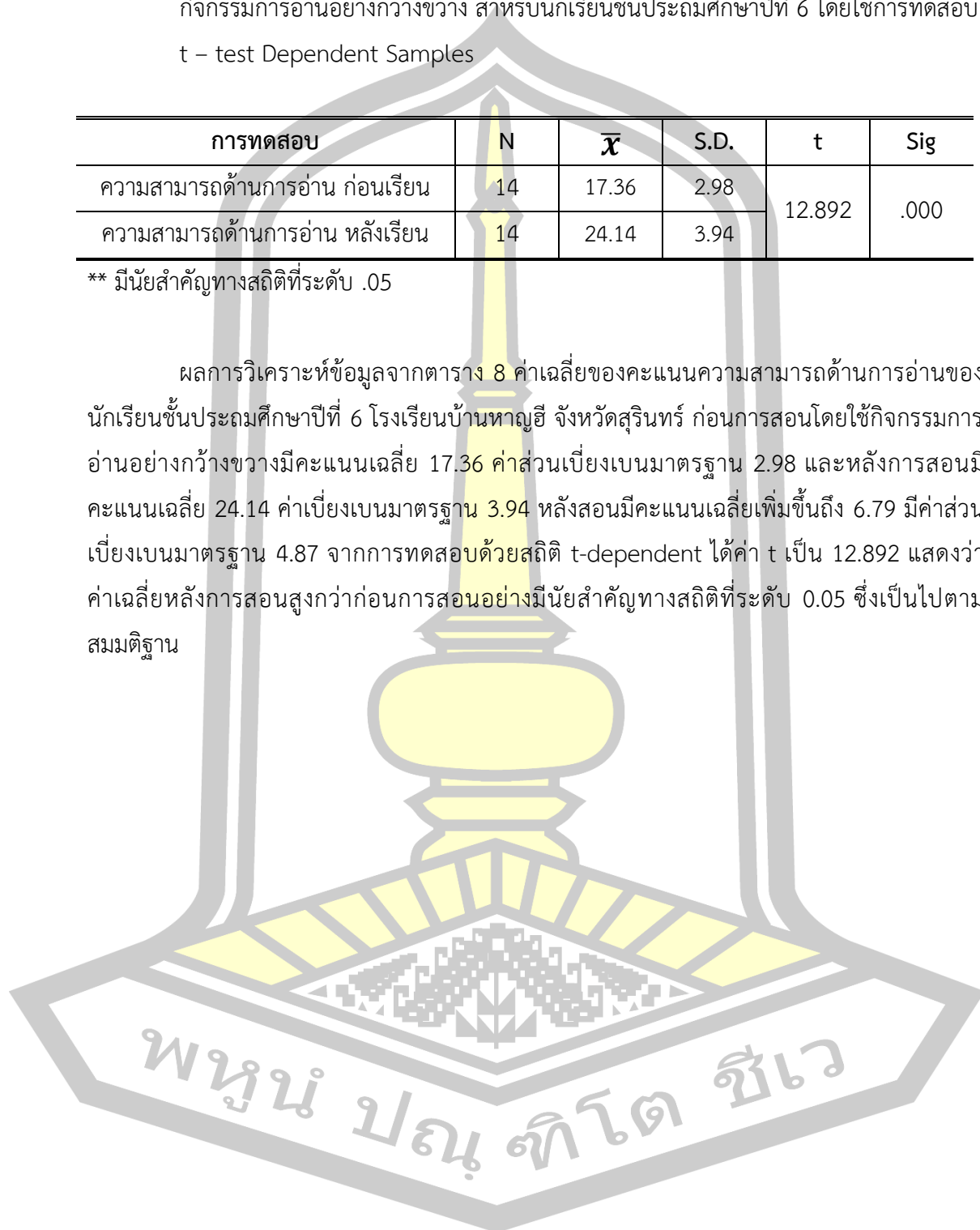
พูนุ ปณุกิตโต ชีเว

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การทดสอบ t – test Dependent Samples

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ความสามารถด้านการอ่าน ก่อนเรียน	14	17.36	2.98	12.892	.000
ความสามารถด้านการอ่าน หลังเรียน	14	24.14	3.94		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี จังหวัดสุรินทร์ ก่อนการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางมีคะแนนเฉลี่ย 17.36 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.98 และหลังการสอนมีคะแนนเฉลี่ย 24.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.94 หลังสอนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 6.79 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.87 จากการทดสอบด้วยสถิติ t-dependent ได้ค่า t เป็น 12.892 แสดงว่าค่าเฉลี่ยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหาญฮี จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 ความมุ่งหมายการวิจัย

5.2 สรุปผล

5.3 อภิปรายผล

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 ความมุ่งหมายการวิจัย

5.1.1 เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.2 สรุปผล

ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ดังนี้

5.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

5.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 อภิปรายผล

ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 81.52/80.28 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านตามลำดับการดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะผ่านความบันเทิงของตัวบท สามารถปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่นำไปสู่การพัฒนาความคิด การดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Christopher (2014 อ้างถึงใน ญัฐมล ศรีสุข, 2560: 123) ที่ว่า การอ่านอย่างกว้างขวางจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้ที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้นี้จะมีความรักในการอ่านมากยิ่งขึ้น เป็นรูปแบบการสอนที่นำไปสู่การส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านภาษา เป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษา อีกทั้งการอ่านอย่างหลากหลายทำให้เกิดผลเชิงบวกการอ่านในระยะยาว

ผลการวิจัยในตัวชี้วัดข้อที่ 1 ตรงตามสมมติฐาน อาจเนื่องจากการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมที่จะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน แผนที่มีคุณภาพจะสามารถทำให้การดำเนินกิจกรรมชั้นเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามเป้าหมาย นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่ตรงประเด็น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรูปแบบการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง ได้กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของ Day and Bamford ร่วมกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ โดยมีลำดับขั้นตอน คือ 1) กิจกรรมก่อนการอ่าน (กฎแห่งความพร้อม) 2) กิจกรรมในระหว่างการอ่านและการฝึกอ่าน (กฎแห่งการฝึกหัด) และ 3) กิจกรรมหลังการอ่าน (กฎแห่งผล) นำมาสร้างแผนการจัดการกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง จำนวน 10 แผนจัดการเรียนรู้ ตามจำนวนหนังสืออ่านนอกเวลา โดยแผนการจัดกิจกรรมจะลำดับกิจกรรมจากง่ายไปหายาก กิจกรรมกลุ่มไปสู่กิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมบังคับไปสู่กิจกรรมอิสระ ครูจำเป็นต้องควบคุมให้กิจกรรมการอ่านเกิดขึ้น โดยไม่ขัดกับหลักการของการอ่านอย่างกว้างขวางมากเกินไป คือ นักเรียนมีอิสระในการอ่าน

จากนั้นมีการตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอนและเครื่องมือการวัดผลจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องด้านการศึกษา การสอนภาษาไทยและการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้การประยุกต์ใช้แนวคิดการอ่านอย่างกว้างขวางสามารถนำมาใช้กับการพัฒนาการอ่านภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากมีต้นแบบการดำเนินกิจกรรมในลักษณะนี้ค่อนข้างน้อยมากในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จและใช้ได้จริงตามบริบทของโรงเรียน

นอกจากการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจะทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จแล้ว การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านก็มีความสำคัญในการวัดผลและประเมินผล เพราะทำให้ทราบว่าแผนการจัดการเรียนการสอนนั้นสามารถพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบจำนวน 60 ข้อ เนื้อหาไม่เชื่อมโยงกับหนังสือจากแผนการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบ เพื่อประเมินความเที่ยงตรง จากนั้นจึงปรับปรุงและนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหิน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีบริบทเดียวกันกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ จึงได้ข้อสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาวัดผลความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

5.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ดังปรากฏสาเหตุปัญหาจากการสัมภาษณ์และการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่าน เนื่องจากหนังสือเรียนที่มุ่งเน้นสาระความรู้จนเกินไป และระยะเวลาในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านไม่เพียงพอ (เบญจพร ศรีใหญ่, 2564 : สัมภาษณ์, เอกภพ ไชยยา, 2555 : 1) ผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจากการวิจัยทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านที่ดีขึ้น สามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วขึ้น และสามารถเข้าใจสาระหลักของเนื้อความที่อ่านได้ดีขึ้น ซึ่งความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นอาจเนื่องจากเหตุผล 3 ประการนี้ คือ

ประการแรก รูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเป็นกิจกรรมการอ่านที่ทำให้ นักเรียนได้อ่านอย่างต่อเนื่อง โดยเกิดความพึงพอใจจากความบันเทิงใจด้วยหนังสือที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนและค่อย ๆ เพิ่มระดับความยากอย่างท้าทาย ทำให้นักเรียนสามารถอ่านหนังสือในปริมาณมากขึ้น บ่อยขึ้น และอ่านได้ดีขึ้นด้วยการรับรู้ตามธรรมชาติโดยไม่รู้ตัว ตามที่ สุชาติา ชัยวิวัฒน์ตระกูล (2544: 12) อธิบายว่า การอ่านอย่างกว้างขวางเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสือจำนวนมาก โดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน พัฒนาทักษะการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านจนเป็นนักอ่านที่ดี เข้าใจเนื้อหาแบบภาพรวม หนังสือหรือบทความต้องเหมาะสมกับความสามารถและความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างอิสระโดยไร้ความกดดันจากครูผู้สอน

อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ดำเนินการตามลักษณะการอ่านอย่างกว้างทั้งหมด เนื่องจากวัตถุประสงค์และขอบเขตของการที่ศึกษาที่ต้องการทราบถึงประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จึงได้มีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ชัดเจน ซึ่งปกติรูปแบบ

การอ่านอย่างกว้างขวางจะไม่มีทดสอบย่อยหรือการประเมินระหว่างเรียนหรือท้ายบท ครูมักจะเป็นผู้ประเมินทางอ้อม เพราะการทดสอบบ่อยครั้งอาจสร้างบรรยากาศที่ขัดกับหลักการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน แต่ผู้วิจัยจำเป็นต้องเก็บคะแนนท้ายบทเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงพยายามลดข้อจำกัดและส่งเสริมให้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางดำเนินไปด้วยการปรับบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นกันเอง และไม่ใช้อารมณ์หรือความคาดหวังของผู้สอนทำลายบรรยากาศของการเรียนรู้ มุ่งเน้นความสนุกสนานและให้อิสระในการออกความคิดเห็น เช่น การเลือกสถานที่อ่านร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นที่มีต่อตัวละครหรือเนื้อเรื่องโดยไม่ตัดสินถูกผิด เป็นต้น

ในช่วงแรกนักเรียนอาจยังติดภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ ทำให้ยังไม่ผ่อนคลายในการทำกิจกรรมนัก และเด็กที่เรียนดียังคงคาดหวังกับการวัดผลการเรียนมากกว่าการผ่อนคลายขณะทำกิจกรรม จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการทำกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางและชี้แจงให้ชัดเจนว่าจะไม่นำผลใด ๆ จากการทำกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางไปตัดสินผลการเรียน

อุปสรรคที่พบและถือเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านในระดับพื้นฐาน อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แต่สามารถพูดคุย คิด และตอบคำถามได้ปกติ นักเรียนอาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่ส่งเสริมบรรยากาศการจัดกิจกรรม เช่น ชวนเพื่อนเล่น ชวนเพื่อนคุย ส่งเสียงรบกวน เป็นต้น ครูไม่สามารถกีดกันหรือเลือกสอนเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่ต้องการได้ หากนักเรียนมีความประสงค์จะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ผู้สอนจะต้องไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นตัวถ่วงหรือไม่มีตัวตนในชั้นเรียน อาจแก้ปัญหาโดยให้เพื่อนอ่านให้ฟัง โดยเพื่อนคนนั้นจะต้องเต็มใจและเสนอตัวที่จะช่วยเหลือด้วยตนเอง หรือผู้สอนเป็นผู้อ่านให้ฟังขณะที่ผู้เรียนคนอื่นดำเนินกิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง ในส่วนของกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการใช้ความสามารถด้านการอ่าน นักเรียนที่มีความบกพร่องก็สามารถทำกิจกรรมและตอบคำถามตามเพื่อนได้ปกติ ถึงแม้จะปฏิเสธไม่ได้ว่านักเรียนประเภทนี้ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม แต่การเข้าร่วมกิจกรรมอาจจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือและการอ่านเพิ่มขึ้น

และขณะเดียวกันงานวิจัยนี้จำเป็นต้องกำหนดตัวบทให้นักเรียนอ่าน เนื่องจากหนังสืออ่านนอกเวลารูปแบบภาษาไทยแตกต่างจากหนังสืออ่านนอกเวลาตามรูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวาง (Graded Reader) ทำให้นักเรียนไม่สามารถเลือกอ่านหนังสือได้อย่างอิสระตามความสนใจของแต่ละคน ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้พิจารณาหนังสือที่เป็นตัวเลือกที่เหมาะสม

ประการที่สอง บทอ่าน มีความสำคัญมากสำหรับกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยมีหลักการเลือกตาม Nuttall (1989 อ้างถึงใน ศักดิ์เกรียงไกร ปัญญาวัตร, 2548) คือ s a v e ย่อมาจากคำว่า Short, Appealing, Varie และ Easy กล่าวคือ เด็กจะต้องการอ่านในเนื้อหาที่มีบทสั้น ๆ เพื่อให้อ่านเสร็จไว ๆ ไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและหมดแรงใจก่อนที่จะอ่านจบ เนื้อหาต้องมี

ลักษณะดึงดูดแล้วเกิดความรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหาควรมีลักษณะหลากหลายเหมาะสมต่อผู้เรียนทุกคน เหมาะสมในเนื้อหาภาษาและสติปัญญาของผู้เรียน ดังนั้นหนังสือที่จะนำมาใช้จึงมุ่งเน้นความบันเทิงและระดับภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน

ผู้วิจัยพิจารณาการเลือกหนังสือและตัดสินใจเลือกบทอ่านจาก หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบไปด้วยหนังสือ 10 เล่ม ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้จัดสรรไว้ ดังกล่าวมาแล้วในบทที่ 2 เพราะเป็นหนังสือที่ถูกกำหนดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ต้องการส่งเสริมการอ่านและบรรยากาศชั้นเรียน กิจกรรมการอ่านในงานวิจัยนี้จะเริ่มต้นด้วยหนังสือที่ง่ายและมีขนาดสั้นที่สุดตามลำดับ และเพิ่มความยากขึ้นตามลักษณะบทอ่านและกิจกรรมในชั้นเรียน นักเรียนจึงไม่เกิดความเบื่อหน่ายเพราะคำศัพท์ที่ยากเกินความสามารถในการอ่าน หรือเนื้อหาของเรื่องที่ยาวและซับซ้อนเกินไป การได้อ่านบทอ่านที่มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้อ่าน จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการพัฒนาความสามารถในการอ่านให้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ พร้อมกับการปลูกฝังคุณลักษณะรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว ดังนั้น บทอ่านที่ผู้วิจัยคัดเลือกตามหลักการของการอ่านแบบกว้างขวางจึงทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านสูงขึ้นตามสมมติฐาน

จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งว่า หนังสืออ่านนอกเวลาของไทยที่กล่าวมามีลักษณะที่แตกต่างกับหนังสืออ่านนอกเวลาในภาษาอังกฤษ หรือ Graded Readers ค่อนข้างมาก หนังสืออ่านนอกเวลาของไทยเป็นหนังสือที่ถูกแต่งขึ้นมาก่อนหน้า แล้วจึงถูกจัดสรรให้มาเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาในภายหลัง โดยการพิจารณาจากเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัย และการส่งเสริมค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังในเยาวชนไทยเป็นหลัก มากกว่าการพิจารณาจากรูปแบบภาษาหรือหลักไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับวัย อีกทั้งหนังสือบางเล่มมีบริบทประโยคและบรรยากาศในเนื้อหาที่ล้าสมัยเกินไป ซึ่งสร้างความสงสัยมากกว่าสร้างความน่าสนใจ เช่น เรื่อง โสนน้อยเรือนงาม ภาษาในเรื่องค่อนข้างเก่า เนื้อเรื่องหรือค่านิยมในเรื่องไม่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทำให้นักเรียนเกิดความสงสัยและไม่เข้าใจบ่อยครั้ง จนเกิดความรู้สึกไม่ดีต่อเรื่องขณะอ่าน เป็นต้น ขณะเดียวกันหนังสือ Graded Readers หรือหนังสืออ่านนอกเวลาภาษาอังกฤษ ถูกออกแบบและสร้างโดยเฉพาะเพื่อให้เหมาะสมกับระดับความสามารถด้านภาษาของผู้อ่านและผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะการอ่าน จึงมีหนังสือให้เลือกอย่างหลากหลายและนักเรียนสามารถเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจได้จริง แม้จะมีความสามารถในการอ่านระดับเดียวกันแต่มีความสนใจต่างกัน

ดังนั้น หากหนังสืออ่านนอกเวลาในรูปแบบภาษาไทยได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างหนังสือ Graded Readers คงจะทำให้การพัฒนาการอ่านภาษาไทยโดยใช้การอ่านอย่างกว้างขวางสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่และใกล้เคียงกับรูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวางมากที่สุด

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้พยายามแก้ปัญหาเรื่องบทอ่านให้เป็นไปตามรูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวาง ด้วยการลำดับจากความยาวของเรื่อง และความยากง่ายของเรื่องตามคำพื้นฐาน เนื่องจากยังไม่มีรูปแบบหรือตัวชี้วัดการคัดกรองหนังสือภาษาไทย การเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงถือเป็นตัวเลือกที่มีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ประการที่สาม เวลาในการอ่าน ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนาจึงจะเห็นผลของพัฒนาการ การอ่านมากและอ่านบ่อยจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินกับคำศัพท์ รูปแบบประโยค และทำให้เกิดความคล่องแคล่วในการอ่านได้ ดังที่ Bamford and Day (2004 อ้างถึงใน อมฤตา โอมนิ, 2558: 4) ได้กล่าวว่า วิธีเดียวที่สามารถช่วยให้นักเรียนของเราเป็นผู้อ่านที่ดีขึ้นคือช่วยให้พวกเขาอ่านมากขึ้น ครูจะต้องสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสในการอ่านเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับปัญหาของการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านได้ เนื่องจากข้อจำกัดของโครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของเวลาและข้อจำกัดดังกล่าว จึงจัดกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางทั้งสิ้น 20 ชั่วโมงในชั่วโมงกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อไม่ให้ทับซ้อนกับการเรียนการสอนปกติ โดยจัดกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องและยาวนานเพียงพอ จึงจะทำให้ความสามารถด้านการอ่านได้รับการพัฒนา

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางครั้งนี้เพียงพอต่อการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านคือ ประมาณ 1 เดือน ซึ่งหากการอ่านอย่างกว้างขวางสามารถพัฒนาการอ่านได้จริง ระยะเวลาที่ผู้สอนจะสามารถรับรู้ได้ถึงความคล่องแคล่วในการอ่านที่ดีขึ้น รวมถึงรับรู้ได้ถึงความมั่นใจการอ่านและการตอบคำถามของนักเรียน ซึ่งเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายของผู้วิจัย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การจัดกิจกรรมการอ่าน 20 ชั่วโมงเพียงพอต่อการเปรียบเทียบผลการพัฒนาก็จริง แต่สำหรับการพัฒนาการอ่านให้มีความยั่งยืนและส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อีกทั้งไม่ควรถูกตัดสินผลการพัฒนาในระยะสั้น ๆ เพราะแต่ละคนใช้ระยะเวลาในการพัฒนาทักษะการอ่านและการปลูกฝังนิสัยการอ่านไม่เท่ากัน และการอ่านอย่างกว้างขวางเป็นลักษณะการพัฒนาการอ่านที่จะเห็นผลในระยะยาวมากกว่าในระยะสั้น เนื่องจากการเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดการอ่านด้วยความสมัครใจ ด้วยปริมาณการอ่านมาก ๆ การพัฒนาการอ่านด้วยวิธีการนี้จึงเป็นผลประโยชน์ที่แฝงมากับการได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน ระยะเวลาที่ยังมากยิ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเท่านั้น

สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ทำให้มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยที่ทำให้สำเร็จได้ คือ รูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวางที่ส่งเสริมให้

เกิดภาวะความพอใจที่จะอ่าน ประกอบกับบทอ่านที่มีความเหมาะสมส่งเสริมให้เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน ร่วมกับระยะเวลาในการอ่านที่มีความต่อเนื่องและเพียงพอต่อการพัฒนา

ผลจากการวิจัยทั้งสองตัวชี้วัดเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของ สิตรา ศรีเหรา (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของ ศุภิสรา กุมาทะ (2562) ที่ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง อีกทั้งใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น ไม่ว่าจะนำการอ่านอย่างกว้างมาพัฒนาทักษะการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ การอ่านอย่างกว้างขวางก็สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะทักษะการอ่านที่ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านสูงขึ้นหลังการทำกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางดังที่ผู้วิจัยนำเสนอมาข้างต้น

ทั้งนี้จากการศึกษาค้นคว้า ค้นพบจุดเด่นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

1) การศึกษาครั้งนี้เป็นการนำกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับประถมศึกษา ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน งานวิจัยนี้จึงสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เหมือนการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาที่สอง

2) การดำเนินกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ ไม่ได้มีเพียงปัจจัยที่ผู้วิจัยอธิบายไว้ในกรอบปลายผลเท่านั้น บริบทและช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมก็ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะในรอบปีการศึกษา มักจะมีกิจกรรมอื่น ๆ หรือวันหยุดพิเศษสอดแทรกการเรียนการสอนเสมอ กิจกรรมดังกล่าวมักส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรม เช่น กิจกรรมกีฬา นักเรียนส่วนใหญ่มัก

ตื่นเต้นและสนุกสนานกับกิจกรรมกลางแจ้ง หากต้องทำกิจกรรมการอ่านในขณะที่นักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้เล่นกีฬา จิตใจของนักเรียนในห้องก็ไม่พร้อมที่จะเข้าสู่กฎแห่งความพอใจหรือขั้นแรกในการอ่านได้ หรือแม้แต่การซุ่มกิจกรรมการแข่งขันศิลปะหัตถกรรมนักเรียน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยและเป็นระดับชั้นที่ถูกคัดเลือกไปทำการแข่งขันมากที่สุด ครูมักต้องฝึกซ้อมนักเรียนนอกเหนือเวลาเรียนหรือใช้เวลาฝึกซ้อมยาวนาน การจัดกิจกรรมการอ่านในช่วงเวลานี้อาจขาดความต่อเนื่องในการอ่าน เป็นต้น การเลือกช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมจึงมีความสำคัญ เพราะการอ่านอย่างกว้างขวางต้องใช้ระยะเวลาและความต่อเนื่องในการพัฒนา

3) เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นตัวแปรอย่างหนึ่งของการดำเนินกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง โรงเรียนในชนบทส่วนใหญ่มักจะมีเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เนื่องจากปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการศึกษา นักเรียนกลุ่มนี้จึงพบอยู่ในทุกระดับชั้นของโรงเรียน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนไม่สามารถอ่านหนังสือได้ตามระดับความสามารถของวัยเดียวกัน ในขณะที่การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้อ่านหนังสือนอกเวลาของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แต่นักเรียนไม่สามารถอ่านได้ จึงมักจะแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ แทน เช่น ขวนเพื่อนคุย ขวนเพื่อนเล่น ทำเสียงหรือแสดงพฤติกรรมรบกวนการอ่านของนักเรียนคนอื่น ๆ หรือแม้แต่เพิกเฉยต่อกิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวอย่างที่ไม่ส่งเสริมบรรยากาศการอ่าน เป็นต้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมแม้ว่าจะมีตัวแปรนี้ร่วมด้วย เนื่องจากครูไม่สามารถกีดกันใครออกจากระบบการเรียนรู้ หากนักเรียนมีความต้องการที่จะร่วมกิจกรรม เพียงแต่พยายามช่วยเหลือและทำให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม เพราะแม้จะไม่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ อย่างน้อยนักเรียนอาจมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการอ่าน ดังนั้น หากมีการพัฒนาการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้าง โดยออกแบบกิจกรรมและหนังสือที่ตรงกับความสามารถของนักเรียนก็อาจจะสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนกลุ่มนี้ได้เช่นเดียวกัน

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทักษะทางภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ต้องการนำเสนอการประยุกต์ใช้แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความคาดหวังว่างานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง ผู้สอนจะต้องมีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุน ส่งเสริมนักเรียนในเชิงบวก เนื่องจากการวิจัยมักพบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการเขียนบันทึกการอ่าน และมักไม่ได้อ่านหนังสือนอกเวลาเหนือจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะนักเรียนหลายคนมักจะมองกิจกรรมดังกล่าวว่าเป็นภาระงานมากกว่าการเป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการอ่าน จึงส่งผลให้การทำกิจกรรมต่อไปในชั้นเรียนของนักเรียนไม่ราบรื่นเท่าที่ควร ดังนั้นผู้สอนจะต้องสร้างแรงจูงใจ และเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียนอยู่เสมอ เช่น การให้คำชมเชย การแจกของรางวัลในการตอบคำถาม เป็นต้น โดยผู้สอนต้องไม่ดูต่ำหรือเสริมแรงทางลบเพราะจะส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อกิจกรรมการอ่าน

2) การนำหนังสือกลับไปอ่านนอกเวลาของนักเรียน มักพบปัญหานักเรียนลืมนำหนังสือกลับมาที่โรงเรียนด้วย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรมในชั้นและหากจะให้อ่านกับเพื่อน ก็อาจเป็นอุปสรรคให้การอ่านของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบไม่ราบรื่นเช่นกัน ดังนั้นผู้สอนอาจต้องมีมาตรการในการจัดการ เช่น มีหนังสือสำรองที่โรงเรียนไว้ หรือการสร้างข้อตกลงกับนักเรียนตั้งแต่ต้นเพื่อลดปัญหาดังกล่าว

3) แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม อ่านหนังสือล่วงหน้าและทราบรายละเอียดมากกว่านักเรียน เตรียมสื่อที่จะใช้ประกอบให้พร้อมและเพียงพอสำหรับทุกคน เพื่อลดช่องว่างขณะทำกิจกรรม หากขาดความต่อเนื่องหรือมีอุปสรรคเกิดขึ้น นักเรียนอาจจะขาดสมาธิและไม่จดจ่อกับกิจกรรมการอ่านตรงหน้าได้อีก หากผู้สอนมีความพร้อมและแสดงให้เห็นถึงสภาวะกระตือรือร้น ก็จะส่งผลต่อการจัดการชั้นเรียนและสภาวะอารมณ์ของนักเรียนเช่นกัน

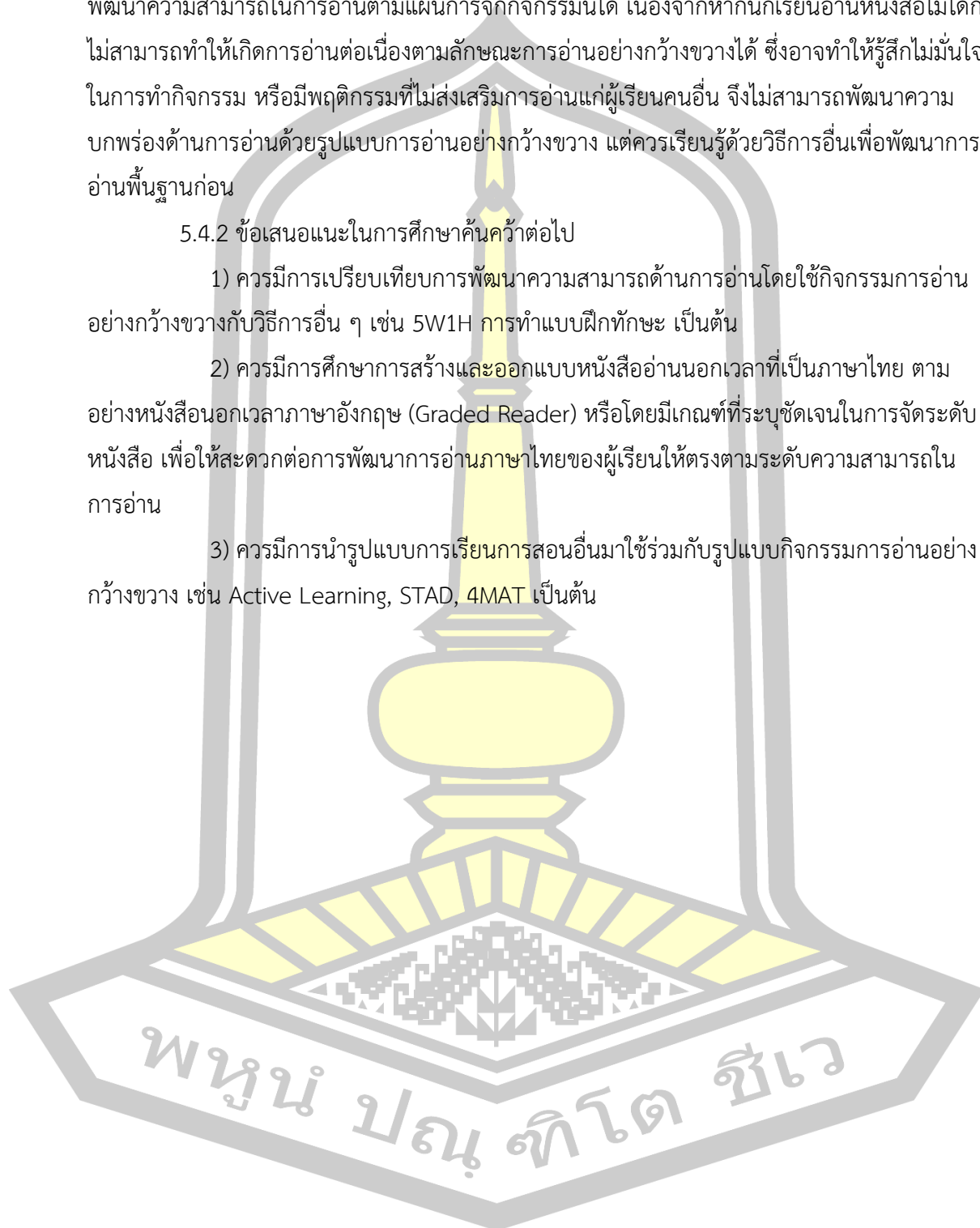
4) ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนบรรยากาศการอ่านที่มีความหลากหลายได้ ไม่จำเป็นต้องอ่านในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงบรรยากาศที่มีความเหมาะสม เหมาะกับการทำกิจกรรมการอ่าน เช่น หน่วยการเรียนรู้ นกกาชเชน ผู้สอนอาจให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการอ่านได้ร่วมไม่ให้เข้ากับบรรยากาศในหนังสือ เป็นต้น แต่หากพื้นที่อื่นมีสิ่งดึงดูดความสนใจของนักเรียนมากเกินไปก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

5) ผู้สอนไม่จำเป็นต้องคาดหวังหรือคาดหวังให้นักเรียนทำได้ดีทุกคน เพราะนักเรียนในระดับชั้นเดียวกันก็มีระดับความสามารถในการอ่านไม่เท่ากัน เพียงแต่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ มีความรู้สึกเชิงบวกต่อการทำกิจกรรมการอ่าน และตระหนักว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การทำกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางนี้ไม่ได้ทำเพื่อตัดสินผลการเรียน แต่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน การทดสอบวัดผลจึงเป็นการวัดเพื่อให้ทราบพัฒนาการของนักเรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไปเท่านั้น

6) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้านการอ่าน อาจไม่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านตามแผนการจกกิจกรรมนี้ได้ เนื่องจากหากนักเรียนอ่านหนังสือไม่ได้ก็ไม่สามารถทำให้เกิดการอ่านต่อเนื่องตามลักษณะการอ่านอย่างกว้างขวางได้ ซึ่งอาจทำให้รู้สึกไม่มั่นใจในการทำกิจกรรม หรือมีพฤติกรรมที่ไม่ส่งเสริมการอ่านแก่ผู้เรียนคนอื่น จึงไม่สามารถพัฒนาความบกพร่องด้านการอ่านด้วยรูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวาง แต่ควรเรียนรู้ด้วยวิธีการอื่นเพื่อพัฒนาการอ่านพื้นฐานก่อน

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

- 1) ควรมีการเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางกับวิธีการอื่น ๆ เช่น 5W1H การทำแบบฝึกทักษะ เป็นต้น
- 2) ควรมีการศึกษาการสร้างและออกแบบหนังสืออ่านนอกเวลาที่เป็นภาษาไทย ตามอย่างหนังสือนอกเวลาภาษาอังกฤษ (Graded Reader) หรือโดยมีเกณฑ์ที่ระบุชัดเจนในการจัดระดับหนังสือ เพื่อให้สะดวกต่อการพัฒนาการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนให้ตรงตามระดับความสามารถในการอ่าน
- 3) ควรมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนอื่นมาใช้ร่วมกับรูปแบบกิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวาง เช่น Active Learning, STAD, 4MAT เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์. (2548). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 10(19), 4-5.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, อัมพร ทองใบ. (2556). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, อัมพร ทองใบ. (2556). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- ชวลิต ชุกคำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ณัฐมน ศรีสุข. (2560). *การพัฒนารูปแบบการอ่านอย่างกว้างขวางจากชั้นหนังสือเสมือนผ่านชุมชน การอ่านออนไลน์เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีความสุขสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรรศนียา กัลยาณมิตร. (2517). “ห้องสมุดโรงเรียน ครูบรรณารักษ์และการปฏิรูปการศึกษา” *วารสารครุศาสตร์*, 2(4), 4 – 46.
- ทิพย์วิมล พัวเจริญสิน. (2552). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 ที่มีเพศและ ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตินา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์จำกัด.
- นพรัตน์ วิวาสุข. (2551). *การศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- บ้านหาญฮี, โรงเรียน. (2564). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหาญฮี พ.ศ.2564*. สุรินทร์: คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหาญฮี โรงเรียนบ้านหาญฮี.

- บันลือ พฤกษ์วัน (2521). *อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน*. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2545). *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญรอด โชติวชิรา. (2547). *ผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทยและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจพร ศรีใหญ่. (24 เมษายน 2564). สัมภาษณ์. ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหิน. *ประสาธ เมืองเฉลิม*. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ บุตรสันเพ็ญ. (2562). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด Task Based Learning ร่วมกับคำถามของบลูม*. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต แก้วสุริวงษ์. (2558). *การขัดเกลาทางสังคมในหนังสืออ่านนอกเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล กรุ่มรัมย์. (2556). *การศึกษาโลกทัศน์ในหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพศาล วรคำ. (2558). *การวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2549). *อ่านเป็น : เรียนก่อน สอนเก่ง*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอน การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ.
- วารุณี มณีคำ. (2563). *Habit change '21 วัน' เปลี่ยนตัวเองได้จริงหรือ?*. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564. จาก <https://www.posttoday.com/life/work-life-balance/623184>.
- วิกรม จันทรจิตร. (2563). *การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้รูปแบบการสอนอ่าน แบบกว้างขวางร่วมกับการสอนกลวิธีการอ่าน*. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. (2558). *คู่มือการจัดกิจกรรมหนังสืออ่านนอกเวลา วิชาประวัติศาสตร์ไทยและหน้าที่พลเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. (2554). *แนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านอ่านออก เขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วิทยากร เชียงกุล, รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, กุลวรา ชูวงศ์ไพโรจน์, พรพิไล เลิศวิชา และ เกริก ยूनพันธ์ (2543). *สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 ชื่อเรื่องสำหรับเด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ศักดิ์เกรียงไกร ปัญญาวัตร. (2548). *การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ด้วยตนเองและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร ลีรชตาสุวรรณ. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยด้วย วิธีอ่านแบบโอเคไฟว์อาร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันกำแพง*. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศุภิสรา กุมาทะ. (2562). *ผลการใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันภาษาไทย. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม: ประสานการพิมพ์.
- สมชาย หอมยง. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สมพร จารุณี. (2549). *กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน*. วารสารวิชาการ. 39(4) : 46-62.
- สมพร รัตมีสว่าง. (2530). *การประเมินคุณภาพหนังสืออ่านนอกเวลาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูและนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมร เจนจิระ. (2527). *แนวทางการอ่านหนังสือนอกเวลา*. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สาริตา แก้วอินตา. (2555). การใช้การอ่านอย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษ และความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2556). อ่านเขา อ่านเรา. กรุงเทพฯ: บริษัท มาตาการพิมพ์.

สิตรา ศรีเหรา. (2560). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวาง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สุชาดา ชัยวิวัฒน์ตระกูล. (2544). การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษ และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุชาดา ชัยวิวัฒน์ตระกูล. (2544). การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษ และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรางศรี วิเศษ. (2554). พัฒนาการอ่านและการเขียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

สุวรรณมา มีวัฒนธรรม. (2554). การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติอย่างอิสระตามตารางกิจกรรมของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยจากการสอนโดยตารางกิจกรรมที่มีภาพประกอบร่วมกับเบาะอรรถกร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อภิรดี เสนาวิน. (2555). ผลการสอนอ่านแบบพาโนรามาที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. นครสวรรค์: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อมฤตา โอมณี. (2558). การใช้วิธีการอ่านแบบกว้างขวางในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะคิดและนิสัยการอ่านภาษาอังกฤษ. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุบลวรรณ พันธุ์พรหม. (2559). ศึกษาการใช้กิจกรรมการอ่านอย่างกว้างขวางเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน การเขียนและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกภพ ไชยยา. (2555). การพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์การอ่านภาษาอังกฤษนอกเวลาประเภท การ์ตูน เพื่อเสริมทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Chulabook. (2565). นิตานสุภชาติ :หนังสืออ่านเพิ่มเติม สารการเรีนรู้วิชาภาษาไทย ระดับ
ประถมศึกษา (2003100222370). ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2565. จาก
<https://www.chulabook.com/family-and-children/73988>.

Extensive Reading Foundation. (2011). *The Extensive Reading Foundation's Guide to
Extensive Reading*. The Extensive Reading Foundation.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวศุภนิดา สิงห์เขมาฏ
วันเกิด	วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	อำเภอศีลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 60 หมู่ที่ 2 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลหนองบัวดง อำเภอศีลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33160
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลศีลาลาด อำเภอศีลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 รหัสไปรษณีย์ 33160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ ศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ ศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2560 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการสอนภาษา และวรรณกรรมไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปณุกิตโต ชิวเว